

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ**
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

**KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2011

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. Poprawiają się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Po przejściowym spadku w marcu i lutym syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) w maju wzrósł po raz drugi (o 0,2 pkt. proc.) do 100,6 punktów. Wprawdzie nie powrócił jeszcze do najwyższego poziomu z ostatnich sześciu miesięcy, ale był wyższy o 0,6 pkt. proc. niż przed rokiem. Na poprawę koniunktury w rolnictwie wpłynął wyłącznie wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen, który pod wpływem podwyżek cen skupu wzrósł do 101,7 punktu. Był to poziom najwyższy w ostatnich 6 miesiącach i o 1,6 pkt. proc. wyższy niż w maju 2010 r. W kwietniu wzrosły ceny skupu wszystkich produktów zwierzęcych o 0,5% (mleko) do 5,7% (trzoda chlewna), a także ziemniaków i większości zbóż monitorowanych przez GUS. Nieznacznie spadły tylko z bardzo wysokiego poziomu ceny żyta i jęczmienia. W efekcie wyrównany wskaźnik zmian cen skupu podstawowych artykułów rolnych wzrósł do 102,7 punktu i był najwyższy nie tylko w ostatnich 6 miesiącach, ale także znacznie wyższy niż przed rokiem (o 2,6 pkt. proc.). Wzrost cen skupu produktów rolniczych znacznie wyprzedził także wzrost cen środków produkcji, dla których wyrównany wskaźnik zmian cen w maju wyniósł 101 punktów.

Zmalał natomiast wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu (o 0,4 pkt. proc.) głównie pod wpływem zmniejszenia wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego (o 0,9 pkt. proc.). Potencjalny popyt osłabiał także zmniejszenie indeksu obrotów handlowych towarami rolno-spożywczymi z zagranicą w I kwartale 2011 r. oraz relatywne podrożenie żywności, wobec innych towarów i usług konsumpcyjnych.

Zmiany cen jakie dokonały się od początku 2011 r. są korzystne dla rolnictwa. W okresie od stycznia do maja (w porównaniu z grudniem 2011 r.) ceny koszyka skupu wzrosły o około 15%, ceny detaliczne środków produkcji o prawie 6%, a skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł około 109 punktów, podczas gdy przed rokiem o tej porze wynosił około 99 punktów. Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej co najmniej do nowych zbiorów będą sprzyjały rolnictwu, mimo przyspieszenia dynamiki wzrostu cen środków produkcji.

2. Informacja o zniesieniu zakazu eksportu zbóż przez Rosję oraz zniesienie kwot eksportowych na zboża przez Ukrainę wpłynęło uspokajająco na rynek zbóż. Podobnie zadziałała fala opadów deszczu, która przeszła przez Niemcy i poprawiła stan zbóż i rzepaku. Zahamowana została tendencja wzrostowa cen na

światowych rynkach. Anomalie pogodowe pojawiające się w różnych rejonach świata sprawiają jednak, że sytuacja jest bardzo niepewna i szacunki nowych zbiorów bardzo się od siebie różnią. Coraz bardziej pesymistycznie oceniane są możliwości głębszego spadku cen zbóż na rynkach światowych po nowych zbiorach, nawet jeśli okażą się one wyższe od ubiegłorocznych.

3. Zdecydowanie wzrosły ceny żywca wieprzowego i drobiu. Od początku roku do kwietnia ich ceny wzrosły o 15-20%, ale wobec bardzo wysokich cen pasz opłacalność produkcji żywca wieprzowego i drobiu nadal jest niska. Znaczący wzrost cen prosiąt w kwietniu (o 9,2%) potwierdza, że producenci antycypują spodziewane wysokie ceny żywca wieprzowego w drugiej połowie roku i spadki cen zbóż po żniwach.

4. Nadal rosną ceny żywca wołowego oraz cieląt, aczkolwiek z mniejszą dynamiką. Rośnie eksport wołowiny, przy ograniczaniu wywozu młodego bydła i cieląt. Zwiększa się zainteresowanie produkcją wołowiny kulinarnej wysokiej jakości, ale ciągle jest ono niedostateczne wobec potencjału produkcyjnego krajowego pogłowia.

5. Mimo sezonowego wzrostu dostaw rosną ceny na wszystkich poziomach rynku mleka. Ceny skupu od początku roku do kwietnia wzrosły o 4,75%, a ceny detaliczne nabiału o 1,85% i masła o 2,67%. Ceny zbytu przetworów mlecznych w I kwartale podniesiono o ponad 3%. Wysokie ceny trwałych przetworów mlecznych na rynkach światowych zapowiadają utrzymanie dobrej koniunktury na rynku mleka w najbliższych miesiącach.

6. Utrzymuje się wysoka dynamika cen detalicznych żywności. Żywność w Polsce drożeje szybciej niż w starych krajach europejskich, ale wolniej niż w wielu nowych krajach członkowskich. Wobec wysokich cen surowców rolniczych i wysokich cen energii sezonowy spadek cen żywności może być w tym roku mniejszy.

7. Wprawdzie środki produkcji od początku roku drożeją, ale dynamika wzrostu ich cen wyraźnie ustępuje podwyżkom cen skupu artykułów rolnych.

Jadwiga
Seremak-Bulge

Tab.1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

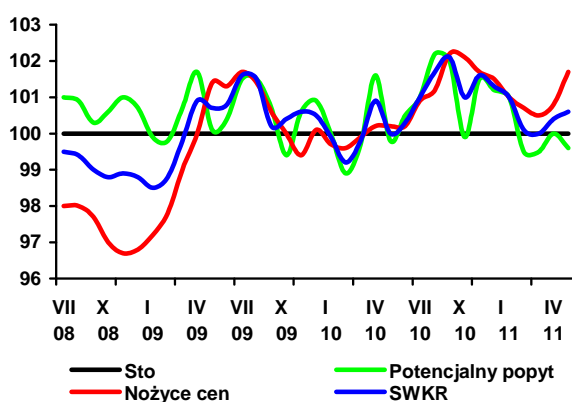
Wyszczególnienie	V 11	IV 11	III 11	II 11	I 11	XII 10	V 10
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,6	100,4	100,0	100,1	101,0	101,4	100,0
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,6	100,0	99,5	99,5	101,0	101,2	99,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,7	100,8	100,5	100,8	101,0	101,6	100,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	102,7	101,8	101,3	101,5	101,5	101,9	100,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	101,0	101,0	100,9	100,7	100,5	100,4	100,0
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,6	99,6	99,6	99,9	100,1	100,0	99,7
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,0	100,4	99,4	99,4	102,0	100,7	100,1
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,2	102,1	99,4	99,0	100,5	101,5	99,3

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

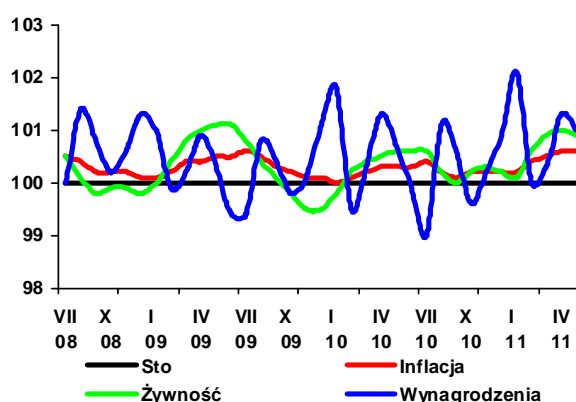
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

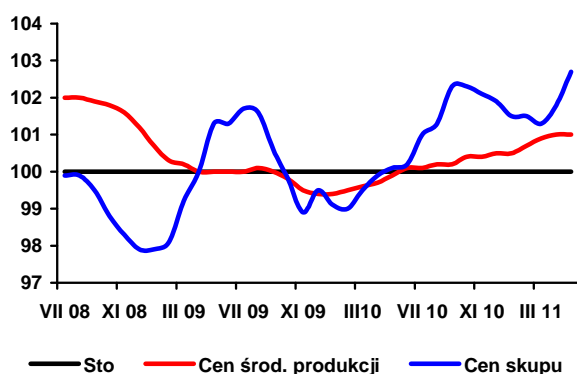
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

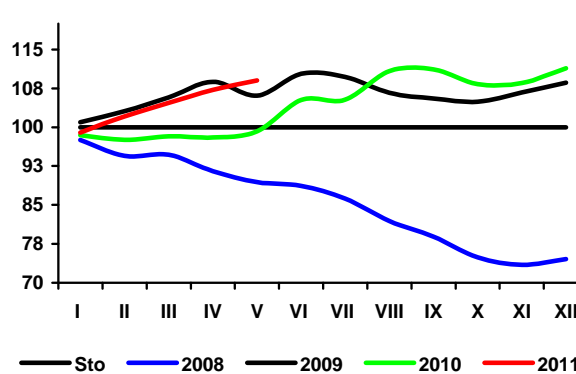
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Z opublikowanej przez GUS pod koniec maja wiosennej oceny stanu upraw wynika, że obecna powierzchnia zasiewów zbóż jest nieznacznie niższa od ubiegłorocznej i wynosi 8,1 mln ha, przy czym spadła powierzchnia zbóż ozimych, a wzrosła jarych. Straty zimowe i wiosenne w powierzchni zasiewów były stosunkowo wysokie i w przypadku jęczmienia wyniosły 2,6%. Znacznie większe straty wystąpiły w przypadku rzepaku ozimego, w którego miejsce zostały zasiane zboża jare. Stan zasiewów zbóż ozimych w maju był gorszy niż przed rokiem. Żyto, jęczmień i pszenżyto oceniono na 3,3 stopnia kwalifikacyjnego (3,4-3,5 przed rokiem), a pszenicę na 3,5 stopnia (3,6). Najlepszy stan zbóż był w województwach lubelskim, opolskim, małopolskim i podkarpackim, a najgorszy w zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim, podlaskim i kujawsko-pomorskim. Gorsza była również kondycja zbóż jarych. Na ostateczną wysokość zbiorów wpływać będzie pogoda w okresie wzrostu i w trakcie żniw. Według danych IUNG w maju 2011 r. jedna czwarta obszaru Polski była zagrożona suszą, zwłaszcza w województwach wielkopolskim i lubuskim, a w mniejszym stopniu w województwach kujawsko-pomorskim, łódzkim i zachodniopomorskim.

Według pierwszych prognoz USDA zbiory pszenicy na świecie w sezonie 2011/12 wyniosą 670 mln ton, a zbóż paszowych 1147 mln ton i będą wyższe niż przed rokiem. Wzrosnie produkcja kukurydzy (868 mln ton), jęczmienia (132 mln ton), owsa (23 mln ton) i żyta (15 mln ton). Wyższa niż przed rokiem będzie produkcja zbóż w krajach UE (139 mln ton pszenicy i 149 mln ton zbóż paszowych). Dla Polski zbiory pszenicy szacowane są na 9,75 mln ton, a zbóż paszowych na 18,61 mln ton, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem 2010. Zwiększy się również produkcja zbóż w Rosji, gdzie rok wcześniej zbiory były rekordowo niskie.

W kończącym się sezonie na światowym rynku zbóż występuje przewaga popytu nad podażą spowodowaną przez nieudane zbiory w wielu rejonach świata, zwłaszcza w krajach WNP. Ceny ziarna są rekordowo wysokie i jak dotąd nie wystąpiły wyraźne tendencje spadkowe.

W nowym sezonie sytuacja na rynku zbóż będzie mniej napięta, ale w dalszym ciągu o poziomie cen będzie decydował przede wszystkim popyt, który rośnie.

Rekordowo wysoki jest skup zbóż. W ciągu pierwszych dziesięciu miesięcy sezonu 2010/11 wyniósł on 5,7 mln ton, w tym 2,7 mln ton zbóż paszowych (wzrost o prawie jedną trzecią). Zwiększył się skup pszenicy, w tym zwłaszcza paszowej, a spadł skup żyta i jęcz-

mienia. Skup pszenżyta utrzymuje się na ubiegłorocznym rekordowym poziomie. Wysoki jest również skup kukurydzy, który od października 2010 r. do kwietnia 2011 r. był o prawie jedną trzecią wyższy niż rok wcześniej.

Mniejszy niż w poprzednim sezonie jest handel zagraniczny zbożami. W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy sezonu 2010/11 z kraju wywieziono 1,3 mln ton ziarna zbóż, w tym 717 tys. ton pszenicy, 215 tys. ton żyta i 145 tys. ton jęczmienia. Pszenicę sprzedawaliśmy przede wszystkim do Niemiec. Kraj ten był również głównym odbiorcą polskiego jęczmienia, żyta i kukurydzy. Import ziarna zbóż wyniósł 658 tys. ton, w tym 338 tys. ton pszenicy. Pszenicę sprowadzaliśmy z Czech, Słowacji, Danii i Niemiec, jęczmień z Czech, Niemiec i Szwecji, a kukurydzę z Argentyny, Węgier i Słowacji. Zmniejszył się handel mąką, wyższe były natomiast obroty produktami wtórnego przerobu ziarna.

W kraju nadal utrzymują się wysokie ceny zbóż, a na przełomie kwietnia i maja wystąpił ich dalszy wzrost. W drugiej połowie maja cena pszenicy konsumpcyjnej przekroczyła 1000 zł/t. Według notowań MRiRW w Polsce od końca czerwca 2010 r. do końca maja 2011 r. najbardziej wzrosły ceny żyta (dwukrotnie), owsa (trzykrotnie) oraz jęczmienia i pszenżyta (prawie dwukrotnie). W mniejszym stopniu zdrożała pszenica (o 85%) i kukurydza (o 83%). Według danych GUS średnie ceny skupu pszenicy w marcu 2011 r. były o 79%, a żyta o 108% wyższe niż w czerwcu 2010 r.

Wysokie ceny ziarna wpływają na zwiększenie cen produktów zbożowych na poziomie zbytu. W maju 2011 r. ceny zbytu mąki pszennej piekarniczej były o 77% wyższe niż w czerwcu 2010 r., a mąki żytniej zwiększyły się dwukrotnie. Rosną ceny detaliczne pieczywa oraz innych produktów zbożowych. Wzrósł udział ceny zboża w cenie pieczywa (17% w marcu 2011 r., wobec ok. 9% w całym sezonie 2009/10).

Wysokie ceny zbóż przekładają się także na ceny pasz, które w kwietniu 2011 r. były o ok. 20% wyższe niż w grudniu 2010 r.

W bieżącym sezonie wyższa niż przed rokiem jest produkcja mąki żytniej i makaronu, spadła natomiast produkcja mąki pszennej. Zwiększyła się produkcja mieszanek dla zwierząt i pieczywa, przy niewielkim spadku przemiałów.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2010	I-XII	594,0	406,9	.	.	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2010	I-VI	479,5	327,3	500,0	409,7	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI	530,0	360,3	559,5	423,3	592,4	423,3	525,5	449,9	X
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X
	IX	688,3	540,7	736,6	575,4	765,9	576,9	663,9	565,4	X
	X	690,9	584,6	609,7	608,6	786,4	613,2	695,5	584,5	X
	XI	708,9	589,3	630,1	616,8	794,0	616,4	715,6	601,4	400,49
	XII	779,7	619,1	664,5	655,0	820,8	642,5	734,9	623,3	404,82
2011	I	889,0	735,1	758,3	778,3	900,1	708,2	821,5	771,2	394,79
	II	935,4	790,2	799,6	756,2	961,6	777,2	891,7	838,3	398,01
	III	914,7	777,1	809,1	806,4	991,2	793,1	922,6	858,0	407,00
	IV	948,3	749,9	818,3	784,6	998,1	797,1	930,6	866,7	402,26
	V ^a	964,3	774,7	977,1	795,2	1044,4	782,9	960,4	811,9	399,11

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2010	I-XII	4516,9	1894,9	666,1	716,8	307,6	607,8	6577,2	3104,7	897,3
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	97,7	61,9	60,1	23,0	40,2	404,7	194,0	38,3
	V	295,4	97,0	47,1	68,0	14,3	33,2	448,1	169,1	47,8
	VI	293,7	116,0	41,9	32,6	24,8	35,5	407,9	199,2	37,8
	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8
	IX	693,4	296,1	81,7	76,3	32,1	71,9	934,4	430,3	25,8
	X	462,8	231,0	55,8	47,3	24,6	58,4	631,1	332,8	190,2
	XI	358,6	166,9	33,1	37,1	18,8	46,1	479,7	246,3	239,3
	XII	269,8	112,8	23,8	20,6	12,9	28,9	346,2	164,6	82,1
2011	I	326,4	123,3	21,6	23,0	12,7	27,8	403,7	170,9	65,7
	II	394,5	158,4	39,8	31,0	20,0	45,9	517,4	233,3	83,9
	III	307,6	131,2	30,9	34,8	24,0	35,2	412,8	202,3	64,9
	IV	213,2	79,5	18,1	27,7	22,9	15,7	277,6	124,6	47,5

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2010	I-XII	2015,1	1471,2	143,1	914,0	148,5	6716,7
2008 ^b	I-XII	2432,1	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2010	I	164,6	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	157,4	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	182,6	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII	180,6	132,6	12,01	76,7	12,26	569,2
	IX	189,3	130,1	12,34	79,0	13,85	571,6
	X	162,6	118,7	11,52	80,3	13,01	591,0
	XI	169,6	126,1	10,88	76,3	11,97	570,6
	XII	170,5	119,9	11,97	81,2	12,30	611,3
2011	I	163,3	120,6	12,54	76,6	12,87	567,6
	II	148,7	110,5	10,80	73,5	12,98	474,8
	III	169,4	126,1	11,28	81,9	14,69	559,2
	IV	.	108	11,6	.	11,3	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	Żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2009	I-XII	2015,9	591,9	70,4	226,5	3139,6	619,0	6,4	153,6	361,0	1160,9
2010	I-XII	940,3	403,4	148,8	158,5	1918,3	683,5	5,0	136,5	285,3	1145,6
2009	I-VI	1146,7	275,7	9,8	107,5	1632,7	237,5	3,3	79,8	189,3	520,0
2010	I-VI	315,3	202,9	11,6	82,4	742,5	399,7	1,7	61,5	131,8	602,9
2008/09		1425,9	348,3	31,0	181,9	2106,5	827,5	19,7	200,3	533,8	1610,9
2009/10		1184,5	519,0	72,2	201,4	2249,4	781,2	4,9	135,3	303,5	1243,8
2010	I	81,60	39,65	0,08	10,34	168,0	70,85	0,13	6,80	25,44	104,6
	II	38,08	34,37	0,37	12,36	106,5	68,41	0,00	10,85	23,09	103,6
	III	26,56	45,51	0,69	7,80	101,5	70,24	0,31	8,92	21,13	101,9
	IV	24,82	27,79	4,87	10,62	86,2	52,04	0,15	8,91	17,33	79,5
	V	38,75	25,55	1,81	23,75	105,4	51,65	0,19	9,83	27,12	90,1
	VI	105,47	30,02	3,80	17,55	175,0	86,50	0,96	16,20	17,68	123,2
	VII	29,55	18,48	27,82	24,88	113,4	50,38	0,21	18,54	16,10	108,6
	VIII	81,53	18,45	29,31	7,93	163,7	65,88	0,97	12,24	7,32	86,9
	IX	158,53	33,71	24,99	5,98	252,7	57,90	0,82	14,30	20,66	94,8
	X	165,27	63,84	42,20	7,03	297,1	42,44	0,37	5,03	22,86	71,3
	XI	99,73	28,98	8,35	20,74	188,4	40,40	0,44	9,16	39,61	90,1
	XII	90,41	37,11	4,54	9,48	160,5	26,82	0,41	15,67	46,94	91,0
2011	I	66,38	5,61	7,72	4,82	101,6	25,40	1,22	8,03	32,24	68,0
	II	25,98	8,84	0,16	3,45	46,3	28,48	4,16	3,03	11,43	47,7

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 i 2011 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód
2009	I-XII	93,8	7,5	12,9	10,9	44,6	31,5	15,0	27,6	47,2	214,4
2010	I-XII	74,9	9,3	14,7	11,0	45,9	46,5	14,9	25,7	44,6	219,3
2009	I-VI	37,1	3,5	6,6	6,3	25,0	15,7	7,2	13,8	22,9	114,8
2010	I-VI	39,9	5,4	6,9	6,9	24,8	19,7	6,9	12,8	24,3	115,0
	2008/09	54,7	6,9	11,7	9,6	37,8	33,1	14,1	27,3	43,6	230,7
	2009/10	96,6	9,4	13,2	11,4	44,4	35,5	14,7	26,6	48,6	214,5
2010	I	6,91	0,78	1,29	0,61	2,03	3,11	1,32	2,07	3,46	14,00
	II	6,98	0,84	1,04	0,55	2,16	3,12	1,17	2,14	4,61	13,66
	III	7,04	1,47	1,27	0,67	5,48	3,57	1,25	2,24	3,97	19,24
	IV	6,05	0,95	1,07	2,54	4,02	3,45	0,64	1,92	3,83	23,86
	V	6,42	0,69	0,94	0,33	5,51	2,64	1,18	2,39	3,48	21,89
	VI	6,50	0,68	1,25	2,18	5,63	3,84	1,40	2,00	4,91	22,36
	VII	6,16	0,69	1,33	0,55	4,59	3,89	1,48	2,16	3,61	26,61
	VIII	5,67	0,75	0,98	0,65	3,30	5,25	1,27	2,88	3,62	20,60
	IX	5,82	0,64	1,01	0,74	3,18	4,81	1,44	1,99	2,95	16,13
	X	5,97	0,48	1,22	0,62	2,29	5,32	1,27	2,31	3,89	13,20
	XI	6,18	0,67	1,67	0,79	3,55	3,45	1,33	1,77	2,79	15,01
	XII	5,17	0,66	1,66	0,73	4,18	4,02	1,14	1,81	3,50	12,73
2011	I	5,50	0,78	1,99	0,78	3,69	3,70	0,53	1,41	3,11	14,62
	II	2,58	0,86	1,34	0,33	2,86	2,86	0,68	1,62	2,01	11,04

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 i 2011 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2009	I-XII	24,4	71,8	221,4	132,9	68,9	66,6	16,9	90,6	249,5	108,4
2010	I-XII	26,9	83,9	235,6	135,5	121,7	59,1	17,6	93,3	284,5	116,5
2009	I-VI	10,4	36,0	107,9	66,0	36,0	35,3	8,4	44,9	110,8	54,4
2010	I-VI	15,2	42,7	113,9	61,2	37,3	26,4	8,5	42,8	145,7	48,4
	2008/09	16,8	68,8	220,3	119,5	74,7	77,4	15,8	94,9	233,2	110,6
	2009/10	29,3	78,5	227,3	128,1	70,2	57,6	16,9	88,5	284,4	102,4
2010	I	2,05	6,50	15,53	7,36	9,26	3,91	1,12	6,38	23,60	10,84
	II	2,86	6,57	18,17	9,51	10,80	4,11	1,47	6,87	23,62	8,99
	III	3,04	7,80	22,19	11,28	11,48	4,42	1,92	8,44	28,37	8,85
	IV	2,40	6,70	18,78	11,33	8,44	4,65	1,38	7,08	23,91	6,57
	V	2,41	7,61	18,69	11,07	9,88	4,63	1,48	7,04	28,56	12,80
	VI	2,48	7,49	20,50	13,09	9,74	4,63	1,09	7,03	28,15	9,03
	VII	2,35	6,02	18,40	11,29	9,72	4,32	1,72	7,79	24,67	9,14
	VIII	1,80	7,04	20,15	10,38	10,71	5,01	1,00	7,78	26,15	10,24
	IX	2,25	6,85	22,30	12,86	12,09	4,93	1,65	8,95	25,92	10,89
	X	1,87	7,92	22,42	12,74	10,06	8,08	1,55	8,76	21,38	9,77
	XI	1,90	7,26	20,33	12,16	10,23	5,27	1,75	8,45	20,72	12,59
	XII	1,52	6,13	18,18	12,46	9,28	5,11	1,45	8,78	9,51	6,77
2011	I	1,31	6,32	16,96	10,0	7,0	5,18	1,50	8,31	23,6	8,0
	II	1,06	7,37	14,23	8,3	7,3	3,58	1,48	3,43	11,2	4,6

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 i 2011 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2010	I-XII	1,01	1,92	1,32	3,64	3,24	3,86	4,25	4,95
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
	II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
	III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
	VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VII	0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VIII	1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85
	IX	1,32	1,96	1,41	3,64	3,38	4,02	4,44	5,08
	X	1,31	2,05	1,43	3,66	3,42	4,14	4,51	5,24
	XI	1,26	2,07	1,45	3,68	3,42	4,14	4,53	5,28
	XII	1,30	2,09	1,50	3,74	3,42	4,16	4,66	5,27
2011	I	1,38	2,12	1,65	3,78	3,40	4,18	4,68	5,29
	II	1,38	2,16	1,77	3,90	3,50	4,26	4,75	5,36
	III	1,37	2,29	1,82	4,02	3,58	4,40	4,78	5,53
	IV	1,38	2,28	1,81	4,08	3,59	4,42	4,79	5,57

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2010	I-XII	1171,0	1254,3	1831,6	966,4	1444,6	1259,1	2004,8
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
	II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
	III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
	VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
	VII	1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6
	VIII	1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2
	IX	1200,3	1280,6	1843,0	987,3	1464,0	1278,3	2028,1
	X	1222,1	1298,1	1850,4	999,5	1479,9	1293,9	2042,5
	XI	1220,3	1315,2	1866,8	1014,4	1483,9	1299,9	2050,7
	XII	1242,2	1330,5	1886,7	1045,7	1495,6	1316,8	2069,9
2011	I	1378,8	1463,5	2037,4	1199,6	1596,2	1447,3	2212,5
	II	1430,8	1498,9	2092,7	1247,7	1659,0	1493,0	2246,8
	III	1465,4	1523,7	2114,5	1267,9	1712,9	1519,8	2260,5
	IV	1487,2	1546,3	2137,6	1285,5	1744,9	1533,1	2267,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2009	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289
2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
	II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
	III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
	IV	2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308
	V	2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361
	VI	2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519
	VII	2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531
	VIII	1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629
	IX	1,711	1,911	3,516	0,888	2,091	4,295	2,575
	X	1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385
	XI	1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271
	XII	1,628	1,822	3,222	0,952	1,879	3,720	2,267
2011	I	1,694	1,773	3,124	0,834	1,677	3,093	2,180
	II	1,605	1,725	2,891	0,812	1,758	3,166	2,272
	III	1,599	1,728	2,850	0,818	1,871	3,336	2,335
	IV	1,613	1,748	2,844	0,810	1,973	3,480	2,336

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

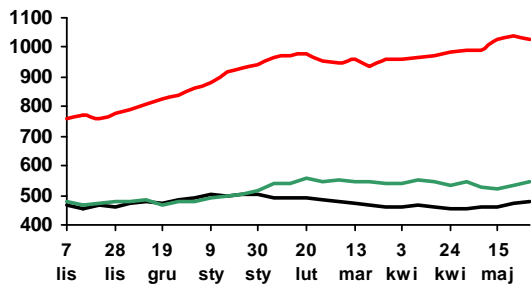
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa		
		Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy
	X	112	105	105	98	96	86	88	95	96
	XI	118	107	108	100	99	80	90	101	98
	XII	118	111	111	100	99	84	98	102	96
2010	I	121	109	103	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	112	95	100	87	115	112	117
	III	115	117	107	98	97	93	119	112	124
	IV	117	112	106	99	98	89	117	116	124
	V	124	115	105	103	101	87	122	117	117
	VI	132	118	120	103	107	98	125	128	108
	VII	175	143	135	186	136	95	129	161	158
	VIII	189	132	161	188	158	96	.	165	151
	IX	226	189	193	200	171	134	180	162	181
	X	209	196	199	181	170	144	146	161	192
	XI	213	202	208	184	177	145	165	157	189
	XII	229	198	213	207	188	150	183	171	181
2011	I	258	219	228	228	218	162	181	200	196
	II	264	244	283	204	210	188	175	213	226
	III	234	241	275	185	186	185	224	203	211
	IV	252	254	258	188	190	181	192	210	224
	V	258	234	237	203	201	176	208	220	218

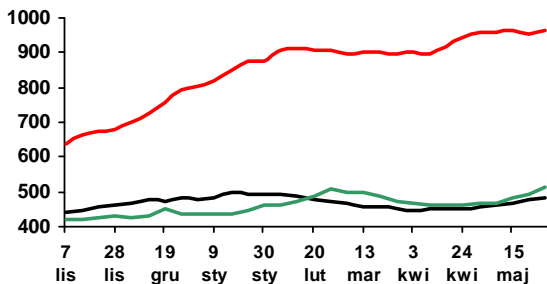
Źródło: biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

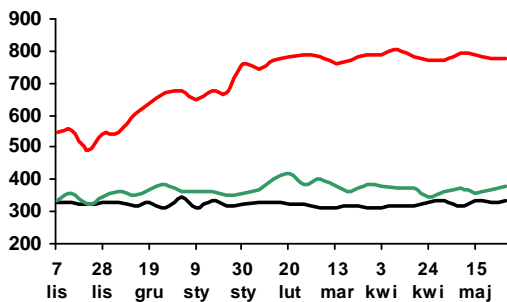
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

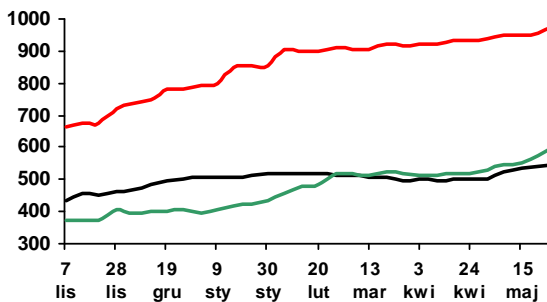
Rys. 2. Pszenica paszowa

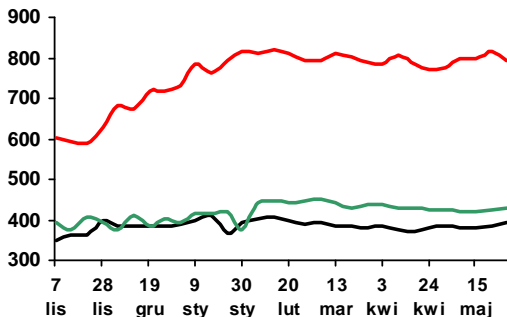
Rys. 3. Żyto paszowe

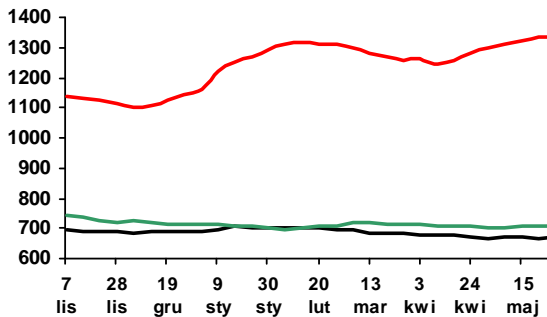
Rys. 4. Kukurydza paszowa

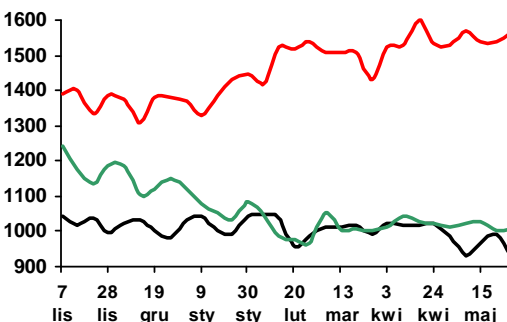
Rys. 5. Jęczmień paszowy

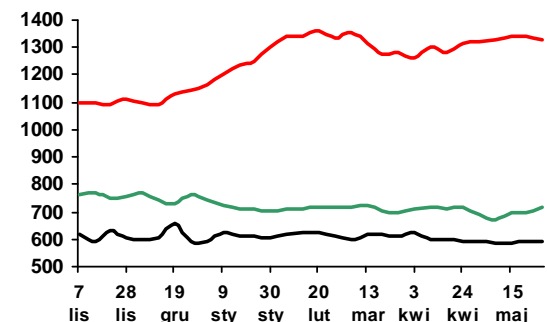
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2010/11 — 2009/10 — 2008/09 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2008-11; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w Polsce w sezonie 2011/2012 wynosi ok. 192 tys. ha, jest taka sama jak przed rokiem. Koncerny cukrownicze zakontraktowały niewielkie ilości surowca do produkcji cukru pozakwotowego, która może być opłacalna w warunkach wysokich cen światowych. Równocześnie niektóre cukrownie nie wykonały kontraktacji surowca do produkcji cukru kwotowego. Przewiduje się, że przy średnich plonach ok. 55 ton/ha zbiory buraków

cukrowych mogą wynieść ok. 10,5 mln t i umożliwią produkcję 1500 -1550 tys. t cukru.

Minimalna cena skupu buraków wynosi w UE 26,29 EUR/tonę, która po przeliczeniu na walutę krajową, po kursie euro ok. 4 zł, będzie wynosiła około 105 zł/tonę. Dobra koniunktura na rynku cukru spowodowała, że na kampanię 2011/2012 krajowy przemysł cukrowniczy kontraktuje buraki cukrowe o standardowej zawartości cukru 16% po ok. 120 zł/tonę. Kontraktacyjne ceny skupu są ok. 14% wyższe od ceny minimalnej i od średniej ceny płaconej w poprzedniej kampanii.

Spożycie cukru w gospodarstwach domowych wykazuje tendencję spadkową. W 2010 r. konsumpcja cukru na osobę spadła o 6% do 15,6 kg. Powodem spadku spożycia były wysokie ceny detaliczne, utrwalanie się prozdrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych oraz ograniczenie ilości wypieków i przetworów przygotowywanych w domu. Spadek bezpośredniego spożycia cukru rekompensowany jest wzrostem konsumpcji przemysłowych artykułów spożywczych zawierających cukier. Wzrost produkcji i eksportu słodczy pozwala przypuszczać, że zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności zwiększyło się do 870 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli zwiększa się zużycie cukru w pozosta-

łych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton). Całkowite zużycie w kraju szacowane jest podobnie jak w latach poprzednich na ok. 1600 tys. t.

W pierwszych miesiącach 2011 r. ceny cukru na krajowym rynku były rekordowo wysokie. W kwietniu br. w kwietniu zarysowała się jednak spadkowa tendencja cen zbytu. Ceny zbytu cukru paczkowanego i workowanego spadły w porównaniu do marca odpowiednio o 4-6%. Powodem spadku cen był wzrost podaży z importu, który nie spowodował jednak obniżek cen w handlu detalicznym. W kwietniu br. średnia cena detaliczna cukru wzrosła do rekordowego poziomu 5,01 zł/kg. Cena ta była o 4% wyższa niż przed miesiącem i o 44% wyższa niż przed rokiem. Wysokie ceny cukru prawdopodobnie utrzymają się przez następne dwa kwartały br., a ich głębszy spadek możliwy będzie pod wpływem większej podaży cukru z kampanii 2011/2012 lub zwiększonego importu.

W pierwszym kwartale 2011 r. w handlu zagranicznym cukrem wystąpiło ujemne saldo handlu zagranicznego (27 tys. ton). Mała produkcja cukru w kampanii 2010/2011 (1433 tys. ton) powoduje, że eksport jest niewielki (46 tys. ton). Duży popyt na rynku krajowym był głównym stymulatorem importu (76 tys. ton), z tego w marcu 57 tys. ton. Ceny eksportowe wynosiły 580-600 EUR/tonę, a w imporcie 620-670 EUR/tonę. Wysokie ceny w handlu zagranicznym są wynikiem wysokich cen światowych i dużych obrotów na rynku UE, którego udział w eksporcie i imporcie wynosi odpowiednio 89% i 71%.

Ceny cukru na rynku światowym są rekordowo wysokie, ale zarysowała się wyraźna tendencja spadkowa. W maju ceny spadły do 580-610 USD/tonę. Kontrakty terminowe na grudzień br. wskazują na dalszy spadek cen światowych cukru surowego do ok. 550 USD/t i cukru białego do ok. 580 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie		
2009	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52	
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38	
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87	
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86	
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37	
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50	
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06	
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03	
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93	
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27	
	2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
		II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
III		463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77	
IV		478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70	
V		482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27	
VI		484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96	
VII		503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01	
VIII		564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21	
IX		518,02	521,16	448,39	578,21	571,02	690,08	
X		527,29	526,17	-	757,49	754,80	866,58	
XI		540,11	518,74	591,66	588,54	586,22	809,48	
XII		734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17	
2011	I	585,20	566,28	640,44	669,50	668,75	697,15	
	II	581,58	580,63	-	671,05	666,03	840,89	
	III	598,92	597,51	-	623,39	635,44	601,91	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

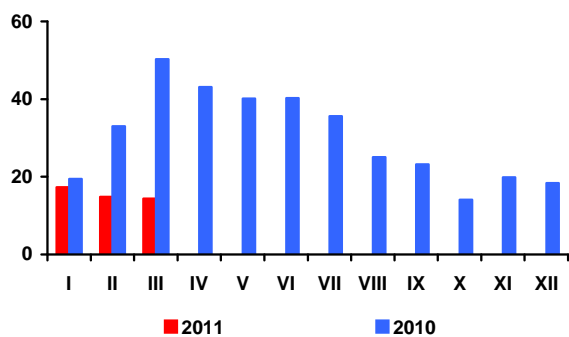
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2009	III	2,85	3,15	2,50	3,31	
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46	
	V	2,68	2,83	2,39	3,44	
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36	
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25	
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17	
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06	
	X	2,31	2,34	1,85	3,01	
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89	
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82	
	2010	I	2,12	2,16	1,65	2,76
		II	2,09	2,14	1,62	2,71
III		2,00	2,04	1,57	2,64	
IV		2,01	2,06	1,57	2,58	
V		2,03	2,08	1,64	2,55	
VI		2,05	2,05	1,66	2,52	
VII		2,09	2,17	1,65	2,49	
VIII		2,30	2,59	1,60	2,65	
IX		2,25	2,65	1,60	2,95	
X		2,19	2,48	1,61	2,99	
XI		2,28	2,50	1,60	2,95	
XII		2,44	2,64	1,60	2,88	
2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07	
	II	2,98	3,53	1,59	3,39	
	III	2,97	4,15	1,62	4,79	
	IV	2,80	3,99	1,61	5,01	

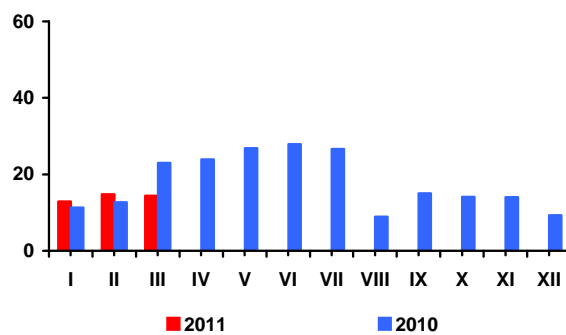
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

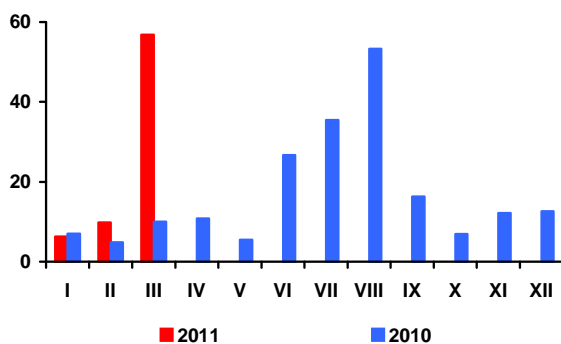
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

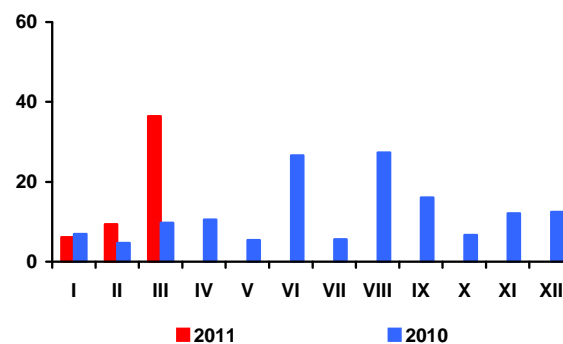
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

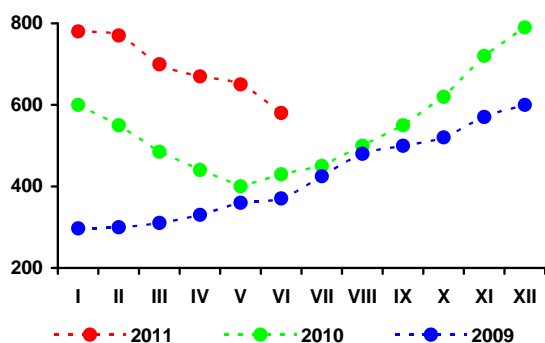
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

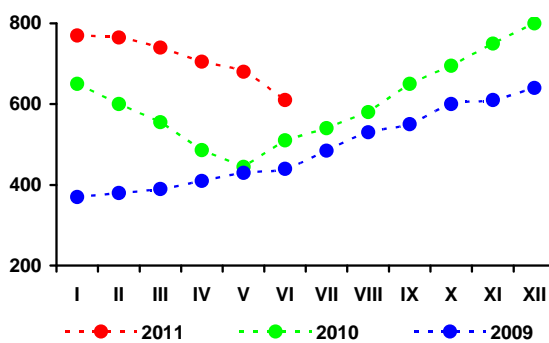
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

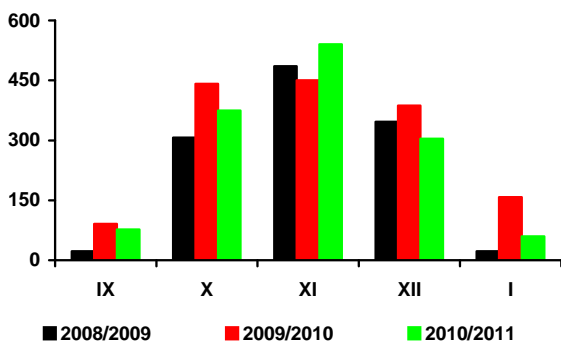
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Po niewielkim spadku w marcu, w kwietniu przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim ponownie wzrosła. Zwiększyły się też ceny oleju i śruty rzepakowej. W portach europejskich za rzepak płacono średnio 701 USD/tonę, tj. o 38 USD/tonę (o 5,7%) więcej niż przed miesiącem i o 283 USD/tonę (o 67,7%) więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował średnio 1450 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 36 USD/tonę (o 2,5%) droższy niż przed miesiącem i o 541 USD/tonę (o 59,5%) droższy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła średnio 278 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 12 USD/tonę (o 4,5%) wyższa w porównaniu z poprzednim miesiącem oraz o 75 USD/tonę (o 36,9%) wyższa w porównaniu z kwietniem poprzedniego roku.

Na początku maja wzrost cen rzepaku na rynku europejskim został zahamowany i oczekuje się, że do końca miesiąca ceny te nie będą rosły.

Na krajowym rynku przeciętna cena rzepaku w maju wyniosła 1765 zł/tonę i była o 2,1% wyższa niż w poprzednim miesiącu. Cena oleju rzepakowego rafinowanego wzrosła o 2,0% do 4267 zł/tonę, a śruty rzepakowej o 1,0% do 734 zł/tonę. W relacji do maja poprzedniego roku cena rzepaku była wyższa o 43%, oleju rzepakowego o 46%, a śruty rzepakowej o 44%.

Krajowy przerób rzepaku w marcu był bardzo niski. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) przerobiły ok. 100 tys. ton rzepaku, tj. o 27% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 37% mniej niż w marcu poprzedniego roku. Produkcja surowego oleju rzepakowego wyniosła 39 tys. ton, z tego rafinowano 35 tys. ton, tj. tyle samo co w poprzednim miesiącu, lecz o 37% mniej niż w marcu poprzedniego roku. Produkcja margaryn znacząco wzrosła, po dużym jej spadku w lutym (o 25% do 33 tys. ton), lecz była o 5% mniejsza niż w marcu poprzedniego roku.

Marzec był trzecim miesiącem spadku eksportu surowców i produktów oleistych. Wyższy był tylko wywóz margaryn. Zmalał też import śrut oleistych, nasion oleistych (w tym rzepaku) i margaryn, natomiast większy był przywóz olejów roślinnych.

W pierwszych trzech miesiącach br. wywieziono: 20 tys. ton rzepaku (o 46% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 116 tys. ton śruty rzepakowej

(o 34% mniej), 21 tys. ton oleju rzepakowego (o 71% mniej) oraz 30 tys. ton margaryn (o 22% więcej). Przywieziono: 600 tys. ton śrut oleistych (o 2% więcej niż przed rokiem), 97 tys. ton olejów roślinnych (o 14% więcej), 70 tys. ton nasion oleistych (o 24% więcej), w tym 28 tys. ton rzepaku (o 1% więcej), a także 9 tys. ton margaryn (o 43% mniej).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych od początku roku dynamicznie rosną. Jednak w kwietniu, przy dalszym wzroście cen olejów roślinnych (o 2,2%), nastąpił niewielki spadek cen margaryn (o 0,7%).

Przeciętny wzrost cen tłuszczów roślinnych w kwietniu, w relacji do poprzedniego miesiąca, wyniósł 0,5% i był mniejszy niż wzrost cen tłuszczów zwierzęcych oraz wzrost cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (po 0,8%). Za oleje roślinne i margaryny w kwietniu płacono odpowiednio o 6,7% i 1,9% więcej niż w grudniu, natomiast za masło i „pozostałe tłuszcze zwierzęce” (słoninę, smalec) odpowiednio o 2,7% i 2,2% więcej. Ceny całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi w kwietniu były średnio o 5,4% wyższe niż w grudniu poprzedniego roku.

Przewiduje się, iż w sezonie w 2011/12:

- Zbiory rzepaku w Polsce i UE-27 będą istotnie niższe niż w sezonie poprzednim,
- Na krajowym i europejskim rynku utrzyma się przewaga popytu nad podażą rzepaku i jego ceny wzrosną,
- Zmaleje krajowy przerób i produkcja oleju rzepakowego,
- Sytuacja ekonomiczno-finansowa przemysłu tłuszczowego będzie nadal trudna,
- Pogorszą się wyniki handlu zagranicznego oleistymi; zmaleje eksport rzepaku i produktów jego przerobu, a import surowców i produktów oleistych wzrośnie (nieznacznie zmaleje tylko przywóz śrut oleistych),
- Ceny tłuszczów roślinnych u producenta i w detalu będą znacznie wyższe niż w roku poprzednim.

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	850 976	362 206	210 006	1 003 176	26,31	24,7	84,8
2010 I-XII	x	376 529	245 519	x	x	x	x
2010 III	58 594	36 031	29 060	65 565	1,72	49,6	89,4
IV	38 756	25 651	20 447	43 960	1,15	52,8	88,2
V	35 358	28 144	16 507	46 995	1,23	46,7	75,2
VI	41 934	29 411	15 437	55 908	1,47	36,8	75,0
VII	42 574	35 329	14 076	63 827	1,67	33,1	66,7
VIII	66 851	32 686	15 978	83 559	2,19	23,9	80,0
IX	62 522	31 912	22 770	71 664	1,88	36,4	87,2
X	59 240	37 099	24 830	71 509	1,88	41,9	82,8
XI	60 200	26 965	24 345	62 820	1,65	40,4	95,8
XII	52 528	43 831	14 043	82 316	2,16	26,7	63,8
2011 I	54 036	26 909	11 055	69 890	1,83	20,5	77,3
II	50 165	31 906	7 934	74 137	1,94	15,8	67,7
III	36 840	38 659	3 122	72 377	1,90	8,5	50,9
Zmiany w %							
<u>III 2011</u> <u>II 2010</u>	-26,6	21,2	-60,7	-2,4	-2,4	x	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	-37,1	7,3	-89,3	10,4	10,4	x	x
<u>III 2011</u> <u>XII 2010</u>	-29,9	-11,8	-77,8	-12,1	-12,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	850 976	30 235	182 891	698 320	18,30	21,5	121,9
2010 I-XII	x	38 260	229 725	x	x	x	x
2010 III	58 594	3803	26 500	35897	0,94	45,2	163,2
IV	38 756	1599	19 862	20493	0,54	51,2	189,1
V	35 358	2153	16 045	21466	0,56	45,4	164,7
VI	41 934	3478	14 996	30416	0,80	35,8	137,9
VII	42 574	4444	13 738	33280	0,87	32,3	127,9
VIII	66 851	3797	15 666	54982	1,44	23,4	121,6
IX	62 522	4724	20 862	46384	1,22	33,4	134,8
X	59 240	4271	22 489	41022	1,08	38,0	144,4
XI	60 200	2026	23 101	39125	1,03	38,4	153,9
XII	52 528	4990	11647	45871	1,20	22,2	114,5
2011 I	54 036	1770	10506	45300	1,19	19,4	119,3
II	50 165	2478	7708	44935	1,18	15,4	111,6
III	38 596	4048	2787	39857	1,05	7,2	96,8
Zmiany w %							
<u>III 2011</u> <u>II 2010</u>	-23,1	63,4	-63,8	-11,3	-11,3	x	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	-34,1	6,4	-89,5	11,0	11,0	x	x
<u>III 2011</u> <u>XII 2010</u>	-26,5	-18,9	-76,1	-13,1	-13,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 276 464	2 274 379	610 496	2 940 347	47,8	43,4
2010 I-XII	x	2 605 404	640 642	x	x	x
2010 III	87891	212 672	64 797	235 766	73,7	37,3
IV	58 134	210 616	47 682	221 068	82,0	26,3
V	53 037	258 280	35 985	275 332	67,8	19,3
VI	62 901	228 019	39 768	251 152	63,2	25,0
VII	63 861	213 731	41 006	236 586	64,2	27,0
VIII	100 277	186 204	60 773	225 708	60,6	44,4
IX	93 783	238 162	62 857	269 088	67,0	34,9
X	88 860	204 461	56 529	236 792	63,6	37,5
XI	90 300	290 319	64 846	315 773	71,8	28,6
XII	78 792	185 877	44 785	219 884	56,8	35,8
2011 I	81054	225 283	63 159	243 178	77,9	33,3
II	75248	220 535	34 695	261 088	46,1	28,8
III	55260	154 282	22 366	187 176	40,5	29,5
Zmiany w %						
<u>III 2011</u> <u>II 2010</u>	-26,6	-30,0	-35,5	-28,3	x	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	-37,1	-27,5	-65,5	-20,6	x	x
<u>III 2011</u> <u>XII 2010</u>	-29,9	-17,0	-50,1	-14,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2009 I-XII	1 276 464	9 811	551 254	735 021	43,2	173,7
2010 I-XII	x	14 286	598 419	x	x	x
2010 III	87 891	2 355	61 662	28 584	70,2	307,5
IV	58 134	1 311	42 934	16 511	73,9	352,1
V	53 037	1 240	32 711	21 566	61,7	245,9
VI	62 901	504	36 427	26 978	57,9	233,2
VII	63 861	1 267	35 064	30 064	54,9	212,4
VIII	100 277	831	57 820	43 288	57,7	231,7
IX	93 783	731	59 463	35 051	63,4	267,6
X	88 860	722	53 525	36 057	60,2	246,4
XI	90 300	1 441	62 116	29 625	68,8	304,8
XII	78 792	935	42 556	37 171	54,0	212,0
2011 I	81 054	1 151	61 309	20 896	75,6	387,9
II	75 248	1 401	32 960	43 689	43,8	172,2
III	57 894	866	21 280	37 480	36,8	154,5
Zmiany w %						
<u>III 2011</u> <u>II 2010</u>	-23,1	-38,2	-35,4	-14,2	x	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	-34,1	-63,2	-65,5	31,1	x	x
<u>III 2011</u> <u>XII 2010</u>	-26,5	-7,4	-50,0	0,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2009 I-XII	363 022	46 033	88 925	320 130	8,39	24,5	113,4
2010 I-XII	x	64 678	111 047	x	x	x	x
2010 III	35 190	6 807	10 155	31 842	0,84	28,9	110,5
IV	23 609	4 755	7 490	20 874	0,55	31,7	113,1
V	29 386	5 280	9 428	25 238	0,66	32,1	116,4
VI	33 457	4 333	9 475	28 315	0,74	28,3	118,2
VII	30 154	4 574	10 016	24 712	0,65	33,2	122,0
VIII	28 499	5 665	7 410	26 754	0,70	26,0	106,5
IX	36 661	6 949	11 973	31 637	0,83	32,7	115,9
X	37 748	6 474	14 264	29 958	0,79	37,8	126,0
XI	39 566	5 314	6 469	38 411	1,01	16,3	103,0
XII	29 599	4 898	10 281	24 216	0,64	34,7	122,2
2011 I	30 098	3 941	9 830	24 209	0,63	32,7	124,3
II	26 857	2 844	8 858	20 843	0,55	33,0	128,9
III	33 448	2 613	10 964	25 097	0,66	32,8	133,3
Zmiany w %							
<u>III 2011</u> <u>II 2010</u>	24,5	-8,1	23,8	20,4	20,4	x	x
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	-5,0	-61,6	8,0	-21,2	-21,2	x	x
<u>III 2011</u> <u>XII 2010</u>	13,0	-46,7	6,6	3,6	3,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2010 IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
VI	1250,0	530,0	2,36
VII	1263,2	549,9	2,30
VIII	1269,0	647,8	1,96
IX	1298,2	688,3	1,89
X	1390,0	690,9	2,01
XI	1463,0	708,9	2,06
XII	1675,0	779,7	2,10
2011 I	1678,0	889,0	1,89
II	1776,0	935,4	1,90
III	1597,0	914,7	1,75
IV	1729,0	948,3	1,82
Zmiany w %			
<u>IV 2011</u> <u>III 2010</u>	8,3	3,7	x
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	50,5	111,6	x
<u>IV 2011</u> <u>XII 2010</u>	3,2	21,6	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

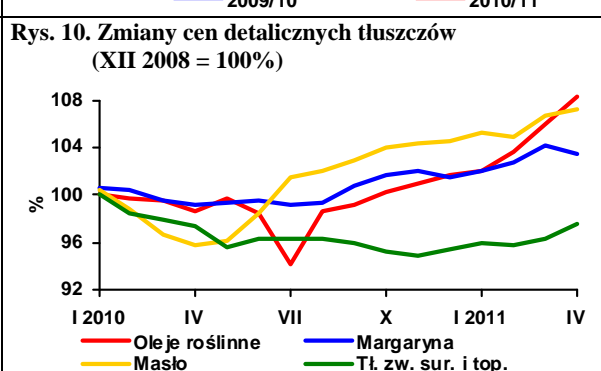
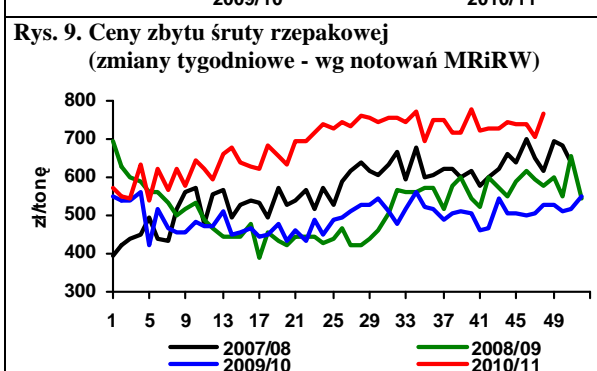
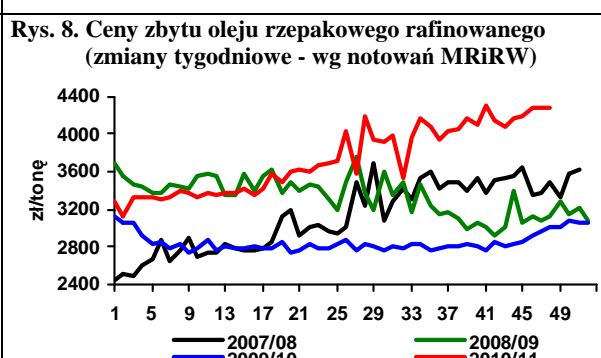
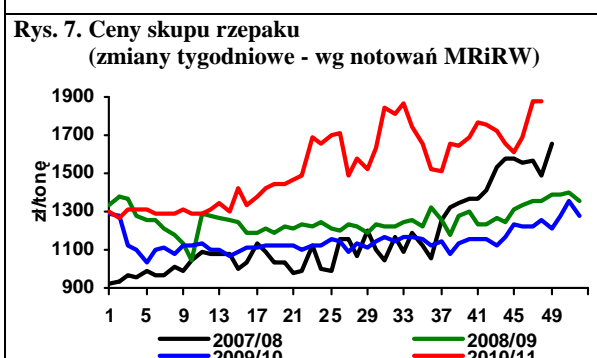
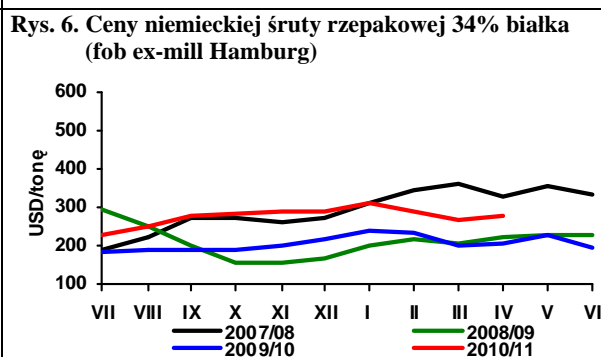
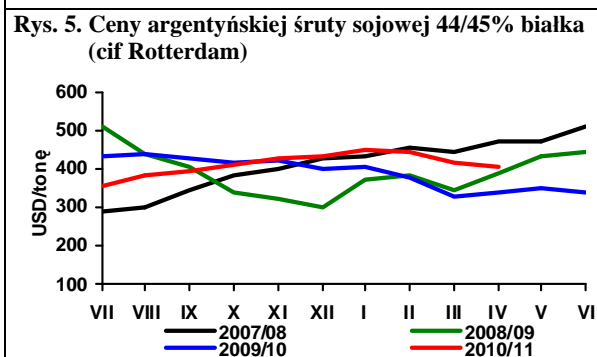
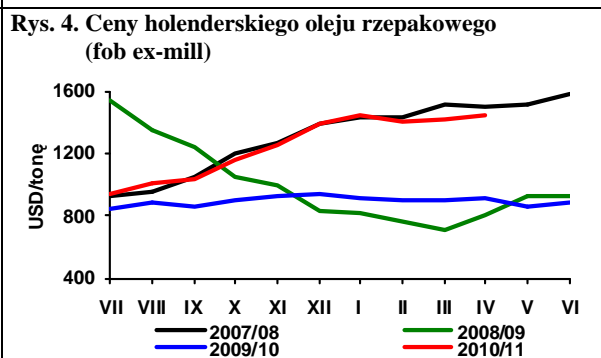
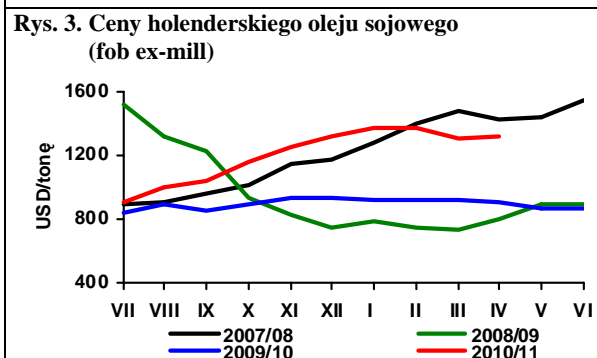
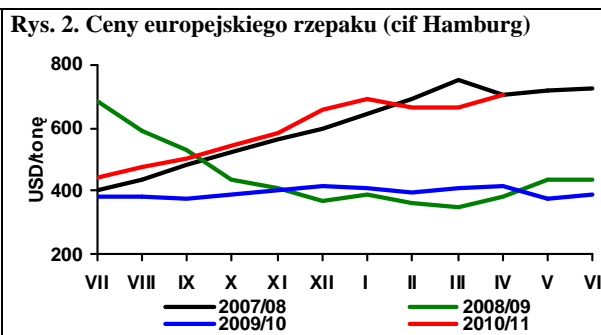
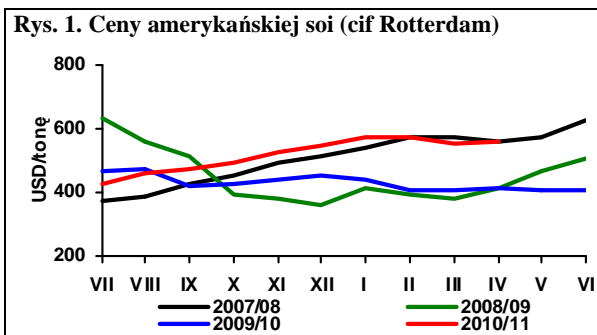
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
2010 I-XII	4,21	7,09	15,05	4,58	5,85	13,68	20,65	5,68
2010 IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
VI	4,00	7,20	15,02	4,51	5,77	13,50	20,20	5,64
VII	4,22	6,96	15,36	4,54	5,75	13,40	20,90	5,64
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
IX	4,16	6,91	15,75	4,54	5,84	13,38	21,10	5,56
X	4,43	7,04	15,96	4,50	5,88	13,68	21,30	5,52
XI	4,47	6,83	15,94	4,59	6,00	13,68	21,35	5,52
XII	4,40	6,69	16,01	4,59	5,97	13,55	21,35	5,52
2011 I	4,69	6,75	15,85	4,55	6,04	13,60	21,55	5,52
II	5,29	6,80	16,1	4,57	6,17	13,75	21,55	5,52
III	5,5	7,07	16,56	4,61	6,48	13,83	22,10	5,56
IV	5,12	7,07	16,64	4,66	6,72	13,70	22,15	5,64
Zmiany w %								
<u>IV 2011</u> <u>III 2010</u>	-6,9	0,0	0,5	1,1	3,7	-0,9	0,2	1,4
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	24,9	-0,7	19,3	1,3	15,9	-1,4	11,9	-2,1
<u>IV 2011</u> <u>XII 2010</u>	16,4	5,7	3,9	1,5	12,6	1,1	3,7	2,2

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Według prognoz Komisji Europejskiej z 17 maja 2011¹ tegoroczne średnie plony ziemniaków w UE-27 mogą wynieść 304 dt/ha, wobec 284 dt/ha w 2010 r. Jest to poziom o ponad 8% wyższy od ubiegłorocznego, jak również o 7% wyższy w odniesieniu do średniej z ostatniego pięciolecia. Przy założeniu, że areał uprawy ziemniaków w UE-27 jest zbliżony do ubiegłorocznego, zbiory mogą wynieść ok. 62 mln ton, wobec ok. 57 mln ton w 2010 r. Jednak druga połowa maja i początek czerwca, z powodu utrzymującej się suszy na znacznych obszarach Europy Zachodniej (w tym głównie we Francji i Niemczech), były niekorzystne dla przebiegu wegetacji ziemniaków. W konsekwencji, zamiast kontynuowania trendu spadkowego, ceny ziemniaków zaczęły rosnąć, względnie ustabilizowały się na wysokim poziomie. Również na wysokim poziomie, porównywalnym z bieżącym rokiem, utrzymują się notowania cen w kontraktach terminowanych na kwiecień 2012. Jeśli w najbliższym czasie nie będzie większych opadów deszczu, wówczas zbiory ziemniaków mogą być niższe od przewidywań, gdyż w niektórych krajach (m.in. we Francji) wprowadzono istotne ograniczenia w zużyciu wody na cele irygacyjne.

W 2011 r. w Polsce prawdopodobnie ponownie zmniejszył się areał uprawy ziemniaków o kolejne kilka procent do poziomu 470-480 tys. ha. Jeśli warunki dla wegetacji ziemniaków będą korzystne, a plony nie będą odbiegać od przeciętnej, wówczas zbiory ziemniaków powinny być nieco wyższe od ubiegłorocznych i wyniosą ok. 9 mln ton.

W Polsce ceny ziemniaków wciąż kształtują się na wysokim poziomie. W kwietniu, w stosunku do poprzedniego miesiąca, ziemniaki podrożały o 5%, a przeciętna cena na targowisku w skali kraju wyniosła 154 zł/dt i była o 72% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Najniższe ceny, poniżej 120 zł/dt, były w województwie lubelskim, podlaskim. W środkowej Polsce kształtowały się one na poziomie 110-140 zł/dt, a na południu lokalnie przekraczały 180 zł/dt.

Po okresie stabilizacji cen hurtowych ziemniaków w marcu i kwietniu, w maju odnotowano dalszy ich wzrost. Na przełomie maja i czerwca wynosiły one 110-160 zł/dt, przeciętnie ok. 133 zł/dt. Na giełdach towarowych oferowane są również ziemniaki importowane z ubiegłorocznych zbiorów w cenie 125-180 zł/dt, a ziemniaki młode w cenie 160-200 zł/dt. Na rynku jest coraz większa podaż ziemniaków wczesnych produkcji krajowej, w cenie, w zależności od regionu, od 200 do 350 zł/dt.

Obserwuje się również systematyczny wzrost cen detalicznych ziemniaków i ich przetworów. Ceny detaliczne ziemniaków są obecnie o ponad 65% wyższe niż przed rokiem, a ceny większości przetworów wzrosły o 6-7%, z wyjątkiem chipsów, które w sprzedaży detalicznej kosztują tyle samo, co przed rokiem. Kolejne rekordy osiągają ceny skrobi ziemniaczanej. W kwietniu średnia cena zbytu skrobi ziemniaczanej wyniosła 4,58 zł/kg i był ponad 3-krotnie wyższa niż przed rokiem. W sprzedaży detalicznej podrożała ona w tym okresie ponad 2-krotnie.

W pierwszych trzech miesiącach 2011 r. kontynuowany był trend wzrostowy w eksporcie przetworów spożywczych z ziemniaków i produktów skrobiowych, z wyjątkiem skrobi ziemniaczanej, której sprzedaż na rynki zagraniczne zmalała. W bieżącym sezonie ma miejsce stosunkowo wysoki eksport ziemniaków, który w okresie styczeń-marzec 2011 r. wyniósł 53 tys. ton, z tego 39 tys. ton na Białoruś, 7 tys. ton do Rosji i 3,5 tys. ton do Mołdawii. Sprzedaż ziemniaków na rynki UE w tym okresie nie przekroczyła 3,5 tys. ton. Zmalał import przetworów ziemniaczanych i przetworów skrobiowych, natomiast przywóz ziemniaków wyniósł 64 tys. ton, wobec 66 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku.

**Wiesław
Dzwonkowski**

¹ Mars Bulletin (2011) Vol.19 No.6

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2009	2010	2011	2008	2009	2010
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	50 100	79 400	36 000	-	-	-
V	35 600	41 000		-	-	-
VI	33 000	35 600		-	-	-
VII	27 800	29 100		-	-	-
VIII	43 700	45 500		-	-	117
IX	249 400	149 000		21 975	24 818	12 923
X	299 300	297 900		38 712	40 781	32 774
XI	121 900	166 200		27 609	15 192	15 603
XII	38 500	70 400		462		16
RAZEM	780 600 ^b	609 100 ^b	36 000	88 758	80 791	61 433

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2009 VII	396	0	2 295	4 049	14	4 894	303	10 988	2 270	645
VIII	193	-	1 147	3 590	7	4 094	340	10 462	2 132	478
IX	80	0	3 078	4 031	10	4 204	405	10 238	1 342	488
X	13	0	3 826	3 540	9	4 585	423	9 264	1 137	590
XI	6	1	2 722	5 106	16	4 107	310	7 889	1 349	626
XII	6	100	1 637	4 464	12	2 580	348	9 306	1 529	476
2010 I	53	284	1 748	5 445	8	2 715	483	7 087	1 255	653
II	58	374	2 242	6 386	15	2 454	453	8 002	1 114	549
III	192	688	3 122	5 222	7	4 324	578	10 418	1 731	668
IV	141	424	3 373	6 174	30	3 218	520	8 540	1 801	539
V	114	22	2 120	4 964	6	4 321	501	9 499	1 734	699
VI	235	-	543	4 809	3	4 359	841	10 253	1 920	813
VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	13 635	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	11 707	1 845	438
IX	69	-	1 333	3 003	12	5 155	991	10 297	1 695	453
X	252	0	6 458	7 373	7	3 657	1 114	9 640	2 013	784
XI	376	0	8 246	4 313	11	3 002	1 174	8 546	1 696	665
XII	89	-	9 979	2 672	15	4 152	1 139	10 988	1 775	627
2011 I	19	24	23 311	1 943	7	4 283	652	8 328	1 566	557
II	175	-	15 890	1 446	5	3 698	818	9 046	1 971	391
III	261	437	13 090	1 172	2	325	919	7 269	1 443	948

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2009 VII	56	72	3 104	954	4 948	10 468	6 177	5 250	305	258
VIII	37	-	4 562	938	5 595	14 491	5 973	3 106	264	182
IX	92	-	2 910	1 090	4 206	17 056	5 395	3 766	297	147
X	39	-	4 195	1 039	5 152	10 426	12 175	3 727	452	513
XI	114	60	8 513	1 123	7 941	12 028	4 955	2 789	400	53
XII	524	440	8 003	792	5 968	12 930	4 166	3 193	333	34
2010 I	1 267	164	8 868	584	6 056	14 744	4 927	3 020	333	102
II	3 057	1 030	16 085	611	5 185	17 287	5 007	3 557	402	116
III	3 737	7 850	24 008	754	13 941	11 592	5 196	4 315	392	112
IV	6 315	12 277	17 024	558	5 768	22 917	5 097	3 492	249	91
V	19 942	3 239	34 198	516	5 289	19 280	4 755	4 318	420	54
VI	12 067	1 160	32 169	903	6 159	12 960	5 139	3 525	925	39
VII	178	2 213	3 296	786	7 683	17 396	5 170	2 852	586	52
VIII	39	865	2 849	720	7 880	14 884	5 778	2 793	553	6
IX	200	250	3 426	803	7 070	13 232	6 324	3 151	686	34
X	86	153	3 274	1 149	6 236	10 726	6 040	3 796	620	49
XI	172	247	8 352	1 059	4 517	10 816	4 869	3 595	403	61
XII	1 066	313	3 659	684	6 399	11 424	4 417	3 177	146	159
2011 I	762	403	21 086	538	4 876	12 242	5 319	3 204	572	62
II	1 646	1 046	14 120	1 255	6 413	8 255	4 656	3 087	408	69
III	4 738	3 521	16 464	893	3 291	6 789	3 729	1 759	623	132

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2010	2011	2011	2011	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	59,6	.	.	75,9	127,3	.
	targowiskowa	89,4	129,2	146,2	153,5	171,7	105,0
	detaliczna (zł/kg)	1,19	1,68	1,85	1,97	165,5	106,5
	importowa	89,5	95,5	114,5	.	188,6	119,9
	eksportowa	54,6	81,7	89,6	.	148,7	109,7
Relacje cen	skup / targowisko	0,67	.	.	0,49	-	-
	targowisko / detal	0,75	0,77	0,79	0,78	-	-
	skup / detal	0,50	.	.	0,39	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	146,2	148,4	151,8	150,0	102,6	98,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,51	4,17	4,38	4,58	303,3	104,6
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	3,73	5,28	6,27	6,98	187,1	111,3
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,58	10,08	10,16	10,28	107,3	101,2
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,60	34,10	34,30	34,50	99,7	100,6
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,82	9,24	9,22	9,32	105,7	101,1

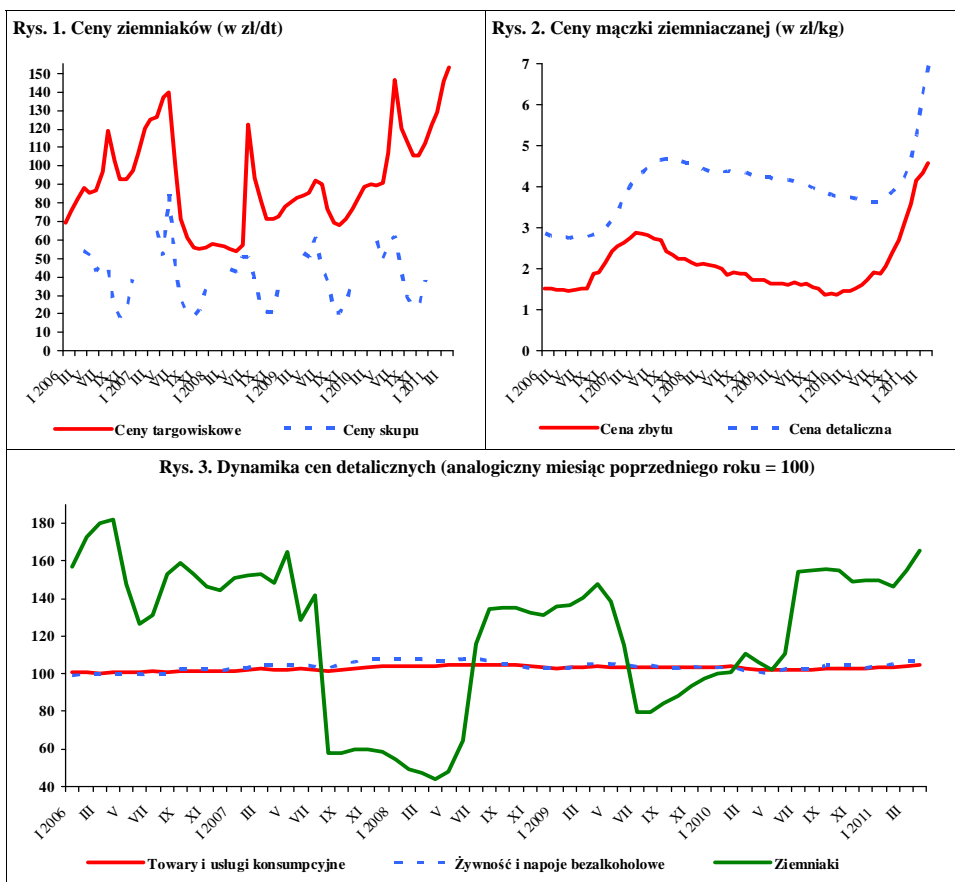
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2010		2011		wsk. zmian cen	
		kwiecień	luty	marzec	kwiecień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	98,0	140,3	151,8	171,8	175,4	113,2
2	Kujawsko-pomorskie	94,8	141,0	143,4	160,2	169,0	111,7
3	Lubelskie	77,5	104,6	113,2	115,5	148,9	102,0
4	Lubuskie	95,0	150,8	167,1	182,1	191,7	108,9
5	Łódzkie	78,5	123,2	145,5	156,1	198,9	107,3
6	Małopolskie	84,3	133,1	154,8	155,9	184,9	100,7
7	Mazowieckie	93,8	115,0	130,5	131,8	140,5	100,9
8	Opolskie	98,2	149,2	169,6	173,3	176,6	102,2
9	Podkarpackie	89,2	142,8	158,8	175,1	196,2	110,3
10	Podlaskie	93,6	108,0	115,2	119,2	127,3	103,5
11	Pomorskie	91,7	129,6	138,4	142,4	155,3	102,9
12	Śląskie	98,2	150,2	180,9	181,3	184,7	100,3
13	Świętokrzyskie	67,3	113,3	125,1	135,4	201,3	108,2
14	Warmińsko-mazurskie	120,0	122,4	146,1	154,9	129,1	106,0
15	Wielkopolskie	84,0	131,2	157,0	171,0	203,6	108,9
16	Zachodniopomorskie	94,3	137,2	149,9	166,0	176,0	110,8
maksimum		120,0	150,8	180,9	182,1	x	
minimum		67,3	104,6	113,2	115,5		
różnica w %		78,4	44,2	59,7	57,7		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W maju 2011 r. w porównaniu z kwietniem br. ceny większości warzyw przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji wzrastały. Buraki ćwikłowe podrożały o 54%, kapusta biała o 23%, marchew o 18% i cebula o 7%. Potaniały natomiast pomidory spod osłon (o 37%) i pieczarki o 5%. Przetwórcy podnieśli cenę kapusty o 3%, a cebuli obieranej obniżyli o 3%. Spośród warzyw skupowanych na eksport o 54% podrożały buraki i o 6% marchew. Zmniejszyły się natomiast ceny skupu kapusty pekińskiej (o 52%), pomidorów (o 41%), kapusty białej (o 9%) i cebuli (o 8%). Na rynkach hurtowych wzrosła cena buraków (o 53%), marchwi (o 13%), kapusty białej (o 10%) i cebuli (o 9%), a obniżyła się warzyw spod osłon (pomidorów o 32% i ogórków o 22%).

W relacji do maja 2010 r. w skupie oraz na rynkach hurtowych wzrosły ceny kapusty białej (o 65-116% w zależności od kierunku przeznaczenia), marchwi (o 27-38%) i buraków (o 152-479%). Niższe natomiast niż rok temu ceny notowano w skupie i na rynkach hurtowych w handlu cebulą (o 25-39%), pomidorami spod osłon (o 20-31%), ogórkami spod osłon (w hurcie o 34%), kapustą pekińską (w skupie na eksport o 45%) i pieczarkami (do bezpośredniego spożycia o 2%).

W kwietniu 2011 r. w stosunku do marca, w handlu detalicznym o 17% wzrosły ceny buraków ćwikłowych, o 15% kapusty białej, o 12% papryki, a także – choć w mniejszym stopniu (poniżej 10%) – ceny selerów, pomidorów, marchwi i kalafiorów. Cena cebuli utrzymała się na poziomie zbliżonym do ubiegłego miesiąca. W niewielkim stopniu obniżyły się ceny porów i pieczarek. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych prawie nie zmieniły się (najbardziej - o 3% - spadły ceny groszku konserwowego).

W relacji do kwietnia 2010 r. w handlu detalicznym ponad dwukrotnie podrożała kapusta biała, o 43% buraki, o 31% seler, o 23% marchew, w małym stopniu cebula i pieczarki. Potaniały natomiast o 25% pomidory, o 24% papryka, o 15% pory i o 8% kalafior. Spośród przetworów warzywnych podrożał: szpinak mrożony (o 10%), mrożone mieszanki warzywne (o 9%) i kalafior mrożony (o 5%). Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do tych sprzed roku.

W marcu 2011 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze o 17% zmniejszyły produkcję soku pomidorowego,

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

o 11% marynat i o 8% warzyw mrożonych. Zwiększyły natomiast o 45% produkcję konserw warzywnych.

W marcu 2011 r. wyeksportowano 40,9 tys. ton warzyw świeżych o wartości 18,9 mln EUR. W stosunku do marca 2010 r. wolumen eksportu warzyw nieznacznie się zmniejszył (o 1%), a jego wartość wzrosła o 29%. Stwierdzono 55-procentowy spadek sprzedaży kalafiorów i marchwi, 18-procentowy cebuli i 8-procentowy pomidorów. Wzrósł natomiast o 40% eksport kapusty i o 28% ogórków. W lutym br. wyeksportowano 34,4 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 26,1 mln EUR. Sprzedaż przetworów obniżyła się o 37%, a jej wartość o 28%. Wyeksportowano o 38% mniej mrożonek, o 37% konserw, o 30% suszy i o 9% marynat.

Import warzyw świeżych w marcu 2011 r. wyniósł 45,3 tys. ton, a jego wartość 42,8 mln EUR. W porównaniu z marcem poprzedniego roku ilość zakupionych warzyw świeżych była niższa o 14%, a ich wartość o 21%. Dostawy czosnku były niższe o 55%, cebuli o 53%, marchwi o 34% i papryki o 8%. Wolumen importu kapusty wzrósł o 42%, pomidorów o 7% i nieznacznie ogórków. W tym okresie zaimportowano 13,1 tys. t przetworów warzywnych o wartości 13,5 mln EUR. W relacji do marca 2010 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych obniżyła się o 31%, a wartość o 37%. Na spadek importu przetworów warzywnych wpłynął niższy o połowę zakup koncentratu pomidorowego i konserw warzywnych oraz mniejszy o 35% mrożonek i o 33% suszy.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2010 III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
X	1,08	1,77	0,77	0,79	0,75	-	-	-	4,05	1,99	4,75
XI	1,05	1,75	0,87	0,78	0,76	-	-	-	5,26	-	4,51
XII	1,13	1,80	1,05	0,91	0,84	-	-	-	7,00	-	4,77
2010 I-XII	1,36	1,88	1,03	0,93	0,76	1,54	0,99	2,00	5,09	1,91	4,87
2011 I	1,46	1,95	1,21	1,02	0,91	-	-	-	-	-	4,98
II	1,44	1,98	1,42	1,05	0,90	-	-	-	-	-	4,67
III	1,42	2,05	1,80	1,15	1,02	-	-	-	5,38	-	4,95
IV	1,36	2,05	1,86	1,19	1,26	-	-	-	5,74	-	4,68
V	1,45	2,12	2,29	1,41	1,94	-	-	-	3,64	-	4,40
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2011</u> <u>IV 2011</u>	107	103	123	118	154	x	x	x	63	x	94
<u>V 2011</u> <u>V 2010</u>	75	101	214	137	252	x	x	x	69	x	98

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztuk, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafory różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tloczenia ^a
2010 III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
X	1,30	0,49	0,25	0,20	0,90	-	1,83	1,33	-	0,60	0,32
XI	1,45	0,67	0,24	0,25	0,85	-	1,96	1,57	-	-	-
XII	1,56	0,77	0,27	0,28	0,90	-	2,10	1,65	-	-	-
2010 I-XII	1,41	0,54	0,33	0,25	0,88	0,78	1,70	1,27	1,45	0,59	0,33
2011 I	1,56	0,77	0,44	0,31	0,87	-	-	-	-	-	-
II	1,23	0,90	0,50	0,35	-	-	-	-	-	-	-
III	1,18	1,28	0,54	0,46	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,18	1,65	-	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,15	1,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2011</u> <u>IV 2011</u>	97	103	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2011</u> <u>V 2010</u>	61	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2010 III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	1,50	0,48	0,60
X	3,79	-	1,41	0,69	1,19	3,44	0,61	1,50	1,45	0,95	1,53	0,48	-
XI	4,64	-	1,32	0,71	1,23	-	0,59	1,48	1,46	0,90	1,50	0,52	-
XII	-	-	1,53	1,00	1,33	-	0,68	-	1,49	1,06	1,58	0,57	0,81
2010 I-XII	3,70	0,57	1,69	0,83	1,10	2,99	0,68	2,02	1,93	1,09	1,57	0,47	0,62
2011 I	-	-	1,93	1,24	1,34	-	0,80	1,86	1,65	1,15	2,15	0,71	0,86
II	-	-	2,08	1,31	1,33	-	0,88	2,50	1,65	1,13	1,80	0,70	0,92
III	-	-	2,77	1,84	1,39	-	0,96	3,00	1,94	1,15	1,80	0,98	1,02
IV	5,77	-	2,95	1,99	1,46	-	1,03	-	2,00	1,12	-	1,43	0,95
V	3,39	2,65	1,42	1,81	-	-	1,09	-	-	1,03	-	2,20	-
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{V\ 2011}{IV\ 2011}$	59	x	48	91	x	x	106	x	x	92	x	154	x
$\frac{V\ 2011}{V\ 2010}$	80	x	55	165	x	x	127	x	x	61	x	579	x

* cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2009 XII	3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII	41 772	467 206	99 018	61 737
2010 I	2 431	33 101	4 799	3 215
II	2 809	36 789	5 364	4 487
III	4 123	42 230	8 883	4 413
IV	3 620	29 588	5 745	3 001
V	3 527	25 104	4 948	2 611
VI	3 573	24 326	4 426	4 439
VII	3 034	29 506	15 363	15 284
VIII	3 439	43 319	12 776	19 052
IX	3 435	61 474	20 536	8 351
X	3 387	72 527	11 415	8 048
XI	3 467	62 157	8 110	6 559
XII	3 459	42 677	7 435	3 980
2010 I-XII	40 304	502 798	109 800	83 440
2011 I	2 774	39 098	8 650	3 015
II	3 236	33 982	10 668	3 244
III	3 404	38 993	12 850	3 936
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{III\ 2010}{III\ 2009}$	83	92	145	89

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010												2011			III 2010 III 2009 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
Warzywa ogółem	29216	40264	41419	34062	39187	32568	25219	30839	31826	34030	25212	31992	395834	19480	22609	40871	99
Cebula	10307	14695	12448	11205	13235	7014	6052	7824	7002	7431	7840	8501	113554	4676	4438	10181	82
Kapusta	3554	5322	7814	10134	7847	2109	1076	1592	3432	2604	3205	5903	54592	4652	6558	10976	140
Marchew	2623	5540	5940	5051	5539	3593	1619	1112	1741	1535	1609	2045	37947	1415	1559	2667	45
Ogórki	78	147	232	411	817	1266	2669	2945	984	447	261	481	10737	203	217	297	128
Pomidory	802	889	1036	1379	5739	13133	8769	11100	9129	12598	3852	3482	71907	1426	644	948	92
Kalafiory	505	496	659	376	390	1402	958	2119	2639	2150	1251	770	13715	104	147	297	45
Przetwory ogółem	43997	47271	54867	38348	34362	34089	28112	31430	42106	48080	47873	40401	490936	36732	39419	34407	63
Susze	1735	1653	1861	1605	1608	1613	1734	1780	2012	1928	1712	1885	21125	1782	1873	1296	70
Miarynaty	1958	2483	3249	3005	2487	2090	1876	2089	2982	3099	2990	2590	30899	2469	2103	2954	91
Konserwy	2986	3718	4547	3373	3323	3029	2782	2991	4275	5121	5294	3801	45240	3379	3307	2869	63
-kapusta kwasz.	3554	5322	7814	10134	7847	2109	1076	1592	3432	2604	3205	5903	54592	676	669	591	63
Mrożonki	32764	34451	38704	25876	22567	22624	18263	21025	28834	33732	34358	28155	341351	25621	27822	23909	62
Pieczarki i ich przetwory	19332	19389	22328	18056	16675	16285	14212	14622	16457	19841	19708	18777	215681	16419	18096	19558	88
Warzywa ogółem	9586	12759	14735	12118	20972	21962	16697	17108	18969	20585	13643	16693	195827	10030	10691	18938	129
Cebula	3093	4324	4294	3660	4556	3090	2516	2743	2890	3186	3481	3441	41275	2366	1971	3674	86
Kapusta	657	1063	1686	2141	2107	727	406	454	888	637	737	1589	13093	1392	2228	4394	261
Marchew	388	798	891	926	1055	756	407	237	393	294	350	459	6953	308	382	660	74
Ogórki	71	145	287	340	773	902	1191	1003	650	381	220	467	6430	207	251	313	109
Pomidory	909	1051	1323	1436	5276	11479	8009	8454	8024	10608	3855	3033	63456	1204	672	960	73
Kalafiory	214	222	324	223	299	783	656	1246	1528	1303	750	447	7993	79	107	189	58
Przetwory ogółem	26616	30713	36057	27459	26500	25519	20966	22144	29759	34473	34956	29792	344951	26432	28891	26053	72
Susze	2795	2705	3010	2747	2834	2617	2794	2908	3439	3668	3375	2687	35578	3057	3401	3259	108
Miarynaty	1703	1953	2734	2762	2264	1914	1602	2003	2629	2984	2685	2578	27809	2103	1891	2781	102
Konserwy	2815	3556	4370	3480	3553	3135	2861	2744	3973	4390	4777	3791	43444	2918	2885	2628	60
-kapusta kwasz.	657	1063	1686	2141	2107	727	406	454	888	637	737	1589	13093	420	422	399	80
Mrożonki	15247	17653	19941	14051	13202	13271	10127	11027	15887	19511	19723	16737	186378	15147	16493	13935	70
Pieczarki i ich przetwory	24883	25262	29468	25381	25069	23187	20407	20006	22965	27291	27750	26909	298578	23925	24645	27947	95

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010																2011			III 2010 III 2009 (%)
	2010																2011			
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III				
Warzywa ogółem	37334	41077	52550	45652	46993	38845	20830	10297	18428	24483	40274	36975	413739	43912	36581	45311	86			
Cebula	3802	8592	10223	8937	15045	10172	4487	3119	7966	7458	10053	6455	96309	6859	4286	4791	47			
Kapusta	463	894	1301	3404	3095	1652	630	472	1885	4441	3993	1825	24055	1424	1351	1844	142			
Marchew	1249	2551	3729	4190	6695	9765	3750	1163	672	510	574	1734	36582	1409	1713	2471	66			
Ogórki	4952	3513	4190	2756	1288	2079	1184	342	1105	2253	4394	4593	32650	5189	4324	4243	101			
Pomidory	13242	11914	14825	11535	9144	8351	5428	1843	2615	2445	9316	11065	101722	14349	12309	15879	107			
Papryka	4243	3777	4078	2585	3284	2806	2734	1062	1745	2710	3830	3254	36109	3903	3489	3741	92			
Czosnek	380	324	835	615	674	232	324	677	672	461	299	636	6131	162	154	372	45			
Przetwory ogółem	15589	17306	23190	17236	20345	17025	18995	16627	19266	19264	17864	15766	218473	18721	15047	13098	56			
Mrożonki	3066	3690	4263	3201	3449	2982	2703	2283	3305	3809	3759	2938	39448	3571	3659	2765	65			
Susze	1757	1629	1495	1684	2169	1918	2231	1811	1421	1156	1293	1383	19948	2377	1372	1008	67			
Marynaty	1212	1144	2135	1601	1227	842	1189	1019	1089	2139	1531	1508	16634	1555	1459	1176	55			
Konserwy	2400	2719	5067	2768	2393	2467	2886	2614	4505	3934	4888	3359	39999	3284	2135	2481	49			
<i>-kukurydza konserw.</i>	1019	1106	2788	933	1086	919	1211	1271	2104	2025	2654	1382	18495	1294	621	539	19			
Koncentrat pomid.	5429	6086	7988	6024	8095	7052	8219	7116	7143	6256	4786	4949	79145	5592	4729	3984	50			
Warzywa ogółem	33577	39034	54458	44116	34092	21523	14720	6319	10811	14424	31643	35877	340593	37742	35097	42778	79			
Cebula	699	2026	2694	2650	5417	2606	1164	658	1740	1635	1999	1686	24972	1541	1202	1956	73			
Kapusta	72	202	521	1338	1021	522	223	147	289	633	837	432	6237	388	486	856	164			
Marchew	308	699	1107	1317	1962	1976	819	287	252	162	241	682	9812	456	588	745	67			
Ogórki	5677	4937	4841	2295	1021	1141	449	112	656	1467	4261	4195	31050	4391	4377	3591	74			
Pomidory	13265	14160	19220	15539	9025	6872	5458	1450	3024	3037	11319	13015	115385	14303	13979	16915	88			
Papryka	4733	5811	7977	7115	6467	4330	3746	968	1362	2393	4710	5895	55507	5861	5240	6479	81			
Czosnek	603	697	1435	1011	1071	437	685	1243	1366	915	718	1506	11687	371	449	818	57			
Przetwory ogółem	15002	16679	21506	15890	17333	15913	16542	14610	17458	17543	18600	17296	204372	18140	14114	13529	63			
Mrożonki	2335	2630	3016	2144	2062	1998	1883	1650	2363	2814	2905	2477	28279	2541	2727	2103	70			
Susze	3517	3903	3108	3317	3031	3421	2979	2973	2230	2537	3176	3365	37558	5218	2057	2418	78			
Marynaty	1083	1048	1687	1540	1127	781	1036	862	1086	1702	1380	1441	14773	1238	1351	1201	71			
Konserwy	2769	3030	5625	3187	3033	3042	3217	2846	5129	4382	5190	4435	45884	3428	2790	3140	56			
<i>-kukurydza konserw.</i>	920	1096	2758	882	1078	842	992	1006	1887	1718	2291	1554	17025	1048	561	516	19			
Koncentrat pomid.	3879	4345	6040	4120	5900	5216	5895	4954	4962	4396	4265	3931	57904	3945	3613	2895	48			

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,95	1,19	0,42	1,37	0,86	0,51	0,43
II	0,29	0,20	0,14	1,07	1,23	0,44	1,36	0,83	0,50	0,46
III	0,35	0,21	0,15	1,38	1,45	0,49	1,39	0,81	0,51	0,47
IV	0,33	0,21	0,18	0,80	1,11	0,61	1,45	0,85	0,53	0,52
V	0,35	0,27	0,19	0,96	0,92	0,80	1,53	0,84	0,52	0,62
VI	0,46	0,36	0,21	0,68	0,87	0,56	1,42	0,85	0,52	0,57
VII	0,43	0,41	0,25	0,42	0,92	0,69	1,43	0,83	0,49	0,52
VIII	0,36	0,30	0,21	0,32	0,76	0,59	1,40	0,84	0,42	0,52
IX	0,43	0,26	0,22	0,60	0,88	0,58	1,45	0,77	0,48	0,49
X	0,47	0,24	0,18	0,81	0,84	0,61	1,40	0,79	0,54	0,54
XI	0,49	0,23	0,20	0,77	1,02	0,61	1,38	0,77	0,59	0,51
XII	0,49	0,28	0,20	1,03	0,89	0,77	1,37	0,74	0,60	0,48
2010 I-XII	0,37	0,24	0,18	0,55	0,88	0,59	1,16	0,81	0,52	0,50
2011 I	0,51	0,30	0,22	1,02	0,84	0,75	1,50	0,82	0,62	0,54
II	0,44	0,34	0,25	1,16	1,04	0,73	1,37	0,88	0,63	0,52
III	0,36	0,40	0,25	1,05	1,01	0,64	1,42	0,89	0,68	0,48
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	82	118	100	91	97	88	104	101	108	92
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	103	190	167	76	70	131	102	110	133	102

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2009 XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49 ^b	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94 ^b	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94 ^b	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
X	1,18	0,82 ^b	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
XI	1,12	1,08 ^b	0,83	0,83	-	-	5,93	5,32	-
XII	1,22	1,25 ^b	0,98	0,87	-	-	7,54	6,25	-
2010 I-XII	1,49	1,08^b	1,00	0,96	2,48	1,42	5,62	5,01	2,78
2011 I	1,45	1,45 ^b	1,17	1,09	-	-	-	5,40	-
II	1,44	1,64 ^b	1,21	1,06	-	-	-	-	-
III	1,39	2,01 ^b	1,27	1,19	-	-	5,43	15,28	-
IV	1,28	2,31 ^b	1,27	1,54	-	-	3,42	6,13	-
V	1,39	2,53 ^b	1,43	2,36	4,55	-	2,68	4,17	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>V 2011</u> <u>IV 2011</u>	109	110	113	153	x	x	78	68	x
<u>V 2011</u> <u>V 2010</u>	73	216	138	303	x	x	66	79	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2010 II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
IX	3,37	11,39	3,59	3,74	3,40	6,53	1,91
X	3,28	11,98	3,94	3,80	3,39	6,56	1,91
XI	3,23	11,87	3,95	3,88	3,40	6,52	1,93
XII	3,20	11,98	3,84	3,82	3,60	6,56	1,88
2010 I-XII	3,40	11,43	3,53	3,58	3,32	6,60	1,91
2011 I	3,21	12,29	3,84	3,91	3,76	6,48	1,88
II	3,17	12,33	3,71	4,09	3,71	6,43	1,84
III	3,13	12,31	3,77	4,05	3,64	6,48	1,84
IV	3,11	12,20	3,57	4,00	3,59	6,47	1,82
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2011</u> III 2011	99	99	95	99	99	100	99
<u>IV 2011</u> IV 2010	90	111	108	117	112	97	95

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2010 II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
IX	2,29	1,94	1,77	1,66	5,39	5,26	5,35	5,35	3,14	4,33	7,36
X	2,17	1,62	1,72	1,57	4,62	4,64	5,68	5,67	4,81	3,69	6,97
XI	2,15	1,62	1,71	1,56	4,26	4,47	7,31	6,94	-	3,96	6,83
XII	2,25	1,77	1,85	1,63	4,34	5,44	11,50	8,25	-	4,76	7,19
2010 I-XII	2,39	1,55	1,93	1,70	5,12	5,85	10,27	7,27	3,41	5,25	6,99
2011 I	2,46	2,11	2,12	1,77	4,60	6,70	12,58	8,20	-	6,86	7,22
II	2,51	2,29	2,23	1,82	4,64	6,34	11,17	7,89	-	6,58	7,01
III	2,54	2,75	2,29	1,89	4,76	6,22	11,59	7,50	-	6,41	7,03
IV	2,55	3,16	2,36	2,22	5,16	6,06	12,96	8,12	-	6,53	6,99
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2011</u> III 2011	100	115	103	117	108	97	112	108	x	102	99
<u>IV 2011</u> IV 2010	102	215	123	143	131	85	76	75	x	92	101

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2010 II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
IX	5,49	13,85	-	6,94	8,72	7,42	9,80	3,81	6,03	8,77	4,23
X	5,53	13,80	-	7,00	8,76	7,42	9,85	3,80	6,00	8,74	4,24
XI	5,53	13,60	-	7,08	8,82	7,48	9,85	3,79	5,90	8,63	4,23
XII	5,41	13,45	-	7,24	8,94	7,70	9,75	3,64	5,75	8,40	4,24
2010 I-XII	5,46	13,82	-	6,93	8,77	7,42	9,84	3,80	5,92	8,68	4,27
2011 I	5,47	13,80	-	7,32	9,02	7,76	9,75	3,83	5,85	8,60	4,25
II	5,46	13,80	-	7,38	9,12	7,86	9,75	3,83	5,95	8,77	4,28
III	5,51	13,85	-	7,48	9,14	7,88	9,80	3,83	5,95	8,77	4,29
IV	5,46	13,85	-	7,58	9,22	8,04	9,75	3,84	5,75	8,63	4,30
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2011</u> III 2011	99	100	x	101	101	102	99	100	97	98	100
<u>IV 2011</u> IV 2010	100	100	x	110	105	109	99	101	98	100	100

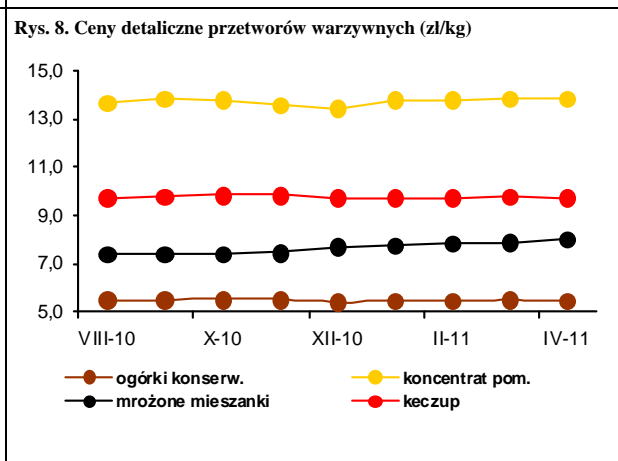
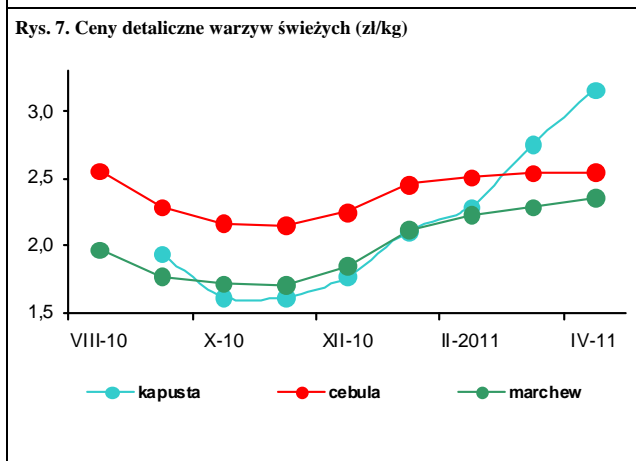
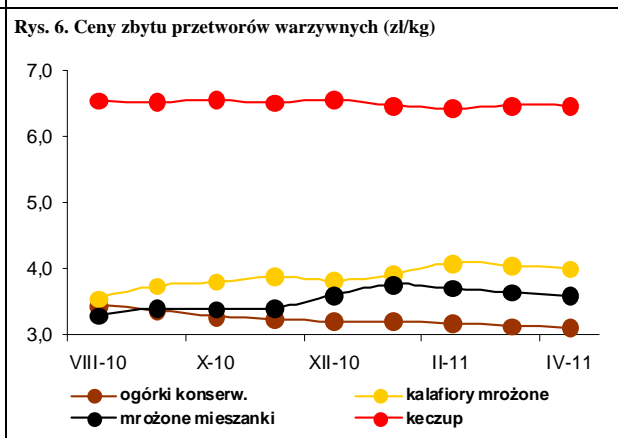
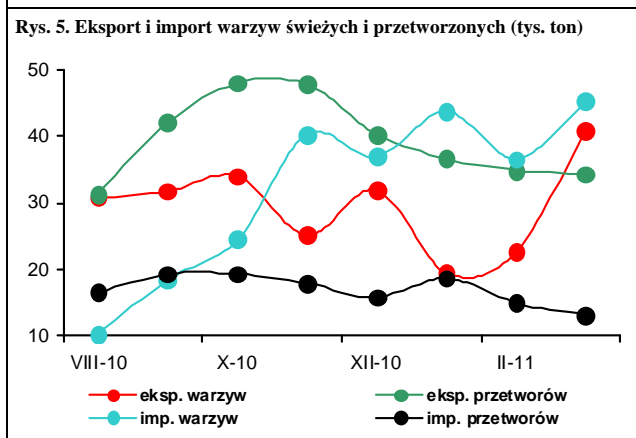
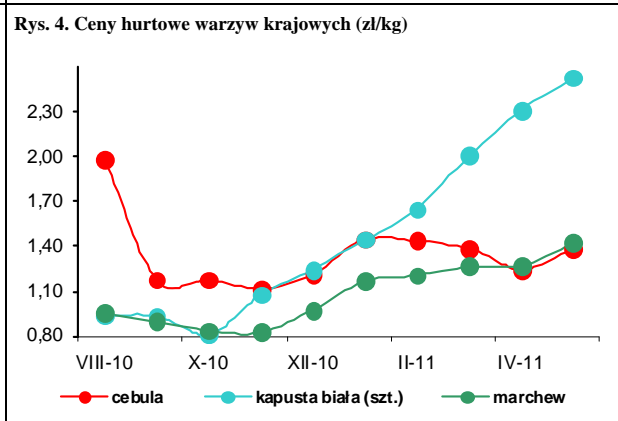
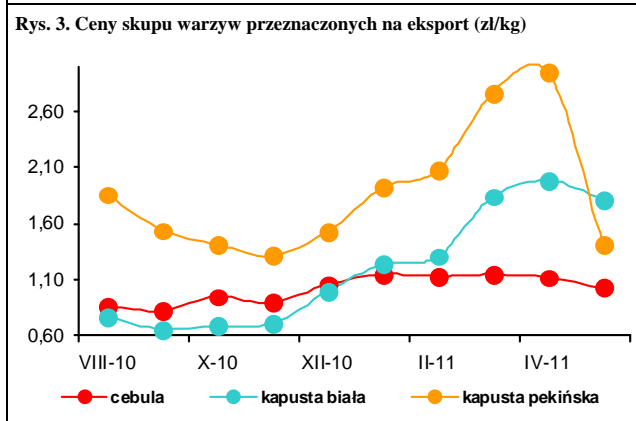
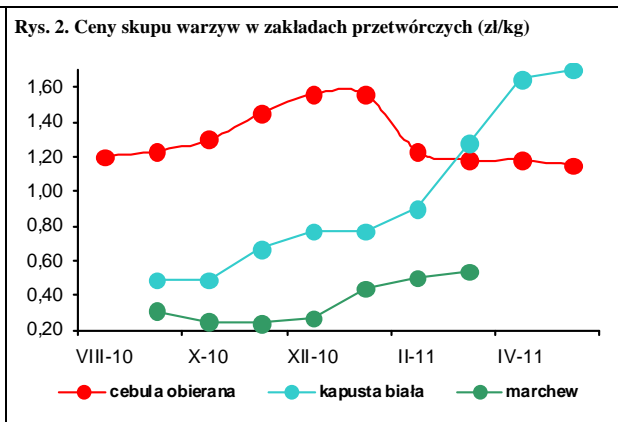
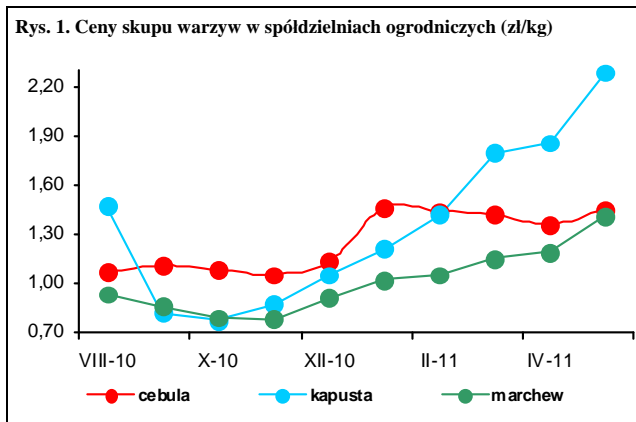
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2009 XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-
X	48	74	39	29	-	-
XI	43	78	42	30	-	-
2011 I	48	80	44	31	-	-
II	45	83	45	31	-	-
III	69	75	47	32	-	-
IV	68	74	38	35	-	-
V	59	78	40	29	38	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W maju 2011 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 123% wyższe niż w maju roku poprzedniego, a gruszek o 16%. Ceny jabłek płacone w skupie przez spółdzielnie ogrodnicze i oferowane przez firmy eksportowe zwiększyły się odpowiednio 2,5 i 3-krotnie. Jabłka kierowane do produkcji zagęszczonego soku jabłkowego podrożały o ponad 250% (do 0,68 zł/kg). Na rynkach hurtowych droższe niż w maju 2010 r. były banany i nieznacznie pomarańcze, a obniżyły się, z powodu dobrych zbiorów, w krajach eksporterskich, ceny cytryn (o 24%), mandarynek (o 14%) i winogron (o 11%). W maju 2011 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 3%, w spółdzielniach ogrodniczych o 10%, a płacone przez firmy eksportowe o 18% wyższe niż w miesiącu poprzednim. Podrożały także na rynkach hurtowych mandarynki, pomarańcze i cytryny. Nie zmieniły się ceny bananów i winogron, natomiast potaniały gruszki.

W kwietniu 2011 r. w relacji do kwietnia roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów były wyższe o 17,8%, przy wzroście cen całej żywności o 7,3%. Ceny owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 35,4%, a ceny przetworów owocowych o 3,1%. Jabłka podrożały o 81,9%, gruszki o 16,0%, a owoce jagodowe o 8,5%. Średnie ceny owoców południowych były niższe o 1,4%, (w tym owoców cytrusowych o 6,9% i pozostałych owoców południowych o 1,7%, banany podrożały o 7,5%). W kwietniu wyższe niż w marcu 2011 r. były tylko ceny jabłek, gruszek, mandarynek i pomarańcz, a potaniały winogrona, cytryny i banany.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w marcu 2011 r. w relacji do marca roku poprzedniego o 28% do 41,9 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soków wytwarzanych z owoców cytrusowych i jabłek (odpowiednio o 47 i 33%). Niższa była też produkcja owoców pasteryzowanych i kompotów (o 52%)¹,

owoców mrożonych (o 23%) oraz dżemów (o 4%). W relacji do lutego 2011 r. wyższa była produkcja dżemów (o 14%), a także kompotów i owoców pasteryzowanych (o 12%) oraz soków pitnych o 44%. Obniżyła się natomiast produkcja soków zagęszczonych (o 34%) i owoców mrożonych (o 6%). W kwietniu wobec marca br. wzrosły ceny zbytu soków pitnych (o 2%), a obniżyły dżemów (o 2%). W kwietniu wobec kwietnia 2010 r. wzrosły ceny zbytu soków pitnych (o 8-15%), a także dżemów wyprodukowanych z czarnych porzeczek (o 26%) i z truskawek (o 30%).

W marcu 2011 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 26% niższe, a przetworów owocowych o 41% niższe niż w marcu roku poprzedniego. O spadku eksportu owoców świeżych zdecydowało obniżenie o 31% sprzedaży jabłek. W grupie przetworów owocowych najbardziej zmalał eksport truskawek i wiśni w puszkach (odpowiednio o 54 i 51%) oraz mrożonek owocowych (o 48%). Eksport dżemów i przecierów obniżył się o 37%, a zagęszczonego soku jabłkowego o 31%. W wyniku zwiększenia cen eksportowych większości owoców i ich przetworów – głównie jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego (wzrost dwukrotny), wpływy z eksportu przetworów owocowych obniżyły się mniej niż wolumen, a owoców świeżych wzrosły o 14%. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów obniżyły się w relacji do marca 2010 r. zaledwie o 1% do 105,1 mln euro.

Niższy był wolumen importu owoców południowych (o 33%), a wyższy jabłek (o 396%). Import jabłek zwiększył się z 0,5 do 2,7 tys. ton. Mniejsze były rozmiary importu przetworów (o 28%). Wzrost jedynie, z powodu niedoborów na rynku krajowym, wolumen przywozu owoców suszonych i mrożonych. Wzrost cen importowych spowodował mniejszy spadek wartości niż wolumenu importu przetworów owocowych (o 5%) i owoców świeżych (o 12%). W marcu 2011 r. dodatnie saldo obrotów owocami i ich przetworami wzrosło do 7,7 mln euro wobec ujemnego w wysokości 2,1 mln euro w marcu roku poprzedniego. W I kwartale 2011 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 11,1 mln euro. Przewaga importu nad eksportem zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. o 2,3 mln euro.

¹ Spadek produkcji w dużym stopniu jest wynikiem zmiany klasyfikacji artykułów tej grupy towarowej

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2010 III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
X	1,75	2,23	-	-	-	3,80	2,66
XI	1,77	2,67	-	-	-	-	-
XII	1,79	2,80	-	-	-	-	-
2010 I-XII	1,32	2,36	3,37	3,19	4,91	3,36	1,85
2011 I	1,82	2,87	-	-	-	-	-
II	1,92	3,18	-	-	-	-	-
III	2,10	3,37	-	-	-	-	-
IV	2,39	3,18	-	-	-	-	-
V	2,50	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>V 2011</u> <u>IV 2011</u>	105	x	x	x	x	x	x
<u>V 2011</u> <u>V 2010</u>	236	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2010 III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
X	0,59	-	-	-	-	3,53	-	-	-	-
XI	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,84	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 I-XII	0,36	2,75	1,64	1,08	1,92	3,20	0,75	2,42	2,20	1,49
2011 I	0,57	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,64	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>V 2011</u> <u>IV 2011</u>	110	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2011</u> <u>V 2010</u>	340	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czerśnie	Śliwki
2010 III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-
VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	1,45
X	1,34	1,69	1,78	1,38	1,35	1,31	1,30	2,13	2,08	-	-	1,89
XI	1,38	1,65	1,74	1,41	1,33	1,35	1,34	2,24	2,12	-	-	-
XII	1,42	1,72	1,70	1,42	1,34	1,39	1,37	2,35	2,36	-	-	-
2010 I-XII	0,98	1,34	1,45	0,88	0,89	0,89	0,89	1,99	1,99	4,44	7,00	1,67
2011 I	1,58	1,90	1,90	1,54	1,45	1,55	1,55	2,46	2,46	-	-	-
II	1,76	2,16	2,14	1,83	1,67	1,73	1,69	2,50	2,50	-	-	-
III	1,92	2,29	2,26	2,07	1,92	1,98	1,98	-	-	-	-	-
IV	2,09	2,40	2,32	2,13	2,07	2,10	2,09	-	-	-	-	-
V	2,46	2,40	2,85	2,61	2,51	2,53	2,51	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
V 2011 IV 2011	118	100	123	123	121	120	120	x	x	x	x	x
V 2011 V 2010	304	194	219	348	359	356	349	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2010 II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
V	8 590	12 790	20 723	6 226	10 177	3 757	13 164
VI	7 481	13 382	21 561	5 610	59 660	3 528	5 357
VII	7 817	11 093	19 490	6 917	62 311	3 235	12 577
VIII	7 079	11 237	24 442	6 461	39 979	3 818	5 549
IX	7 232	10 546	24 154	21 617	21 018	4 568	7 446
X	8 580	10 443	24 802	42 563	13 320	3 618	7 692
XI	7 363	12 140	23 812	15 197	13 020	3 780	10 280
XII	8 202	12 812	19 402	6 987	11 001	3 553	4 898
2010 I-XII	94 514	155 268	271 377	132 754	278 160	45 952	89 016
2011 I	4 466	8 120	19 506	1 803	10 869	3 531	4 485
II	4 062	5 567	19 501	1 834	11 190	4 227	4 883
III	6 517	9 649	25 715	1 202	10 562	4 826	5 461
Wskaźniki zmian (%)							
III 2011 II 2011	160	173	132	66	94	114	112
III 2011 III 2010	67	53	85	26	77	96	48

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010*												2011*			$\frac{III\ 2011}{III\ 2010}$ (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
Owoce świeże	106 885	130 724	146 284	120 924	98 209	89 646	57 972	31 923	26 701	22 349	28 722	57 170	917 510	67 464	86 327	108 253	74
Jabłka	95 538	121 738	137 038	113 334	91 133	69 640	27 852	6 147	7 936	10 985	15 411	31 748	728 501	48 120	70 940	94 959	69
Gruszki	1 775	1 331	1 004	621	253	167	275	547	1 148	1 460	1 623	1 720	11 925	922	1 244	1 992	198
Truskawki	44	58	129	163	161	11 506	2 333	250	94	58	98	184	15 078	31	24	61	47
Śliwki	17	21	16	15	9	24	657	2 280	2 531	1 398	169	86	7 222	1	3	5	33
Maliny	234	197	226	153	244	609	5 904	3 786	3 641	1 042	400	1 015	17 451	62	31	147	65
Wiśnie	12	4	4	3	3	425	2 725	1 413	13	18	18	59	4 697	-	-	16	393
Przetwory owocowe	53 800	56 265	72 470	67 084	63 667	71 951	74 113	65 108	59 690	59 818	51 590	43 979	739 537	41 527	42 130	42 762	59
Zagęszczony sok jabłkowy	16 826	17 561	24 155	23 723	20 627	23 719	20 842	19 662	17 332	23 133	16 888	14 617	239 086	10 643	11 360	16 624	69
Truskawki w puszkach	589	430	828	610	682	1 179	723	602	545	596	742	653	8 179	365	376	381	46
Wiśnie w puszkach	401	584	715	736	822	750	673	1 062	509	568	588	470	7 877	369	332	348	49
Dżemy	1 740	2 244	2 672	2 586	2 385	2 329	2 264	2 579	2 073	2 039	1 972	1 599	26 483	1 445	2 121	1 690	63
Mrożonki	22 668	23 341	29 891	25 627	26 840	29 316	34 122	28 330	26 791	22 094	19 772	16 597	305 388	19 412	18 421	15 411	52
Owoce świeże	30 362	37 043	41 118	38 558	32 784	40 066	37 351	29 607	21 420	13 166	16 135	31 762	369 371	31 630	38 763	48 589	118
Jabłka	23 111	30 954	34 537	32 971	27 177	21 521	7 953	2 051	2 837	4 030	5 981	12 030	205 153	18 427	27 937	38 737	112
Gruszki	932	761	607	427	147	134	210	376	755	934	1 128	1 118	7 530	564	822	1 434	236
Truskawki	43	67	157	208	223	11 126	2 644	517	186	74	142	257	15 643	29	27	83	53
Śliwki	15	12	11	10	6	19	497	1 383	1 553	888	116	54	4 565	1	2	10	91
Maliny	366	304	383	273	453	588	5 492	4 067	4 052	1 408	716	1 480	19 584	118	80	334	87
Wiśnie	7	4	6	3	3	553	2 786	1 262	12	29	13	35	4 712	-	-	12	195
Przetwory owocowe	49 567	51 975	65 106	60 610	60 265	72 696	84 067	70 970	75 843	76 733	68 810	59 204	795 847	53 761	58 073	56 511	87
Zagęszczony sok jabłkowy	10 810	11 089	14 563	14 738	13 347	15 375	12 809	13 287	15 025	25 029	19 850	15 214	181 136	13 950	16 167	22 725	156
Truskawki w puszkach	744	550	1 001	847	930	1 417	878	764	715	739	1 144	1 008	10 736	595	521	586	59
Wiśnie w puszkach	373	563	762	681	782	743	651	1 043	603	671	721	668	8 261	490	408	447	59
Dżemy	2 304	3 165	3 516	4 037	3 407	3 361	3 604	4 051	3 274	3 326	3 761	3 247	41 052	2 324	3 607	3 102	88
Mrożonki	21 240	21 707	28 064	24 011	26 999	28 040	36 317	32 748	32 119	27 965	24 541	20 804	324 553	24 308	23 091	17 983	64

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2010*																2011*			III 2011 III 2010 (%)
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III				
	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony				
Owoce świeże	105 990	92 471	113 720	69 513	74 220	72 493	113 577	103 938	89 205	96 372	105 023	109 814	1 146 336	97 164	85 014	82 796	73			
Banany	22 594	26 624	28 947	19 638	24 596	19 139	16 975	15 973	17 203	18 119	18 956	17 181	245 945	14 732	16 508	19 969	69			
Owoce cytrusowe	67 850	48 582	60 947	27 121	22 276	11 256	9 594	8 129	15 588	25 488	49 262	70 985	417 077	65 507	50 459	39 507	65			
Brzoskwinie i nekt.	22	66	118	189	1 172	7 454	28 323	27 066	18 569	7 020	1 017	1 491	92 507	13	20	77	65			
Winnogrona	1 507	2 989	5 636	5 561	5 437	2 187	4 698	14 364	14 401	13 848	7 720	2 448	80 795	1 356	1 498	3 518	62			
Arbuzy	440	369	1 398	2 011	5 707	19 918	38 524	23 207	3 781	615	760	1 557	98 287	424	559	1 294	93			
Jabłka	839	734	875	1 264	1 503	1 659	2 061	1 675	3 893	12 657	10 876	1 594	39 631	2 099	2 831	3 668	419			
Przetwory razem	18 878	19 953	27 933	22 405	20 337	18 697	20 255	19 686	26 504	28 433	33 650	28 861	285 593	26 474	20 812	20 041	72			
Soki zagęszczone	8 632	7 783	10 151	9 512	8 207	8 786	6 894	7 187	11 206	11 656	16 841	15 659	122 515	13 949	8 854	7 909	78			
-sok pomarańczowy	2 739	2 866	4 662	3 767	3 562	3 532	2 604	2 751	3 170	3 286	3 326	2 796	39 060	2 265	1 587	2 356	51			
Mrożonki	2 238	2 058	2 037	2 456	2 161	1 695	4 113	3 452	4 464	3 966	2 851	1 998	33 488	1 764	2 098	2 419	119			
Susze	992	992	802	681	681	644	1 095	1 332	1 808	1 704	1 621	1 179	13 533	1 206	1 133	1 017	127			
Dżemy	598	482	826	501	650	467	457	401	678	837	742	456	7 096	483	617	504	61			
Przetwory puszkow.	6 076	8 295	13 678	9 108	8 388	6 991	7 620	7 216	8 105	9 989	11 383	9 454	106 304	8 915	7 888	7 992	58			
-ananasy	966	993	2 886	1 640	1 081	1 392	1 752	1 006	1 312	1 107	1 741	2 008	17 885	1 241	1 544	2 345	81			
-brzoskwinie	1 250	2 323	5 033	2 286	2 058	1 480	2 089	2 042	2 724	2 951	4 385	2 720	31 341	2 217	1 564	1 525	30			
Owoce świeże	70 198	65 229	77 408	58 991	64 574	54 580	77 409	69 650	71 500	70 937	76 567	84 453	841 496	69 403	64 863	67 857	88			
Banany	10 730	13 995	18 422	13 176	17 446	12 782	10 094	9 122	10 476	9 392	11 171	13 155	149 962	11 147	12 127	12 303	67			
Owoce cytrusowe	43 298	31 661	30 374	17 391	16 602	9 759	8 875	8 255	15 161	19 404	30 328	45 300	276 408	37 714	29 463	25 268	83			
Brzoskwinie i nekt.	45	59	171	231	1 594	7 663	25 074	20 486	11 551	3 935	695	1 257	72 762	24	40	138	81			
Winnogrona	2 472	4 108	8 030	8 828	7 154	2 745	5 680	11 899	12 049	13 062	9 305	3 614	88 946	2 790	3 074	5 280	66			
Arbuzy	208	230	782	1 052	3 156	6 232	9 773	3 827	689	290	393	702	27 334	254	449	930	119			
Jabłka	313	424	549	983	1 179	1 134	1 165	816	1 702	2 810	3 012	1 182	15 269	1 428	1 987	2 725	496			
Przetwory razem	20 439	24 429	30 913	28 976	28 131	26 269	28 713	30 082	38 703	42 245	46 570	44 537	390 007	36 992	29 773	29 518	95			
Soki zagęszczone	7 009	7 865	10 304	12 311	10 271	12 277	9 549	9 992	15 394	14 697	22 020	21 811	153 499	19 519	12 741	11 549	112			
-sok pomarańczowy	2 546	2 731	4 859	4 389	5 045	6 132	4 226	4 001	5 011	5 141	5 128	4 846	54 055	3 924	2 775	4 361	90			
Mrożonki	2 462	2 400	2 196	2 246	3 115	2 355	6 787	5 375	6 663	7 355	4 188	3 090	48 231	2 665	2 571	3 736	170			
Susze	1 858	1 888	1 931	1 513	1 456	1 349	1 789	2 279	3 320	3 743	3 588	2 846	27 559	3 005	2 495	2 321	120			
Dżemy	738	735	1 043	883	1 091	795	876	569	870	1 119	1 085	991	10 796	787	1 103	1 092	105			
Przetwory puszkow	8 044	11 169	15 046	11 827	11 842	9 271	9 551	11 703	11 996	14 884	15 301	15 542	146 176	10 776	10 653	10 603	70			
-ananasy	698	785	1 934	1 195	845	1 067	1 423	800	1 187	925	1 500	1 759	14 118	1 088	1 304	1 984	103			
-brzoskwinie	753	1 302	2 742	1 396	1 302	865	1 155	1 132	1 623	1 694	2 714	1 838	18 517	1 260	1 011	945	34			

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2010 II	0,25	0,57	0,96	-	1,56	3,69	0,76	0,59	0,73	1,28	0,96
III	0,25	0,60	1,14	-	1,69	6,21	0,75	0,60	0,70	1,21	1,04
IV	0,29	0,69	1,20	-	1,90	3,71	0,76	0,60	0,71	1,39	0,92
V	0,30	0,58	1,33	-	2,18	3,83	0,83	0,65	0,73	1,36	0,95
VI	0,31	0,81	0,96	0,69	0,87	1,31	0,86	0,68	0,71	1,20	0,98
VII	0,28	0,77	1,12	0,58	0,92	1,04	1,05	0,80	0,72	1,21	0,96
VIII	0,33	0,69	2,25	0,69	1,06	0,91	1,10	0,99	0,76	1,27	0,98
IX	0,34	0,66	2,15	0,60	1,10	1,13	1,19	1,03	0,99	1,30	1,15
X	0,36	0,64	0,55	0,75	1,30	4,00	1,18	1,09	1,21	1,24	1,15
XI	0,38	0,70	1,23	-	2,15	1,05	1,14	1,07	1,32	1,39	1,21
XII	0,38	0,65	2,06	-	2,24	1,07	1,16	0,97	1,55	1,21	1,34
2010 I-XII	0,28	0,63	1,01	0,60	1,06	1,03	0,92	0,79	0,86	1,27	1,01
2011 I	0,38	0,61	0,94		1,92	1,00	1,10	1,18	1,52	1,63	1,33
II	0,39	0,66	1,13	1,17	2,62	1,00	1,19	1,06	1,69	1,38	1,23
III	0,41	0,72	1,36	0,71	2,28	0,71	1,20	0,94	1,51	1,54	1,28
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	105	109	120	61	87	71	101	89	89	112	104
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	164	120	119		135	11	160	157	216	127	123

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2010 III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
X	1,90	1,90	1,89	1,85	1,90	3,64	10,88	-	-	4,10	3,28	5,09	6,65	4,32	4,91
XI	1,93	1,87	1,90	1,95	1,94	3,42	12,00	-	-	4,50	3,49	3,96	4,69	4,18	6,79
XII	1,93	1,90	1,92	1,97	1,97	3,45	-	-	-	-	3,84	3,69	3,76	3,70	9,37
2010 I-XII	1,52	1,47	1,50	1,49	1,51	3,04	9,93	3,82	5,82	3,51	3,70	5,06	5,34	4,02	8,14
2011 I	1,95	1,50	1,54	1,52	1,58	3,38	-	-	-	-	4,11	3,68	3,80	3,64	11,32
II	2,05	1,89	1,85	1,99	1,75	3,39	-	-	-	-	4,77	3,62	3,88	3,57	12,20
III	2,34	2,20	2,19	2,15	2,10	3,43	16,63	-	-	-	4,60	3,56	4,11	3,65	11,16
IV	2,54	2,35	2,25	2,20	2,14	3,63	-	-	-	-	4,14	3,39	4,25	3,72	8,20
V	2,62	2,45	2,38	2,38	2,25	3,59	-	-	-	-	4,16	3,43	4,43	3,77	8,17
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>V 2011</u> <u>IV 2011</u>	103	104	106	108	105	99	x	x	x	x	100	101	104	101	100
<u>V 2011</u> <u>V 2010</u>	223	213	102	102	196	116	x	x	x	x	105	76	86	102	89

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2010 II	6,13	6,50	6,43	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	1,74	1,94
VI	5,93	6,17	6,53	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	1,76	2,14
IX	5,87	6,13	6,20	1,76	2,11
X	5,87	6,13	6,10	1,67	2,20
XI	5,83	6,13	6,10	1,77	2,26
XII	5,83	6,13	6,00	1,77	2,04
2010 I-XII	5,93	6,26	6,32	1,72	2,04
2011 I	-	-	6,50	1,75	2,05
II	7,20	6,37	8,27	1,79	2,10
III	7,53	6,37	8,27	1,81	2,16
IV	7,40	6,27	8,17	1,84	2,20
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	98	98	99	102	102
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	126	99	130	108	115

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2010 II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
IX	3,11	5,30	3,98	-	-	-	6,51	4,83	6,22	9,79	8,34
X	3,07	5,23	5,07	-	-	-	6,76	4,49	5,92	7,63	8,25
XI	3,15	5,46	-	-	-	-	8,42	4,52	5,76	5,94	6,06
XII	3,20	5,72	-	-	-	-	11,76	4,85	5,09	5,40	4,84
2010 I-XII	2,58	5,41	5,29	10,70	9,48	16,57	10,65	4,85	5,64	6,82	6,71
2011 I	3,31	5,90	-	-	-	-	14,92	5,11	5,00	5,34	4,85
II	3,41	5,98	-	-	-	-	14,94	5,61	4,81	5,14	4,96
III	3,65	6,05	-	-	-	-	13,68	5,49	4,76	4,89	5,30
IV	3,90	6,17	-	-	-	-	11,21	5,36	4,90	4,82	5,59
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	107	102	x	x	x	x	82	98	103	99	105
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	181	116	x	x	x	x	90	107	95	85	89

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jablkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2010 II	12,58	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
VI	12,72	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
IX	12,50	3,61	4,26	15,26	6,76	5,42
X	12,69	3,65	4,29	15,38	6,76	5,52
XI	12,69	3,66	4,30	15,56	6,76	5,53
XII	12,72	3,64	4,27	15,52	6,80	5,41
2010 I-XII	12,63	3,62	4,28	15,23	6,71	5,45
2011 I	12,72	3,67	4,30	15,88	6,94	5,51
II	12,78	3,70	4,36	16,14	6,98	5,54
III	12,89	3,72	4,36	16,24	7,06	5,55
IV	12,97	3,69	4,33	15,98	7,04	5,48
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>IV 2011</u> <u>II 2011</u>	101	99	99	98	100	99
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	102	102	102	106	105	101

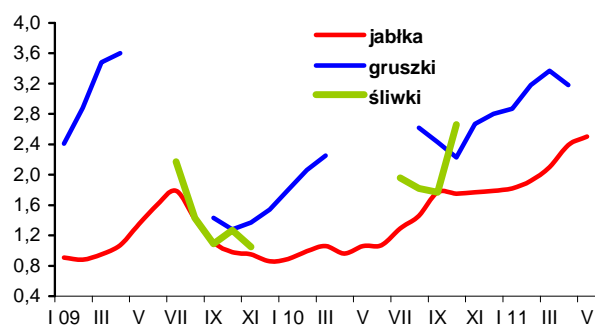
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

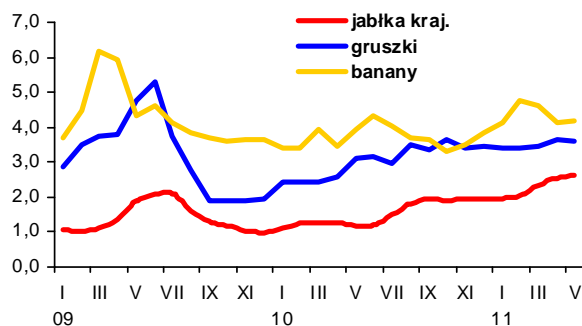
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2009 VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-
X	74	85	-	68	64	-
XI	75	73	-	64	66	-
XII	79	81	-	59	69	-
2011 I	81	84	-	62	65	-
II	84	85	-	64	68	-
III	86	79	-	59	69	-
IV	88	81	-	61	68	-
V	89	77	-	55	68	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

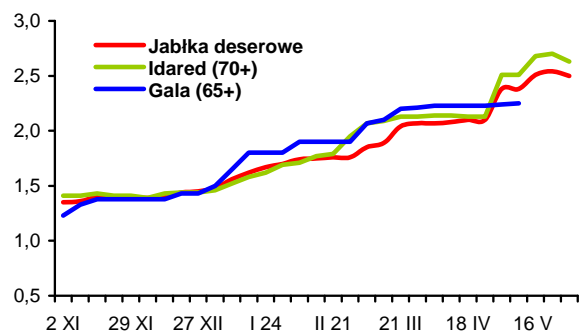
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2009 - 2011 r. (zł/kg)

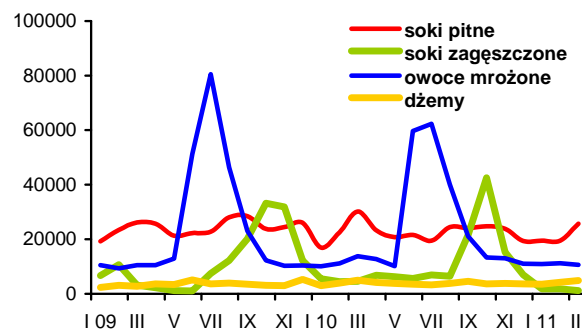
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009-2011 (zł/kg)

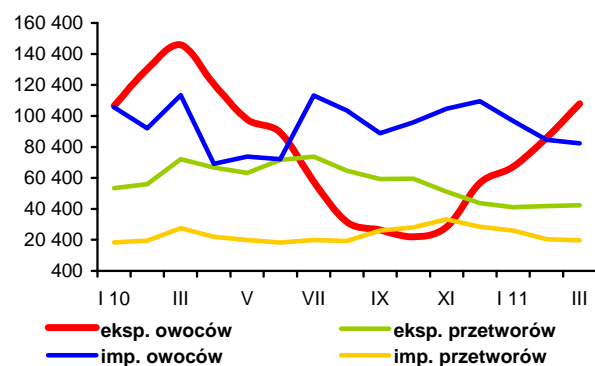
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od XI 2010 r. do V 2011 r. (zł/kg)

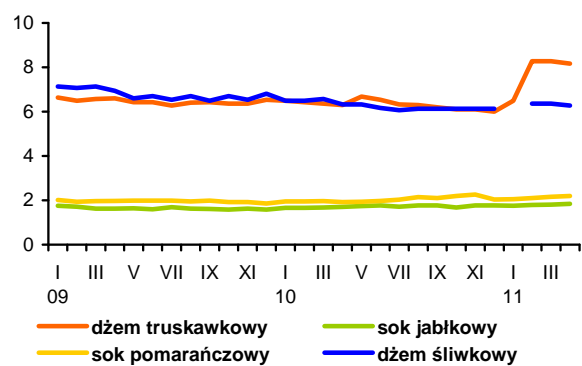
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (tony)

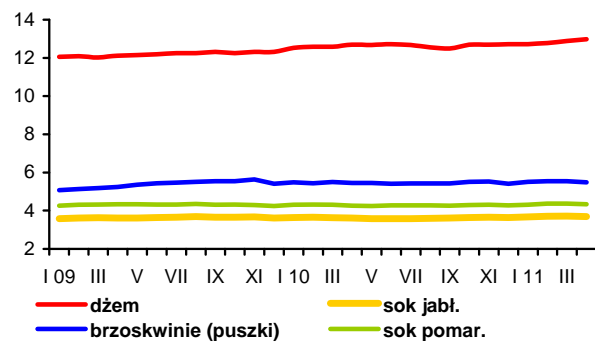
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2010 i 2011 r. (tony)

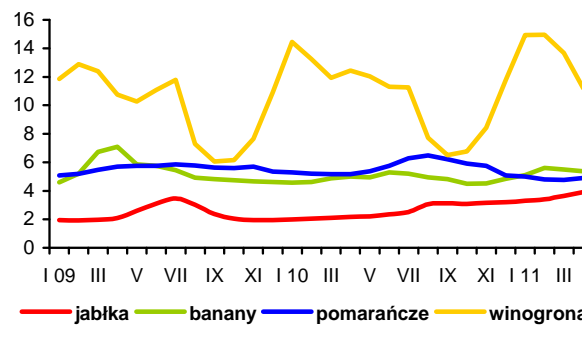
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009, 2010 i 2011 r. (zł/kg)

W kwietniu przeciętna cena skupu mleka wzrosła do 120,42 zł/100 l, tj. o 0,5% w stosunku do marca i o 19,2% w porównaniu z kwietniem poprzedniego roku. Po dwóch miesiącach najwyższych cen mleka w woj. zachodniopomorskim, w kwietniu na czołową pozycję powróciło woj. podlaskie, w którym płacono 130,81 zł/100 l. Natomiast tradycyjnie najniższe ceny notowano w woj. małopolskim i podkarpackim (odpowiednio 104,27 i 107,10 zł/100 l). Za mleko o standardowych parametrach płacono 120,08 zł/100 kg, czyli o 1,2% mniej niż w marcu ale o 15,2% więcej niż przed rokiem. W kwietniu odnotowano spadek cen krów dojnych na targowiskach do ok. 2560 zł/szt. tj. o ok. 8% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Ceny jałówek 1-rocznych pozostały na poziomie marca (ok. 1805 zł/szt.).

Zmiany cen przetworów mlecznych na poziomie zbytu były różnokierunkowe w porównaniu z marcem. Wzrosły ceny przede wszystkim jogurtu owocowego (o 1,3%), mleka spożywczego w folii (o 1,2%) i sera „Gouda” (o 0,7%). Natomiast najbardziej zmalały ceny odtłuszczonego mleka w proszku (o 2,1%) oraz mleka UHT i śmietany (po ok. 1%). Zróznicowane były zmiany cen zbytu masła. Masło w blokach staniało o 0,19%, natomiast masło konfekcjonowane zdrożało o 0,48%, a z dodatkiem oleju o 0,91%. W skali roku wzrosły ceny zbytu wszystkich przetworów mlecznych, z wyjątkiem jogurtu owocowego. Najsilniejszy był wzrost cen masła w blokach (o 28%) i mleka w proszku (o 22-26%). Wg notowań Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, w maju wzrosły ceny sprzedaży płynnych produktów mlecznych (średnio o 2% w porównaniu z kwietniem) oraz ceny serów i twarogów (o 0,5%). Natomiast przetwory trwałe (masło, mleko w proszku, mleko zagęszczone i serwatka w proszku) potaniały przeciętnie o ok. 4%.

Ceny detaliczne mleka i przetworów mlecznych wzrosły średnio o 0,4% w porównaniu z marcem, przy wzroście cen całej żywności o 0,8%. Najbardziej zwiększyły się ceny sera „Gouda” (o 1,5%) i kefiru (o 1,4%) a także mleka spożywczego, jogurtu owocowego i deserów mlecznych (o 0,7-0,9%). Zmalały jedynie ceny mleka zagęszczonego (o 0,3%). Masło podrożało o 0,7%. Przeciętny wzrost cen artykułów mlecznych w kwietniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2010 r., wyniósł 4,4%, w tym serów dojrzewających ponad 6%. Ceny masła wzrosły w tym okresie o ok. 12%.

W kwietniu dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego utrzymały się na poziomie poprzedniego miesiąca ale nieznacznie zmalały w stosunku do kwietnia 2010 r. W okresie styczeń-kwiecień br. skup mleka był o 2% wyższy niż w tym samym okresie poprzedniego roku.

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

Teresa Zdziarska

W marcu, w wyniku wyższego o 13% skupu mleka, wzrosła produkcja prawie wszystkich przetworów mlecznych, z wyjątkiem pełnego mleka w proszku (spadek o ponad 20% w porównaniu z lutym) i serów dojrzewających. Najbardziej zwiększono produkcję jogurtów, serwatki, twarogów, serów topionych i mleka spożywczego (po ok. 20%). W I kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r., silnie wzrosła produkcja mleka w proszku: pełnego o 52% i odtłuszczonego o 38%.

Znacznie wyższe ceny transakcyjne w I kwartale 2011 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, wpłynęły na poprawę wyników handlu zagranicznego branży mleczarskiej. Wg wstępnych danych w ciągu trzech pierwszych miesięcy br. wpływ z eksportu wzrosły o 14% do 283,4 mln EUR. Mimo że o 31% wyższe były również wydatki na import, dodatnie saldo handlu zagranicznego produktami mlecznymi wzrosło o ok. 5% do 167,3 mln EUR. Mniej korzystne były wyniki handlu zagranicznego w ujęciu ilościowym. Eksport w ekwiwalencie mleka surowego zwiększył się o 1,1% do 459 mln l. Zdecydował o tym przede wszystkim wzrost eksportu masła (o 62%) i mleka w proszku, zarówno odtłuszczonego (o 53%), jak i pełnego (o 27%). Natomiast mniejszy był głównie eksport mleka płynnego i śmietany (o 68%) oraz kazeiny (o 25%). Import przetworów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego zwiększył się o 16% do 207,4 mln l. Najbardziej zwiększono przywóz odtłuszczonego mleka w proszku (o 65%), jogurtów i napojów mlecznych (o 40%), masła (o 26%) oraz serów twarogowych (o 22%). Przywieziono natomiast znacznie mniej serwatki (o ok. 40%), a także mleka płynnego i śmietany (o 25%), kazeiny, lodów i pełnego mleka w proszku (po ok. 20%). Nadwyżka eksportu nad importem zmalała więc ilościowo o ok. 9% do 251,6 mln l.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2010 I-XII	8 761,0*	106,59*	.
2010 III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
VI	788,8	102,04	105,18
VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
IX	749,6	106,58	111,57
X	717,5	111,81	114,33
XI	652,2	115,12	118,87
XII	676,5	118,31	119,09
2011 I	703,1	114,94	116,95
II	644,5	116,15	118,78
III	731,4	119,87	121,59
IV	731,1	120,42	120,08
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2011</u> III 2011	100,0	100,5	98,8
<u>IV 2011</u> IV 2010	99,5	119,2	115,2

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * korekta GUS.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2009 I-XII	2 700,9	116,9	32,8	439,6	361,1	170,2	340,6	282,0
2010^a I-XII	2 583,2	92,3	28,1	485,0	333,4	164,5	359,9	261,6
2010 ^a II	199,6	4,4	1,7	37,3	23,1	11,9	26,8	19,3
III	224,4	5,5	1,9	45,8	27,5	14,3	35,5	23,0
IV	207,8	9,5	2,2	41,4	26,9	13,7	27,7	20,4
V	223,8	11,1	2,7	43,8	32,8	14,7	30,9	21,6
VI	208,7	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
VIII	219,8	10,0	3,0	39,3	29,6	13,8	30,2	25,2
IX	217,9	8,5	2,5	39,8	26,7	14,7	30,0	23,4
X	219,9	6,3	2,8	39,8	27,1	14,8	30,1	22,3
XI	223,9	4,2	1,8	39,9	24,3	11,9	31,8	21,6
XII	218,6	7,1	2,5	31,2	26,5	14,3	30,0	20,6
2011 I	204,7	7,3	3,1	42,2	22,7	15,7	30,6	19,8
II	193,3	6,6	3,4	38,1	23,3	13,6	29,5	20,6
III	231,1	7,3	2,7	45,9	25,5	14,2	34,8	19,5
Wskaźnik zmian w %								
<u>III 2011</u> II 2011	119,6	110,6	79,4	120,5	109,4	104,4	118,0	94,7
<u>III 2011</u> III 2010	103,0	132,7	142,1	100,2	92,7	99,3	98,0	84,8

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii 1,5-2% tł.	UHT 1,5-2% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2010 III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	9,18	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	9,20	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	9,20	12,53
VI	1,50	1,73	9,56	12,12	14,18	15,02	0,81	5,46	9,22	12,70
VII	1,51	1,74	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	9,26	12,80
VIII	1,52	1,78	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	9,33	13,03
IX	1,52	1,78	9,51	12,61	14,81	15,75	0,81	5,54	9,34	13,36
X	1,52	1,87	9,35	12,71	15,09	15,96	0,80	5,57	9,45	13,60
XI	1,53	1,88	9,11	12,39	15,08	15,94	0,79	5,56	9,52	13,63
XII	1,54	1,91	9,13	12,58	15,38	16,01	0,79	5,55	9,60	13,58
2011 I	1,58	1,94	9,28	12,21	15,10	15,85	0,79	5,50	9,67	13,37
II	1,61	1,97	9,89	13,03	15,51	16,10	0,76	5,53	9,77	13,54
III	1,64	2,03	10,78	14,01	15,94	16,56	0,76	5,57	9,95	14,02
IV	1,66	2,01	10,55	13,93	15,91	16,64	0,77	5,52	9,98	14,12
V ^a	1,70	1,83	9,21	12,09	14,46	15,34	.	5,10	9,43	13,37
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	101,2	99,0	97,9	99,4	99,8	100,5	101,3	99,1	100,3	100,7
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	110,7	114,9	121,5	125,6	127,6	119,3	97,5	101,5	108,5	113,0

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w okresie 23-29 V 2011 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2010 III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	12,99	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	12,90	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	12,96	17,33
VI	2,05	2,65	13,16	3,11	4,04	0,68	1,08	1,56	12,95	17,34
VII	2,03	2,65	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	12,98	17,42
VIII	2,04	2,65	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	13,09	17,34
IX	2,05	2,66	13,19	3,09	4,22	0,68	1,10	1,56	13,14	17,62
X	2,05	2,64	13,05	3,09	4,26	0,69	1,10	1,56	13,17	17,81
XI	2,06	2,65	12,95	3,08	4,27	0,69	1,09	1,57	13,13	17,92
XII	2,07	2,62	13,03	3,09	4,27	0,69	1,09	1,59	13,08	17,97
2011 I	2,08	2,64	13,20	3,13	4,31	0,69	1,09	1,58	13,19	18,10
II	2,11	2,65	13,42	3,15	4,31	0,69	1,08	1,59	13,26	18,12
III	2,15	2,67	13,44	3,15	4,42	0,69	1,08	1,60	13,27	18,30
IV	2,17	2,69	13,49	3,14	4,43	0,70	1,09	1,60	13,29	18,57
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2011</u> <u>III 2011</u>	100,9	100,7	100,4	99,7	100,2	101,4	100,9	100,0	100,2	101,5
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	106,4	102,3	102,6	101,3	111,9	101,4	101,9	101,9	103,0	107,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	121,4	143,6	18,1	291,6	107,8	27,3	39,2	9,9	58,1	21,3
2010 I-XII	107,9	149,0	26,6	252,6	125,7	39,4	42,2	13,3	63,6	29,5
2010 II	7,2	10,5	2,6	19,8	10,9	2,3	3,6	0,6	4,7	2,2
III	5,3	12,2	2,0	21,9	11,6	4,8	4,3	1,2	7,7	3,1
IV	6,6	12,1	3,0	21,1	10,4	3,5	3,5	0,8	5,0	1,9
V	13,6	12,9	3,4	19,5	10,9	3,9	3,4	1,2	7,0	3,1
VI	12,1	14,4	3,0	21,1	10,5	2,5	2,6	1,3	6,5	1,6
VII	14,5	13,7	1,6	24,2	10,5	2,3	2,8	1,3	4,6	2,9
VIII	9,3	15,4	1,8	13,8	10,1	3,9	3,0	0,9	6,8	2,8
IX	11,2	12,7	2,7	21,4	10,4	4,5	4,2	1,3	3,8	2,9
X	6,2	12,9	1,8	24,9	10,8	3,4	4,1	1,6	5,1	2,1
XI	5,6	11,5	1,6	24,1	9,9	2,9	4,0	1,2	3,4	2,9
XII	8,8	9,9	1,5	19,1	8,5	2,8	3,0	1,3	3,3	2,1
2011 I	8,6	10,4	2,6	7,5	11,3	4,2	4,3	1,3	5,6	3,8
II	9,3	9,3	5,0	7,7	10,6	4,2	4,3	1,0	5,3	4,4
III	7,7	9,4	2,7	5,0	9,6	4,3	4,1	0,8	2,6	1,8
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	82,8	101,1	54,0	64,9	90,6	102,4	95,3	80,0	49,1	40,9
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	145,3	77,0	135,0	22,8	82,8	89,6	95,3	66,7	33,8	58,1

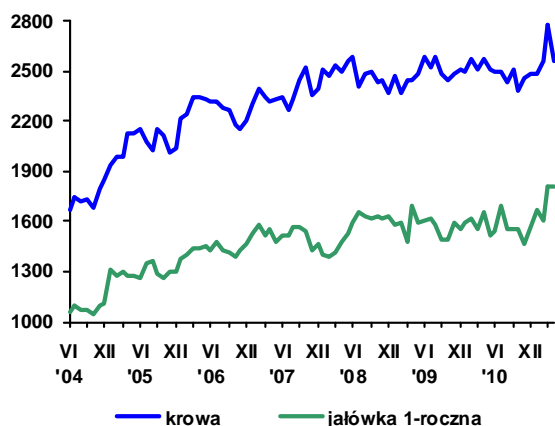
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

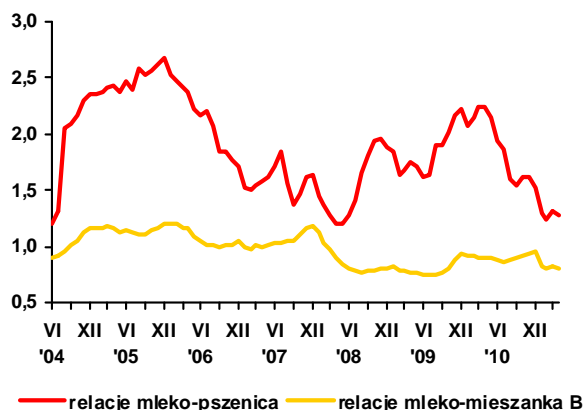
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2009 I-XII	1 416	2 594	2 313	444	966	1 727	2 862	2 764	547	1 141
2010 I-XII	2 052	2 926	3 174	623	994	1 859	3 191	3 503	633	1 067
2010 II	1 865	2 801	2 714	541	991	1 926	3 008	2 644	546	990
III	1 822	2 810	2 831	551	979	1 694	2 903	2 939	489	1 045
IV	1 901	2 785	2 906	582	1 004	1 433	3 053	3 088	530	1 171
V	2 060	2 977	3 089	701	1 033	1 503	3 179	3 313	496	1 029
VI	2 003	2 881	3 276	657	958	1 886	3 100	3 286	535	1 031
VII	2 126	2 928	3 473	596	966	2 310	3 305	3 929	729	1 009
VIII	2 138	2 906	3 420	847	967	1 732	3 159	3 359	766	972
IX	2 207	3 023	3 459	641	1 025	2 059	3 343	3 614	867	1 165
X	2 228	2 956	3 531	663	1 019	2 198	3 391	4 147	787	1 162
XI	2 188	3 186	3 610	618	1 014	1 945	3 386	3 959	820	1 050
XII	2 119	3 221	3 311	663	1 026	2 073	3 717	3 836	931	1 200
2011 I	2 291	2 972	3 581	850	999	1 722	3 000	4 093	994	980
II	2 438	3 170	3 820	1 369	1 026	2 151	3 238	4 212	973	1 083
III	2 347	3 237	3 700	1 553	1 028	1 850	3 244	4 389	775	1 172
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2011</u> <u>II 2011</u>	96,3	102,1	96,9	113,4	100,2	86,0	100,2	104,2	79,7	108,2
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	128,8	115,2	130,7	281,9	105,0	109,2	111,7	149,3	158,5	112,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

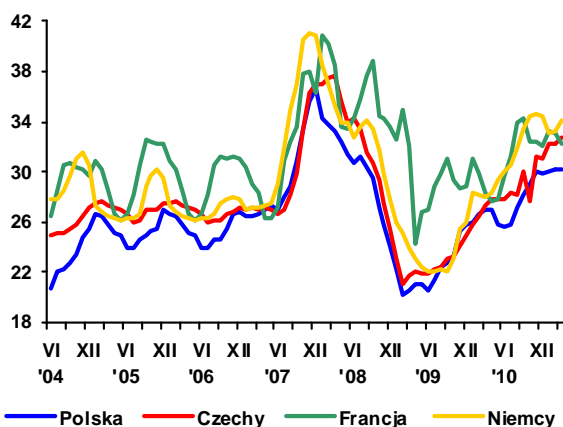
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

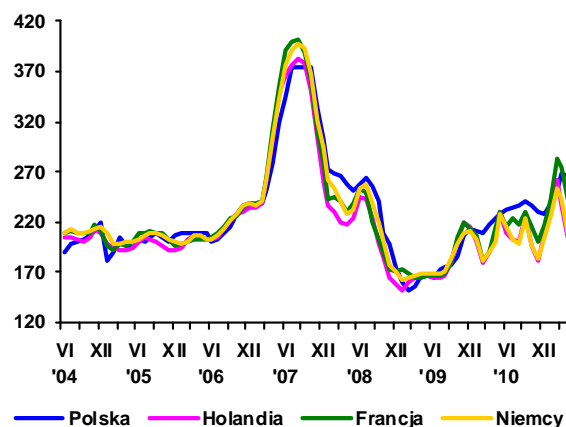
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

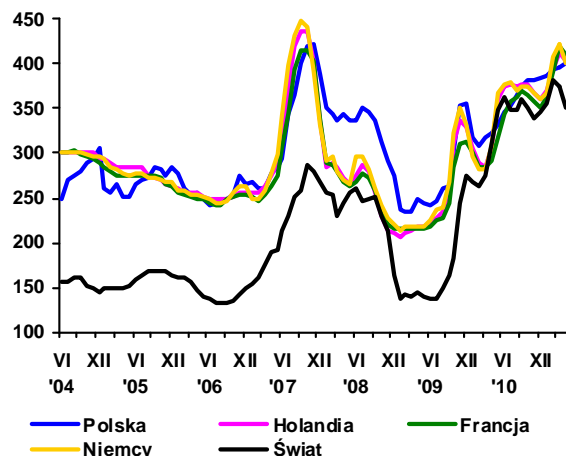
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

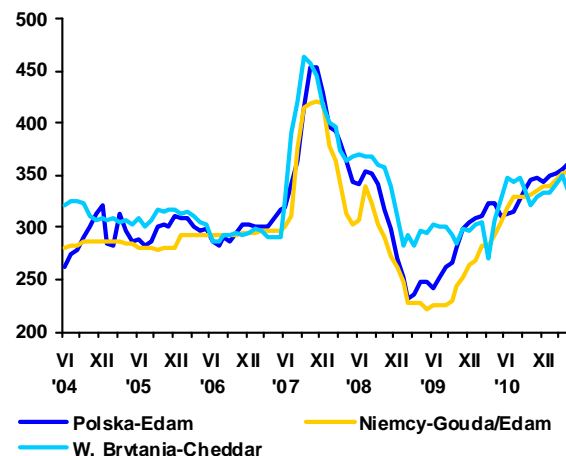
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

W kwietniu 2011 r. cena skupu bydła wynosiła 5,75 zł/kg i była o niespełna 1 % wyższa niż przed miesiącem. Wzrost cen skupu żywca wołowego był o ok.5 pkt. proc. mniejszy od cen skupu żywca wieprzowego i o ok.1 pkt. proc. mniejszy od cen skupu drobiu. Mimo to, był on nadal relatywnie drogi w porównaniu do pozostałych gatunków żywca. Relacje cen skupu żywca wołowego do wieprzowego wynosiły 1,28, a do drobiu 1,41 i były zbliżone do poziomu sprzed roku. W kwietniu br. ceny skupu cieląt wzrosły o ok.4% (do 8,36 zł/kg), ale żywiec cielęcy był relatywnie tańszy niż w roku poprzednim. Relacje cen skupu żywca cielęcego do cen skupu żywca wołowego obniżyły się z 1,88 w kwietniu 2010 r. do 1,45 w kwietniu 2011 r.

W maju br. tendencja wzrostowa cen skupu byków została zahamowana, przede wszystkim w wyniku niższych cen referencyjnych wołowiny w UE. W końcu maja br. w UE-27 średnia cena referencyjna tusz wołowych z osobników męskich wynosiła 337,8 EUR/100kg i była o niespełna 2% niższa niż przed miesiącem. Rósł nadal ceny skupu krów. W rezultacie średnia cena zakupu bydła przez zakłady mięsne była zbliżona do poziomu sprzed miesiąca i wynosiła 5,45 zł/kg wagi żywej (Tab.3). Znalazło to odzwierciedlenie w cenach sprzedaży ćwierci wołowych.

W końcu maja 2011 r. ceny sprzedaży ćwierci z buhajów do 2 lat i ćwierci z krów były o 4% niższe niż przed miesiącem. Średnia cena sprzedaży ćwierci z buhajów wynosiła 11599 zł/tonę. Najwyższa była w południowym regionie kraju (11827 zł/tonę), a najniższa w regionie północnym (11 305 zł/tonę). Średnia cena sprzedaży ćwierci z krów wynosiła 9906 zł/tonę, a po najniższych cenach sprzedawały je zakłady z północnego regionu kraju (9514 zł/tonę).

W I kwartale 2011 r. eksport bydła i cieląt wyniósł 85,2 tys. sztuk i był o 14,9 tys. sztuk mniejszy niż w I kwartale 2010 r. Ceny w eksporcie spadły średnio o ok.8% (do 2,46 EUR/kg wagi żywej). Natomiast wzrosły o ok.16% ceny w eksporcie mięsa wołowego chłodzonego (do 3,2 EUR/kg) i mrożonego (do 2,93 EUR/kg). W rezultacie większy był eksport wołowiny. W miesiącach styczeń - marzec 2011 r. wyniósł on 61,2 tys. ton i był o 9,6 tys. ton większy niż w I kwartale 2010 r.

W I kwartale 2011 r. import mięsa wołowego wyniósł 3,2 tys. ton i był o 0,3 tys. ton większy niż przed rokiem. Urozmaicał on ofertę rynkową i był większy mimo wyższych o 0,44 EUR/kg cen mięsa wołowego chłodzonego (3,12 EUR/kg). Ceny żywca wołowego i cielęcego w imporcie wynosiły 2,27 EUR/kg wagi żywej i były o 0,41 EUR/kg wyższe niż w I kwartale 2010 r. Import bydła i cieląt zmalał o 0,2 tys. sztuk do 4,7 tys. sztuk.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004	255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c	204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
	III	11,8	15,8	1,1	12,3	1,5
	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4	18,7	2,7	14,2	1,0
	VI	12,9	24,2	2,1	19,7	1,1
	VII	13,8	19,7	1,8	16,0	1,4
	VIII	12,6	20,0	1,6	15,2	1,0
	IX	14,2	22,7	2,3	23,0	1,5
	X	15,5	29,4	2,2	27,2	1,5
	XI	16,3	35,1	1,8	30,5	1,9
	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	I	12,1	24,2	1,9	20,2	1,5
	II	12,2	19,4	1,5	17,1	2,0
	III	15,0	19,9	2,0	16,1	1,6
	IV	12,3				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
	II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
	III	4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48
	IV	4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65
	VI	4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65
	VII	4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75
	VIII	4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66
	IX	4,48	8,06	18,70	20,53	4,58	4,17
	X	4,54	8,13	18,85	20,46	4,15	4,51
	XI	4,92	7,89	18,93	20,45	3,84	4,15
	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	I	5,23	7,83	20,10	21,09	3,89	4,03
	II	5,33	7,42	20,34	21,29	3,81	3,99
	III	5,71	8,05	20,62	21,39	3,61	3,74
	IV	5,75	8,36	20,95	21,68	3,64	3,77
w % ceny	sprzed roku	125,3	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	100,8	-	-	-	-	-

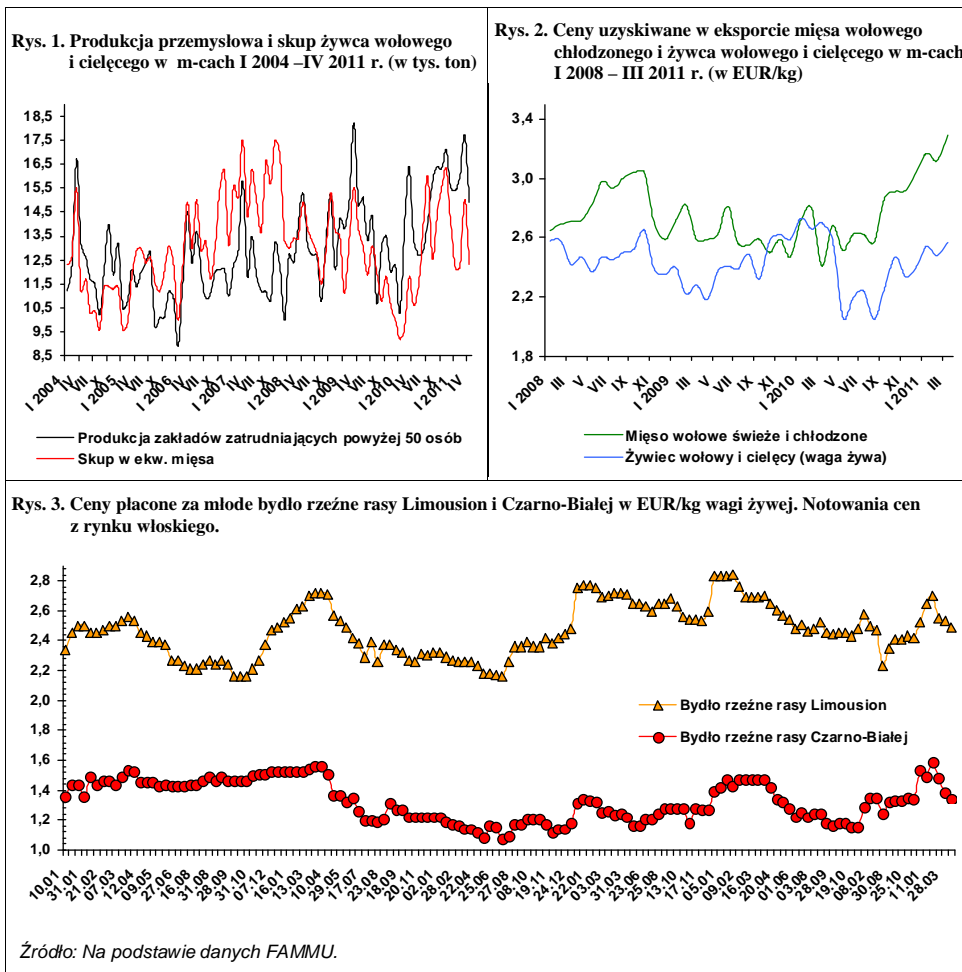
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,49	4,60	5,00	5,20	5,35	5,17	5,47	5,45	5,45
Byki	4,94	5,33	5,93	5,95	6,11	6,13	6,44	6,43	6,23
Krowy	3,63	3,60	3,69	3,80	3,86	3,95	4,23	4,27	4,38
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,04	9,29	9,54	9,64	10,47	10,15	10,19	10,74	10,72
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 838	10 281	11 426	12 046	11 757	11 546	12 198	12 053	11 599
Ćwierci z krów rzeźnych	7 761	7 667	7 749	8 332	8 445	9 206	9 797	9 540	9 906
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	314,02	314,92	328,48	340,05	346,94	345,53	342,33	342,30	337,88
Polska	245,58	244,58	278,26	283,76	304,90	294,74	299,81	303,1	312,48

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywności wołowej, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

W poprzednich kilku numerach opisywaliśmy przebieg systematycznego pogarszania się opłacalności chowu trzody chlewnej, wskazując jednocześnie na bliską perspektywę jego ponownego załamania. Obawy nasze okazały się uzasadnione. Ogłoszone w połowie maja wyniki badania pogłowia trzody przeprowadzone przez GUS ujawniły, że w końcu marca 2011 r. pogłowie to wynosiło 13 085 tys. sztuk i było mniejsze niż rok wcześniej o 6,3%, a pogłowie prosiąt o wadze do 20 kg o 6,7%. Nieco mniejszy był spadek warchlaków i tuczników, ale zaskakująco duża była redukcja pogłowia macior prośnych, bo aż o 15,5%. Trzeba jednak podkreślić, że odbywała się ona w szczególnie trudnych warunkach z punktu widzenia decyzji produkcyjnych. Marcowy stan pogłowia macior prośnych był wynikiem krycia loch w okresie zimowym, kiedy ceny skupu trzody były jeszcze niskie, a ceny zbóż i pasz rekordowo wysokie i w dodatku rosnące. Chów w tym okresie był wybitnie nieopłacalny, o czym świadczyły wyjątkowo wąskie relacje cen trzody do cen zbóż i pasz.

W grudniu 2010 r. targowiskowa cena żyta wyniosła 64,25 zł/dt, a jęczmienia 73,49 zł/dt. Ceny te były wyższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku odpowiednio o 60% i 53%. Tymczasem cena skupu trzody w grudniu 2010 r. była taka sama jak rok wcześniej.

W marcu 2011 r. cena żyta osiągnęła 79,31 zł/dt i była wyższa aniżeli w marcu 2010 r. o 94%, a jęczmienia 92,26 zł/dt i wzrosła o 85%. W konsekwencji relacja cen trzody do targowiskowych cen żyta w marcu zawężała się z 1:10 w czerwcu-lipcu 2010 do 1:5,3 a relacja cen trzody do cen jęczmienia z 1:8 do 1:4,6.

Oprócz zbóż wzrosły też ceny pasz przemysłowych. Ich wzrost nie był tak duży jak cen zbóż, ale też znaczący. W grudniu 2010 r. cena mieszanki dla tuczników była wyższa niż rok wcześniej o 11%, a koncentratu „Prowit” o 5%. W marcu cena mieszanki dla tuczników wyniosła 127 zł/dt, a cena koncentratu „Prowit” 226 zł/dt. Ceny te były wyższe niż w marcu 2010 roku odpowiednio o 35% i 15%.

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

Węższe relacje w marcu niż we wcześniejszych miesiącach oznaczają dalsze pogarszanie się opłacalności chowu. W związku z tym należy przypuszczać, że również w II kwartale zainteresowanie kryciem macior było ograniczone i w lipcu pogłowie macior prośnych będzie mniejsze niż rok wcześniej, choć spadek może nie być tak duży jak w marcu w stosunku do marca 2010 roku. Wprawdzie ceny trzody w tym okresie sezonowo wzrosną, ale ceny zbóż i pasz pozostaną mniej więcej na tym samym poziomie. Relacje cen trzoda: pasze nie ulegną więc istotnej poprawie. W tej sytuacji ocenia się, że w lipcu bieżącego roku pogłowie trzody będzie prawdopodobnie mniejsze o 8-10% niż rok wcześniej i wyniesie 13,4-13,7 mln sztuk.

Przewiduje się w związku z tym spadek produkcji trzody w 2011 r., szczególnie duży w II półroczu i wzrost cen detalicznych wieprzowiny w tym okresie. W kwietniu ceny detaliczne wieprzowiny były wyższe niż w kwietniu 2010 r. o 3,6%. W kwietniu w stosunku do grudnia 2010 roku ceny detaliczne wieprzowiny były wyższe o 3,1%, podczas gdy w kwietniu 2010 roku ceny te w stosunku do grudnia 2009 r. były niższe o 4%. Dalszy rozwój cen wieprzowiny zależał będzie też od obrotów handlu zagranicznego wieprzowiną, a w szczególności od rozwoju cen w Unii Europejskiej i kursu złotego względem euro.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2009	I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
	I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
	VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010	I	96,2	96,4	20,3	74,4	39,8	90,7	-19,5
	II	91,7	95,2	29,4	92,2	38,6	117,3	-9,2
	III	122,1	125,0	36,7	135,4	58,7	116,9	-22,0
	IV	96,6	105,0	33,9	111,9	35,9	83,1	-2,0
	V	106,9	127,3	40,9	137,2	41,7	97,7	-0,8
	VI	107,4	123,0	43,8	145,0	43,2	87,6	0,6
	I-VI	930,3	107,0	192,0	112,2	267,5	91,8	-75,5
	VII	103,6	118,5	44,3	169,7	43,4	85,1	0,9
	VIII	105,5	123,2	43,7	179,1	48,9	100,0	-5,2
	IX	116,0	125,1	48,1	154,2	51,3	105,1	-3,2
	X	121,9	123,0	51,9	160,2	47,8	107,7	4,1
	XI	124,7	130,2	48,8	164,9	45,1	97,4	3,7
	XII	128,3	125,1	43,8	146,5	42,7	86,8	1,1
2011	I	119,2	123,8	38,0	187,2	42,0	105,5	-4,0
	II	117,7	128,5	44,4	151,0	38,1	98,7	6,3
	III	132,2	108,3	41,6	113,4	30,6	52,1	11,0
	IV	123,2	127,6	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2009	VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
	VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
	VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
	IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
	X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
	XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
	XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010	I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
	II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
	III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
	IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
	V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
	VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
	VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
	VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
	IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
	X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
	XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102
	XII	3,89	6,1	5,3	104,57	3,7	206,99	1,9	107
2011	I	3,71	5,2	4,5	119,96	3,1	221,25	1,7	101
	II	3,95	5,1	4,4	124,77	3,2	224,68	1,8	100
	III	4,23	5,3	4,6	126,79	3,3	226,05	1,9	104
	IV	4,47	5,6	4,8	128,55	3,5	226,72	2,0	114

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2009	VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
	VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
	IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
	X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
	XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
	XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010	I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
	II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
	III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
	IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
	V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
	VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
	VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
	VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
	IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
	X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
	XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6
	XII	5,10	12,04	17,84	10,98	13,68	21,65	13,93	113,6	121,4	126,9
2011	I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
	II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
	III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
	IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3

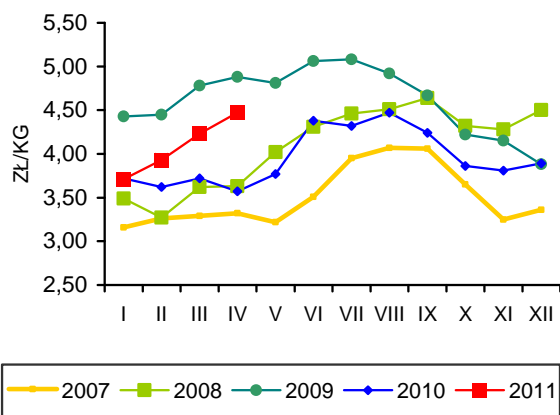
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

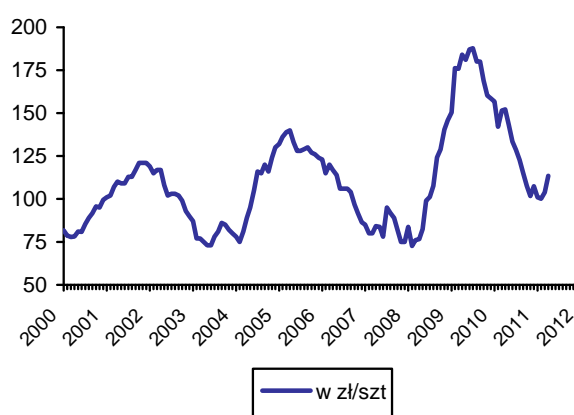
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:				
					UE-27	Niemczech	Danii		
2009	IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4	
	V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6	
	VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8	
	VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6	
	VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0	
	IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2	
	X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4	
	XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5	
	XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6	
	2010	I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
		II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
		III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
IV		132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9	
V		139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9	
VI		150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9	
VII		149,09	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0	
VIII		150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1	
IX		144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9	
X		137,91	132,70	141,02	126,20	96,2	94,1	105,2	
XI		137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0	
XII		139,44	133,66	149,40	126,26	95,9	89,5	105,9	
2011	I	135,31	131,82	130,49	123,70	97,4	101,0	106,6	
	II	144,04	137,73	144,77	128,28	95,6	95,1	107,4	
	III	149,09	142,80	151,19	134,02	95,8	94,5	106,6	
	IV	154,51	152,43	159,49	138,05	98,7	95,6	110,4	
	V	157,30	153,10	160,40	141,89	97,3	95,4	107,9	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

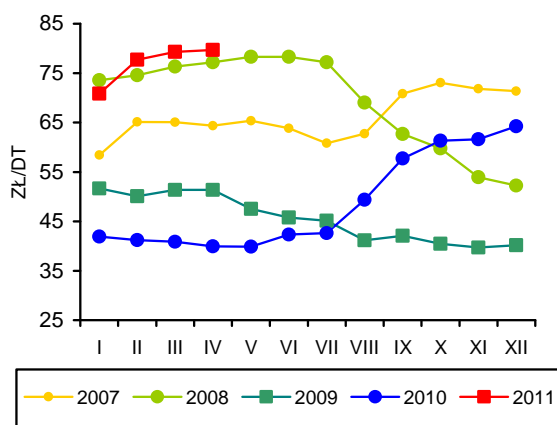
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

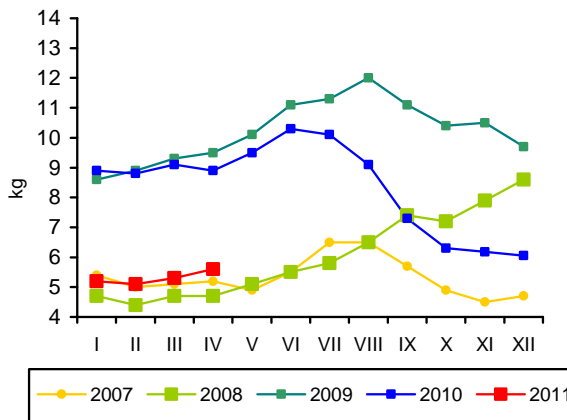
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

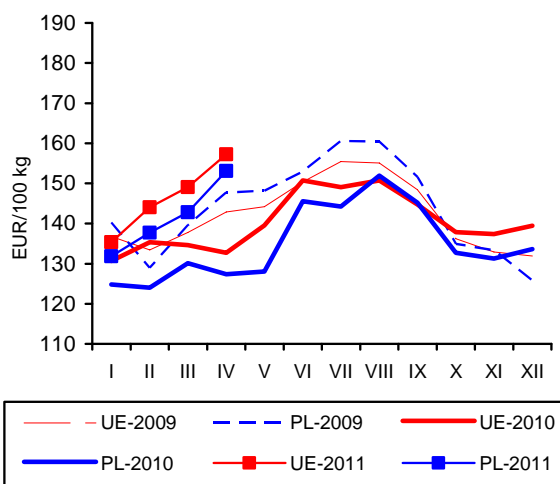
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

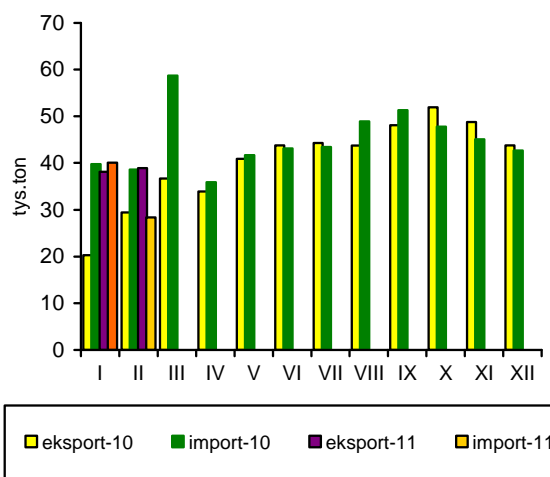
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Drogi surowiec przyczynia się do spowolnienia dynamiki rozwoju przemysłowych ubojów żywca drobiowego. W kwietniu 2011 r., w zakładach zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 110 tys. ton mięsa drobiu, tj. tyle samo co w marcu, ale o 8,9% więcej niż w kwietniu roku poprzedniego. W pierwszych czterech miesiącach bieżącego roku wzrost przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wyniósł tylko 3,2%, podczas gdy w tym samym okresie przed rokiem był niemal trzykrotnie szybszy.

Utrzymuje się wysoki poziom eksportu mięsa drobiowego, ale jego dynamika wyraźnie słabnie. W marcu 2011 r. wolumen wywozu tego mięsa był o 12% mniejszy niż w lutym i prawie o 19% mniejszy niż przed rokiem. Wielkość importu obniżyła się o 26% w relacji rok do roku, ale wzrosła o ponad 36% w porównaniu z lutym 2011 roku. Łączny eksport w pierwszym kwartale bieżącego roku był o 0,8% niższy niż rok wcześniej, natomiast import był o 34% mniejszy.

W kwietniu 2011 r. kontynuowana była, utrzymująca się od połowy 2010 r., wzrostowa tendencja cen przemysłowych mieszanek pasz dla drobiu. Pasje pełnoporcjowe podrożały o 0,9% w relacji miesiąc do miesiąca i o 34,5% w relacji rok do roku. W pierwszych czterech miesiącach 2011 r. ceny pasz przemysłowych dla brojlerów były o 29%, a dla indyków o 31% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. W marcu ceny piskląt notowane były na relatywnie niskim poziomie, tylko o 0,8% wyższym niż przed rokiem. Świadczy to o umiarkowanym zainteresowaniu hodowców rozwojem produkcji żywca drobiowego. Rosnące koszty chowu drobiu nie są równoważone podwyżkami cen skupu. W relacji rok do roku warunki chowu drobiu pogorszyły się. W pierwszym kwartale 2011 r. opłacalność produkcji drobiu zmniejszyła się o ok. 10%.

Od początku bieżącego roku rosła cena skupu żywych kurcząt rzeźnych. W kwietniu płacono za nie o 1,6% więcej niż w marcu i o 24,5% więcej niż przed rokiem. W maju ceny skupu obniżyły się jednak o 9,7% w porównaniu z kwietniem. Były jednak nadal o 10% wyższe niż przed rokiem. Rosły również ceny skupu żywca indyczego. W maju 2011 r. żywe indyki cenowe były o 2,8% wyżej niż w kwietniu i o 33,1% wyżej niż przed rokiem. Mimo to, droższe o 31% pasze spowodowały pogorszenie opłacalności chowu indyków w pierwszych czterech miesiącach bieżącego roku.

W maju 2011 r. ceny tuszek kurcząt sprzedawanych przez zakłady drobiarskie były o 6,1% wyższe niż w kwietniu i o 26,4% wyższe niż w maju roku poprzedniego. Natomiast ceny zbytu mięsa indyczego wzrosły o 11,4% w porównaniu z poprzednim rokiem, ale spadły o 9,3% w relacji miesiąc do miesiąca. Jednak w pierwszych pięciu miesiącach bieżącego roku ceny sprzedaży tuszek indyczych były o 4,5% wyższe niż w roku poprzednim.

Ceny detaliczne tuszek kurcząt w kwietniu 2011 r. były tylko o 0,4% wyższe w porównaniu z marcem, ale aż o 21,7% wyższe niż w kwietniu 2010 roku. Ceny skupu wzrosły w tym czasie o 10%, a ceny zbytu o 26,4%. Szybszy wzrost cen zbytu odzwierciedla m.in. dobre wyniki uzyskiwane przez przetwórców w eksporcie, który stanowi znaczące źródło przychodów wielu firm drobiarskich.

W kwietniu 2011 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 20,4% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należy nadal do najtańszych, choć w kwietniu różnice cen polskich i unijnych znacząco się zmniejszyły. Jeszcze w styczniu średnie ceny w Unii Europejskiej były o 40% wyższe niż w Polsce. W relacji kwiecień do kwietnia, przeciętna polska cena sprzedaży mięsa kurcząt w przeliczeniu na euro wzrosła o 22,8%, tj. o 9,5 punktu procentowego szybciej niż średnia cena unijna, która zwiększyła się w tym czasie o 13,3%. Przewaga cenowa polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim, mimo że zmalała o połowę, jest nadal znacząca i stanowi główny czynnik konkurencyjności.

W czwartym kwartale 2010 r. przeciętne, miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych wyniosło 1,63 kg i było o prawie 2% większe w porównaniu z poprzednim rokiem. Średnia miesięczna konsumpcja wędlin drobiowych w czwartym kwartale 2010 r. wynosiła 0,22 kg, na jednego mieszkańca tj. była o 4,8% większa niż przed rokiem.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011
I	93,7	108	95,2	96,4	111,0
II	79,7	92,9	85,8	96,5	101,0
III	94,9	95,1	98,1	118,0	110,0
IV	89,2	105,0	99,0	101,0	110,0
V	96,2	99,1	97,0	139,0	
VI	86,4	94,2	101,5	112,0	
VII	93,4	105	107,0	116,0	
VIII	97,4	96	101,0	112,0	
IX	95,6	101	105,0	119,0	
X	109,0	108	113,0	125,0	
XI	99,9	93	105,0	123,0	
XII	91,0	97,7	107,0	122,0	
RAZEM	1126,4	1195	1217,0	1368,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011
I	2654	1618	27902	32191
II	2692	1650	28802	29830
III	3040	2250	32251	26258
IV	2637		31418	
V	3385		31841	
VI	2414		33734	
VII	2702		36220	
VIII	2502		30428	
IX	3051		37479	
X	2410		39806	
XI	2404		38969	
XII	2459		32407	
RAZEM	32850		401257	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1044	1276	1,26	1,27	2,84	3,22	4,29	5,59	6,06	6,61
II	1045	1356	1,34	1,27	3,04	3,43	4,84	5,69	6,08	6,61
III	1051	1373	1,27	1,28	3,13	3,86	5,05	6,03	6,10	7,59
IV	1030	1385	1,28		3,15	3,92	4,69	6,18	6,26	7,62
V	1018		x		3,22	3,54	5,19	6,56	6,28	
VI	1040		1,36		3,40		5,29		6,73	
VII	1057		1,36		3,31		5,43		6,56	
VIII	1105		1,29		3,53		5,53		7,04	
IX	1135		1,28		3,44		5,15		6,86	
X	1170		1,27		3,06		5,66		6,31	
XI	1177		1,28		3,00		5,62		6,04	
XII	1196		1,28		3,02		5,45		5,96	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	5,50	5,60	4,54	4,93	7,64	7,17
II	5,50	5,60	4,47	5,18	7,46	7,16
III	5,50	5,65	4,44	5,28	7,79	7,78
IV	5,50		4,50	5,71	7,54	9,15
V	x		4,41	5,87	7,53	8,39
VI	5,60		4,68		7,75	
VII	5,60		4,73		7,43	
VIII	5,60		4,76		7,18	
IX	5,52		5,06		7,14	
X	5,50		5,01		7,17	
XI	5,60		5,02		7,40	
XII	5,60		5,02		8,31	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
IX	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
X	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XI	112,60	249,90	178,20	171,70	208,00	181,00	170,00	174,40
XII	112,70	249,80	175,40	167,30	210,00	181,00	168,30	175,70
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60
IV	154,10	252,60	183,70	175,50	220,00	195,10	171,50	185,57

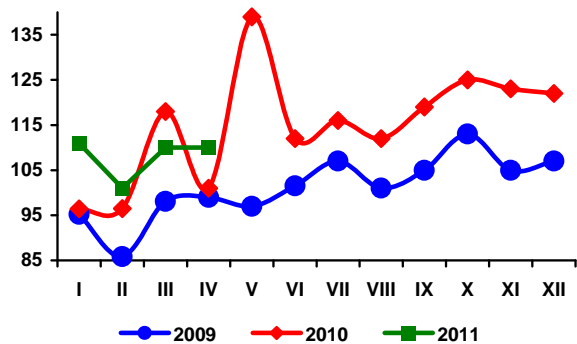
Źródło: Dani MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

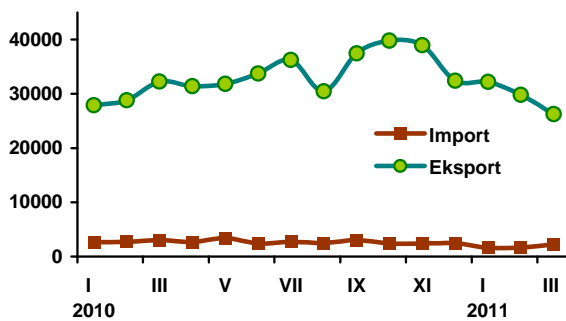
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	1,41	1,42	1,50	0,20	0,21	0,21
II	1,44	1,46	1,50	0,21	0,21	0,21
III	1,48	1,49	1,49	0,21	0,23	0,23
IV	1,58	1,60	1,63	0,21	0,21	0,22

Źródło: Dane GUS.

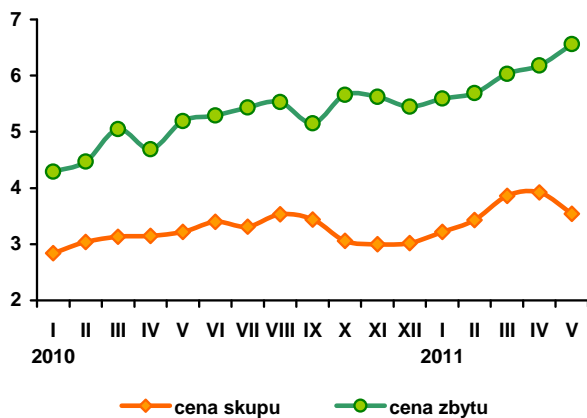
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

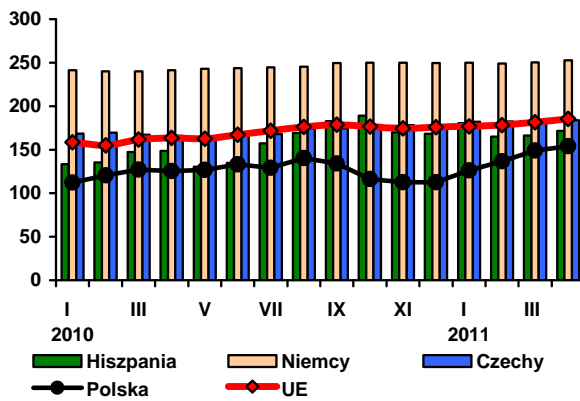
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Od początku 2011 r. utrzymuje się spadkowa tendencja cen jaj spożywczych, natomiast pasze pełnoporcjowe dla niosek stale drożeją. Pogarsza się więc opłacalność produkcji jaj konsumpcyjnych. W maju, w relacji do kwietnia, ceny jaj niższych klas wagowych ponownie się obniżyły. Najsilniejszy spadek miał miejsce w przypadku jaj średnich, które cenione były o 8,4% niżej niż przed miesiącem. W maju bieżącego roku za jaja wszystkich klas wagowych płacono znacząco mniej niż w roku poprzednim. Spadek cen był najmniejszy w przypadku jaj bardzo dużych. Jaja klasy XL potaniały w relacji do maja 2010 r. tylko o 8,1%, podczas gdy jaja klasy L o 28,5%, klasy M o 18,4% a klasy S o 22,3%. Średnia cena zbytu jaj świeżych wyniosła w maju 2011 r. 25,13 zł za 100 sztuk i była o 15,5% niższa niż średnia cena notowana przed rokiem i o 3% niższa niż w kwietniu bieżącego roku.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego również wykazują długotrwałą tendencję spadkową, a ponadto dużą wahliwość. W maju 2011 r. przeciętna cena jaj skupowanych do przemysłowego przerobu była o 26% niższa niż w roku 2010 i o 9,2% niższa niż w kwietniu bieżącego roku. W marcu, mimo wzrostu o 18% w relacji do lutego, cena jaj skupowanych przez przemysł stanowiła nadal zaledwie 74% ceny płaconej producentom w roku poprzednim.

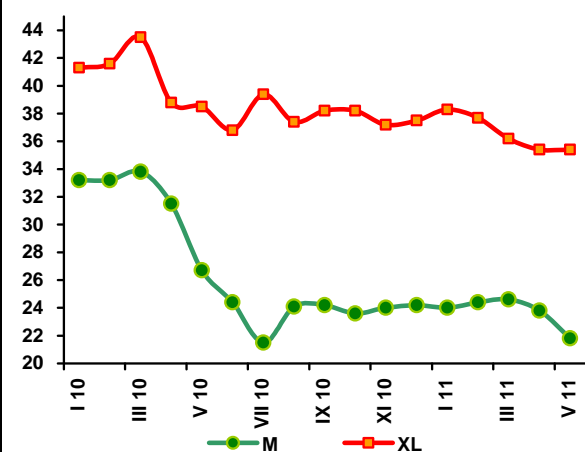
O niskim poziomie cen na polskim rynku jaj decyduje duża podaż jaj na całym jednolitym rynku europejskim, a także silny spadek ich cen obserwowany w wielu państwach Wspólnoty, szczególnie w relacji do wysokiego poziomu notowanego w 2009 i w pierwszej połowie 2010 roku. Opłacalność produkcji jaj obecnie jest niska w całej UE. Refundacje eksportowe kształtują się na relatywnie

wysokim poziomie, aby zdjąć z rynku nadwyżkę podaży. Mimo to, producenci domagają się kolejnego ich podniesienia. Komisja Europejska nie widzi jednak podstaw do dalszego zwiększania interwencji. Rynek powinien się uporządkować w 2012 r., kiedy zacznie obowiązywać zakaz wykorzystywania klatek starego typu. Podaż jaj powinna się obniżyć, a sytuacja na rynku stanie się bardziej klarowna.

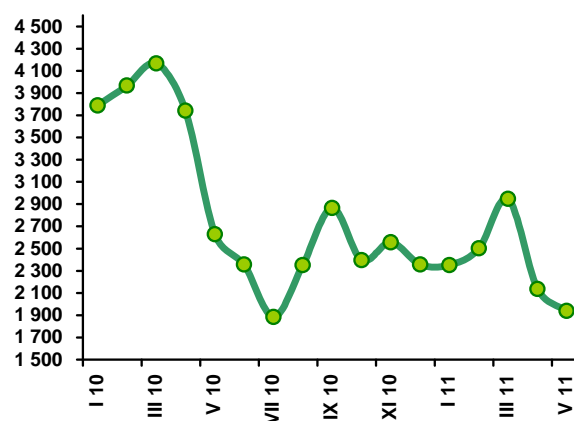
W okresie od kwietnia 2010 r. do kwietnia 2011 r., jaja w na rynku unijnym potaniały średnio o 15%, w Polsce o 26%. Relacje notowań przeciętnych cen jaj w Polsce i we Wspólnocie poprawiły się. W kwietniu 2010 r. polskie jaja kosztowały w przeliczeniu na euro o 17% więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej a w kwietniu 2011 r. - o 7% więcej. W okresie od kwietnia 2010 do kwietnia 2011 r., ceny jaj konsumpcyjnych w Niemczech obniżyły się o 18,7%, w Holandii o 32,1%, a we Francji o 26,1%. W pierwszych czterech miesiącach 2011 r. Polska należała jednak nadal do jednych z droższych producentów jaj spożywczych, spośród ich głównych dostawców na unijny rynek. Ceny polskich jaj w tym okresie przewyższały średnie ceny unijne o 5-6%.

Według danych IERiGŻ-PIB (na podstawie CAAC), w marcu 2011 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 3,1% mniejszy niż w marcu 2010 r., a import o 7,5% mniejszy. Eksport przetworów z jaj obniżył się o 25,3% w relacji rok do roku, natomiast import o 37%. Łącznie w pierwszych trzech miesiącach 2011 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, zmniejszyły się znacząco obroty handlu zagranicznego przetworami z jaj oraz import jaj świeżych. Natomiast eksport jaj w skorupkach był większy o 14%.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	1692	2344	12384	15197	581	436	1124	1246
II	2795	1945	10986	13595	731	803	1556	1160
III	2404	2223	13082	12681	936	592	1721	1286
IV	1408		10735		504		1102	
V	1267		12997		637		1222	
VI	1009		13977		500		1154	
VII	956		10166		509		1353	
VIII	1297		13291		607		1087	
IX	1282		14010		818		1096	
X	1059		17282		711		1189	
XI	1841		13860		465		1227	
XII	2234		10082		526		1108	
RAZEM	19244		152852		7528		14939	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
I	41,30	38,30	34,30	29,00	33,20	24,00	26,90	19,00
II	41,60	37,70	35,40	28,20	33,20	24,40	27,20	19,50
III	43,50	36,20	37,10	27,80	33,80	24,60	30,10	19,40
IV	38,80	35,40	36,20	25,90	31,50	23,80	25,80	18,40
V	38,50	35,40	31,40	25,90	26,70	21,80	22,40	17,40
VI	36,80		29,90		24,40		19,20	
VII	39,40		29,50		21,50		19,90	
VIII	37,40		30,50		24,10		21,60	
IX	38,20		30,20		24,20		20,20	
X	38,20		28,90		23,60		19,10	
XI	37,20		29,00		24,00		18,70	
XII	37,50		28,90		24,20		18,30	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca. Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	97,98	106,32	96,42	66,10	107,79
X	113,14	98,25	90,86	79,92	58,42	101,88
XI	112,21	94,80	96,95	77,15	57,23	102,16
XII	110,82	90,65	113,90	87,31	59,69	105,54
2010 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	107,30	94,66	99,68	84,76	64,00	104,91

Źródło: Dane MRiRW.

W kwietniu przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 601 EUR/100 kg, a owiec ciężkich 578 EUR/100 kg. Ceny te były wyższe niż w kwietniu 2010 r. odpowiednio o 5% i 13%. Po wielkanocnym szczyście cenowym, w maju ceny jagniąt sezonowo obniżyły się, ale w stosunku rocznym wykazały dalszy wzrost. Przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła w maju 580 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3,5% niższa od ceny z kwietnia b.r., ale o 8,5% wyższa niż w maju 2010 roku. Przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła natomiast 595 EUR/100 kg i była wyższa zarówno w stosunku do miesiąca poprzedniego jak i do analogicznego miesiąca poprzedniego roku odpowiednio o 3% i 17,4%.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że przeciętna owiec ciężkich w Polsce osiągnęła w kwietniu 415 EUR/100 kg, a w maju 418 EUR/100 kg. Ceny te były wyższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku odpowiednio o 11 i 23%. W kwietniu, wyższa niż przed rokiem (o 24%) była też przeciętna cena skupu owiec, która osiągnęła 8,28 zł/kg wagi żywej. Był to efekt głównie wyższych niż rok wcześniej cen w Unii Europejskiej, ale także niewielkiej deprecjacji złotego w stosunku rocznym.

Możemy spodziewać się, że majowa cena skupu owiec, którą GUS ogłosi w połowie czerwca też będzie wyższa niż maju ubiegłego roku. Przemawia za tym duży wzrost cen owiec ciężkich w Unii Europejskiej, który trochę osłabi niewielka aprecjacja złotego.

W Unii Europejskiej, dotychczasowy wzrost cen jagniąt i owiec ciężkich ma miejsce z uwagi na spadek importu, podyktowany znacznie wyższymi niż przed rokiem cenami jagniąt w Nowej Zelandii i Australii. W I kwartale 2011 r. import netto owiec i mięsa baraniego z krajów trzecich wyniósł 60,4 tys. ton i był o 20% mniejszy niż w I kwartale 2010 roku. Ponieważ ceny jagniąt w Nowej Zelandii i Australii są nadal wysokie to sądzić można, że import ten będzie w dalszym ciągu wykazywał tendencję malejącą, a ceny owiec jagniąt na unijnym rynku tendencję rosnącą. W maju ceny nowozelandzkiej jagnięciny były o 26%, a australijskiej o 21% wyższe niż w maju 2010 roku.

W maju Komisja Europejska przewidywała, że w całym 2011 r. import mięsa owczego z krajów trzecich będzie niższy niż w ubiegłym roku o około 10%. Również w maju Komisja Europejska oceniła, że w 2011 r. przeciętne ceny owiec ciężkich będą wyższe o 1,7%, a jagniąt o 9%. We Włoszech wzrost cen jagniąt może być większy niż przeciętny w Unii Europejskiej i wynieść 12%. W 2012 r. ceny owiec ciężkich zdaniem Komisji Europejskiej obniżą się o 3%, a jagniąt pozostaną na poziomie z 2011 roku.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	899	74,6
II półrocze	1113	1075	875	81,4
Rok	2486	2280	1774	77,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2010	41,1	56,2	279,1	21,6	76,3	52,1	71,9	105,8	60,6	40,8	20,7	40,6	866,8
2011	21,7	63,4	7,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	800,0^P
miesiąc roku poprzedniego = 100	52,8	112,8	2,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	92,3
Import 2010	29,0	25,3	58,6	70,7	11,6	57,2	10,1	26,7	39,4	10,1	7,0	1,7	347,4
2011	79,2	67,6	24,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	300,0^P
miesiąc roku poprzedniego = 100	273,1	267,2	42,5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	86,4

P- prognoza IERiGŻ – PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	V	VI	VIII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2009/2010	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12	6,14	5,88	7,95	7,72	6,67	7,08	6,66
2010/2011	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22	6,06	5,64	8,02	5,65	6,60	7,79	8,28
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,0	97,3	89,7	98,5	101,6	98,7	95,9	100,9	73,2	99,0	110,0	124,3

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
IV 2010	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16
VI	-	-	-	-	5,69	1,39	12,1	2,95
VII	-	-	-	-	5,87	1,44	12,5	3,06
VIII	-	-	-	-	6,00	1,50	12,8	3,21
IX	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,23
X	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,24
XI	-	-	-	-	6,01	1,52	12,8	3,24
XII	10,7	2,75	22,78	5,85	7,17	1,84	15,3	3,91
I 2011	-	-	-	-	-	-	-	-
II	-	-	-	-	6,17	1,57	13,1	3,33
III	-	-	-	-	6,99	1,74	14,9	3,71
IV	10,7	2,72	22,77	5,78	7,21	1,83	15,3	3,89

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2009/2010	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51	41,14	41,14	42,10	42,43	42,43	43,05
2010/2011	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70	43,79	43,79	43,27	43,04	42,78	42,77
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,9	106,7	102,5	102,0	103,5	105,3	106,4	106,4	102,8	101,4	100,8	99,3

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-27												
2009/2010	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4	708,5	718,4	634,9	568,0	567,1	570,8	534,4
2010/2011	535,9	570,1	599,1	626,2	627,4	615,6	614,5	572,1	553,8	567,6	601,2	579,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,0	91,9	92,2	88,8	85,1	86,9	85,5	90,1	97,5	100,1	105,3	108,5
Włochy												
2009/2010	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8	624,7	654,9	545,4	475,6	522,0	503,6	492,3
2010/2011	515,7	512,9	517,2	542,2	549,6	564,8	545,5	464,8	453,9	465,1	550,7	508,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,7	80,8	80,2	78,0	82,4	90,4	83,2	85,2	95,4	89,1	109,4	103,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-25												
2009/2010	470,3	423,6	417,6	421,3	418,6	439,8	468,1	494,2	481,4	484,0	509,4	508,3
2010/2011	478,4	447,6	463,5	459,5	449,3	466,6	489,8	490,1	491,3	524,9	577,8	594,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,7	105,7	111,0	109,1	107,3	106,1	104,6	99,2	102,1	107,6	113,4	117,4
Wielka Brytania												
2009/2010	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5	391,5	420,1	472,7	468,7	456,4	495,7	509,6
2010/2011	472,0	420,8	443,6	425,5	398,7	418,8	455,2	464,5	469,2	511,6	581,7	608,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,7	114,2	120,5	118,1	117,1	107,0	108,4	98,3	100,1	112,1	117,3	119,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2009/2010												
NZD/szt. 15 kg	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86	65,94	66,69	71,36
2010/2011												
NZD/szt. 15 kg	75,46	78,53	82,26	82,52	90,2	91,50	84,15	80,42	81,56	81,44	83,58	89,98
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,7	88,3	91,7	93,5	106,3	110,3	119,7	121,3	122,0	123,5	125,33	126,1

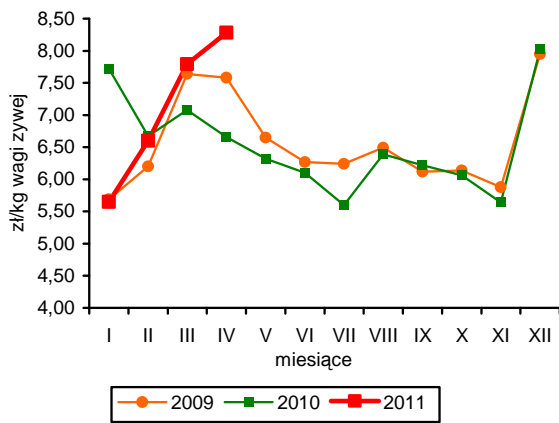
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

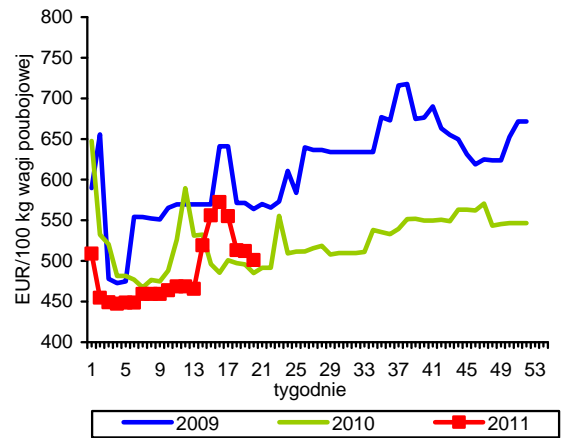
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	398	385	372	384	394	381	393	437	446	447	445	461
2010/2011												
AUD/100 kg cwe	491	447	495	489	454	497	517	568	620	606	625	558
miesiąc roku poprzedniego = 100	123,4	116,1	133,1	127,3	115,2	130,4	131,6	130,0	139,0	135,5	140,4	121,0

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

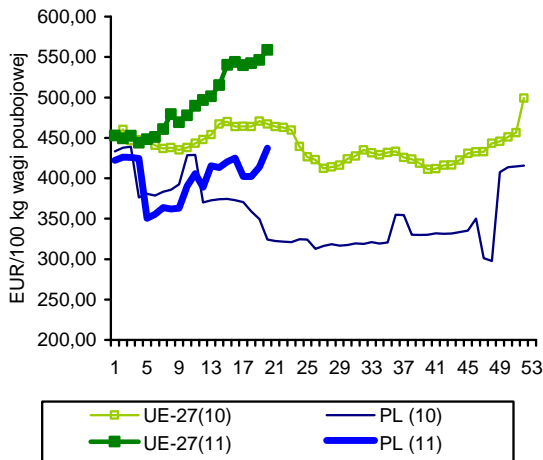
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

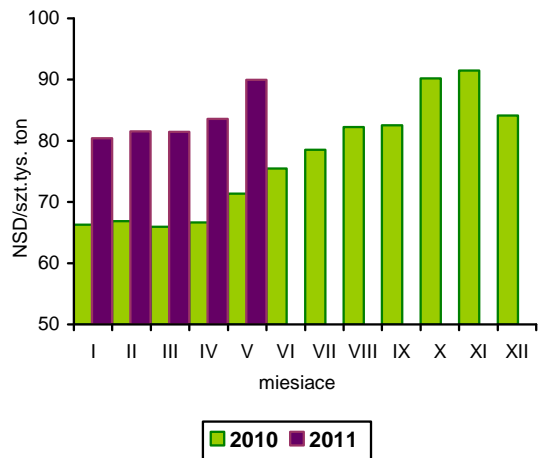
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

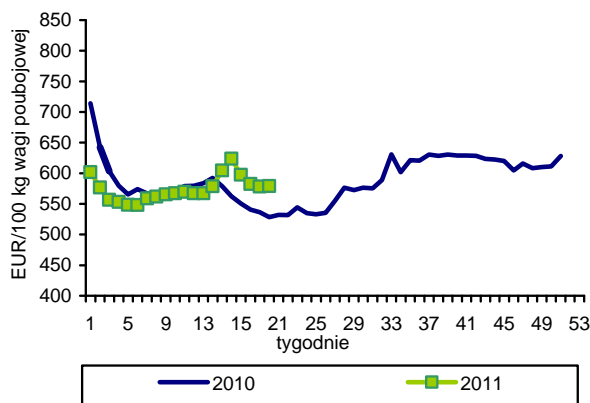
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

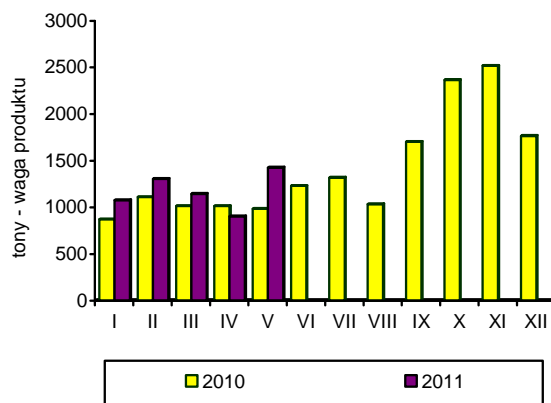
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Połowry ryb na Bałtyku w okresie styczeń-kwiecień 2011 r. wyniosły 44,1 tys. ton i były o 16% niższe niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Spadek połowów dotyczył wszystkich gatunków ryb, za wyjątkiem śledzi, których wyładunki w krajowych portach zwiększyły się o 45%. Połowry szprotów i dorszy ograniczono o ok. 25%, storni o 19%, a największy spadek dotyczył ryb liczonych w sztukach, tj. łososi i troci – odpowiednio o 65 i 50%.

W okresie styczeń-marzec 2011 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w zakładach przetwórstwa rybnego zatrudniających powyżej 50 osób wyniosła 85,5 tys. ton i była o 6,8% wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększyła się przede wszystkim produkcja ryb wędzonych (o 11,4% do 21,5 tys. ton), w tym o 2% ograniczono przetwórstwo wędzonych łososi (do 10,6 tys. ton), przy 29% wzroście przetwórstwa innych gatunków ryb (do 10,7 tys. ton). Znaczny wzrost produkcji wystąpił także w przypadku największej grupy krajowego przetwórstwa – konserw i innych przetworów ze śledzi. Wyniosła ona 25,9 tys. ton wobec 22,1 tys. ton rok wcześniej. Dużo niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja ryb o stosunkowo niskim stopniu przetworzenia – ryb morskich mrożonych (o 40%), świeżych filetów z ryb morskich (o 23%) i mrożonych filetów z ryb morskich (o 13%).

W I kwartale 2011 r. odnotowano spadek obrotów handlu zagranicznego sektora rybnego. Wolumen eksportu ryb, przetworów rybnych i owoców morza zmalał o 1/3 (do 53 tys. ton¹), przy spadku jego wartości o 8% (do 929 mln zł). Spośród podstawowych grup produktów, na poziomie ubiegłorocznym utrzymuje się sprzedaż ryb wędzonych oraz przetworów rybnych, natomiast dużo niższy jest eksport ryb filetowanych. Ryby i owoce morza podrożały w imporcie w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. o blisko 1/5, w konsekwencji czego mimo spadku wielkości przywozu o 17% (do 105 tys. ton) jego wartość wzrosła

o 1% (do 1060 mln zł). Największy spadek wolumenu importu odnotowano w przypadku dorszy (o 46%) i mintajów (o 32%) oraz śledzi i makrel (o 10%), przy względnie ustabilizowanym zapotrzebowaniu na łososię, pangii i tuńczyki.

Po okresie stosunkowo niewielkich podwyżek cen zbytu i cen detalicznych względem wzrostu cen w imporcie, w kwietniu ich dynamika wyraźnie przyspieszyła. Według danych GUS, w porównaniu z miesiącem poprzednim, cena zbytu mrożonych filetów z morszczuków wzrosła aż o 11%, filetów z mintajów o 7%, a filetów ze śledzi o 5%.

Stosunkowo niewielkie podwyżki cen, na tym szczeblu obrotu, dotyczyły ryb słodkowodnych – karpi i pstrągów (odpowiednio 1,1 i 0,2%). W detalu ryby i przetwory rybne podrożały w ciągu miesiąca o 0,9%, przy czym zdecydowanie mocniej wzrosły ceny ryb nieprzetworzonych (o 1,1%), niż ryb przetworzonych (wzrost o 0,6%). W okresie styczeń-kwiecień średnio ryby były już o blisko 4% droższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a najbardziej podrożały wędzone ryby słodkowodne (o 7,7%). Pogorszyły się w tym czasie relacje cenowe między rybami, a mięsem wieprzowym (0,5% wzrost cen), przy wyraźnej poprawie konkurencyjności względem drobiu, którego ceny wzrosły o prawie 12%.

¹ Dotychczasowe wyniki eksportu nie obejmują dużej części sprzedaży ryb bezpośrednio ze statków w zagranicznych portach, a stanowią one istotną pozycję w wolumenie wywozu.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2010 III	12 350	1 182	1 186	1 136	28	15 882	16 834	688
IV	12 176	1 804	1 247	423	285	15 935	5 188	692
V	13 551	1 404	1 368	394	295	17 012	3 136	450
VI	3 455	3 105	1 179	980	254	8 973	207	-
VII	531	2 145	138	1 079	388	4 281	984	24
VIII	238	2 696	121	1 027	399	4 481	1 595	29
IX	817	2 546	675	966	273	5 277	2 368	107
X	1 227	3 621	1 375	899	359	7 481	1 480	190
XI	1 526	1 518	1 615	588	148	5 395	7 192	1 253
XII	1 109	835	1 627	711	31	4 313	9 023	4 077
2011 ^a I	6 070	2 516	536	1 324	40	10 486	13 655	366
II	4 722	2 388	417	720	26	8 273	9 582	327
III	5 821	3 338	1 111	1 341	85	11 696	8 908	312
IV	10 486	1 733	1 048	334	35	13 636	2 800	178
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	86,1	96,1	84,0	79,0	12,3	85,6	54,0	25,7
<u>I-IV 2011</u> <u>I-IV 2010</u>	74,5	145,0	76,0	81,1	43,9	84,2	52,2	34,5

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szprot	makrele	
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2010 I	841	4 006	6 168	11 852	5 597	1 140	860	22 867
II	957	3 701	7 804	14 010	7 761	1 016	787	26 472
III	1 422	3 883	9 264	16 074	8 752	1 025	1 012	30 643
IV	768	3 369	6 127	11 557	5 644	811	885	21 821
V	774	2 565	5 912	11 394	6 308	735	721	20 645
VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
VIII	643	2 205	6 688	12 068	7 012	914	700	21 604
IX	1 081	3 323	10 114	15 384	8 887	1 064	759	29 902
X	929	3 368	10 998	16 237	9 098	1 056	1 070	31 532
XI	1 021	4 213	13 464	17 713	10 557	1 034	1 036	36 411
XII	684	4 207	15 923	17 370	11 590	865	733	38 184
2011 I	991	3 310	8 016	13 961	7 412	910	853	26 278
II	579	2 915	9 397	15 717	8 768	974	1 006	28 608
III	922	3 367	8 232	18 050	9 768	1 278	1 069	30 571
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	64,8	86,7	88,9	112,3	111,6	124,7	105,6	99,8
<u>I-III 2011</u> <u>I-III 2010</u>	77,4	82,8	110,4	113,8	117,4	99,4	110,1	106,8

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2010^b I-XII	318,0	93,8	54,1	36,5	67,3	458,1	188,2	85,8	37,6	110,6
2010 ^b I	26,3	7,4	4,1	2,5	8,4	37,2	15,9	6,4	3,2	9,0
II	23,2	8,0	4,6	2,6	1,8	40,5	16,1	7,4	3,5	10,7
III	32,8	9,5	6,1	3,8	5,2	48,6	20,0	9,3	3,7	10,6
IV	34,7	7,4	4,4	2,5	11,3	31,8	11,1	5,7	2,8	9,6
V	34,7	6,8	4,0	2,7	7,6	32,1	10,5	7,9	2,9	8,4
VI	25,7	7,3	5,4	2,7	3,7	29,9	11,0	5,2	2,3	8,1
VII	22,3	6,9	3,7	2,4	5,9	26,2	8,9	5,4	2,5	7,2
VIII	19,6	6,5	3,6	2,7	4,9	30,8	13,6	4,5	2,8	7,1
IX	23,7	7,8	4,3	2,9	5,6	40,2	18,4	7,2	3,4	8,1
X	22,2	8,4	5,1	3,4	2,5	47,3	21,4	9,0	3,2	10,8
XI	25,6	9,0	4,5	4,0	4,6	51,3	23,2	9,5	4,3	10,8
XII	27,0	8,6	4,1	4,1	5,9	42,2	17,9	8,1	3,1	10,1
2011 ^{bc} I	18,8	8,3	4,3	2,6	0,6	38,9	17,3	6,7	2,6	9,0
II	18,3	8,8	3,4	2,8	0,8	34,6	15,1	8,0	2,9	7,1
III	16,3	7,0	3,3	3,0	1,2	31,7	12,7	7,6	2,6	7,5
Wskaźnik zmian (%)										
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	49,7	73,7	54,1	78,9	23,1	65,2	63,5	81,7	70,3	70,8
<u>I-III 2011</u> <u>I-III 2010</u>	64,9	96,8	74,3	94,4	16,9	83,3	86,7	96,5	77,9	77,9

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b	Norwegia	Tajlandia
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2010^a I-XII	3,77	3,68	4,13	4,35	4,26	6,27	5,87	9,40	18,98	9,66
2010 ^a I	3,80	3,37	4,21	3,88	3,93	6,60	6,34	8,13	15,73	9,58
II	3,36	3,38	4,10	3,90	4,21	5,96	5,53	7,93	16,37	8,99
III	3,57	3,35	4,05	3,98	3,98	5,76	5,95	8,10	16,63	9,05
IV	3,39	3,22	3,82	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,15	8,49
V	3,44	3,17	3,98	4,11	3,95	7,41	6,25	9,60	20,84	8,74
VI	3,71	3,30	3,96	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,73	10,09
VII	3,85	3,25	3,62	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,26	11,02
VIII	3,79	3,46	3,76	5,64	4,38	6,46	6,23	10,41	19,71	10,72
IX	3,74	3,60	4,73	4,47	4,29	6,44	5,90	10,03	19,06	10,56
X	3,80	3,77	4,24	5,63	4,37	5,80	5,55	9,88	19,36	10,28
XI	4,33	3,95	4,42	4,07	4,44	5,73	5,37	9,38	19,02	9,27
XII	4,66	4,11	4,56	4,64	4,66	6,03	5,67	10,13	22,01	9,69
2011 ^a I	4,89	4,30	4,97	4,59	4,61	6,74	6,32	10,06	21,69	8,40
II	5,31	4,42	4,88	4,59	4,56	6,34	6,24	9,69	20,78	8,98
III	5,64	4,95	5,05	5,23	4,68	6,24	6,41	10,17	21,26	9,36
Wskaźnik zmian (%)										
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	158,0	147,8	124,7	131,4	117,6	108,3	107,7	125,6	127,8	103,4
<u>I-III 2011</u> <u>I-III 2010</u>	150,0	129,8	122,0	119,1	115,3	107,3	107,5	124,5	130,5	97,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04		0,51
2010 ^a I-XII	7,83	17,39	18,38	17,91	45,73	36,38	41,98	2,57	0,50
2010 ^a I	7,75	16,95	21,99	17,24	44,53	34,96	45,14	2,41	0,57
II	7,60	17,04	19,99	19,18	44,33	34,79	43,91	2,44	0,55
III	7,74	15,17	16,74	18,01	40,97	33,46	49,53	2,55	0,50
IV	6,91	16,46	17,48	19,32	42,51	33,58	49,50	2,60	0,50
V	7,52	17,16	17,38	11,65	45,47	35,41	47,44	2,98	0,49
VI	7,81	17,18	20,46	18,73	46,56	40,28	56,22	2,53	0,45
VII	7,46	18,48	20,26	22,07	46,83	35,79	38,70	2,12	0,54
VIII	9,49	15,87	17,54	22,23	45,61	35,11	39,88	2,74	-
IX	7,51	19,47	19,02	21,84	46,30	35,48	38,11	2,61	0,51
X	7,45	19,26	19,05	19,83	46,39	37,85	35,54	2,37	-
XI	7,39	18,33	17,55	20,15	48,14	38,10	33,71	2,61	0,54
XII	9,68	17,80	19,46	20,59	49,38	41,08	30,26	-	-
2011 I	7,39	15,16	19,01	20,31	46,76	38,70	33,02	2,48	0,62
II	7,37	18,45	18,41	18,12	48,30	38,58	38,33	2,32	0,74
III	5,44	21,91	19,18	20,21	49,48	41,66	43,38	2,50	-
Wskaźnik zmian (%)									
<u>III 2011</u> <u>III 2010</u>	70,3	144,4	114,6	112,2	120,8	124,5	87,6	98,0	x
<u>I-III 2011</u> <u>I-III 2010</u>	91,5	120,3	103,6	107,8	112,3	115,4	80,0	98,4	126,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2010 I	.	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
VI	9,41	-	10,72	59%	.	x	6,69	43%	6,44	70%	7,24	65%
VII	9,44	-	10,81	59%	10,99	63%	6,70	44%	6,43	70%	7,20	65%
VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
IX	9,61	-	11,62	62%	11,49	65%	7,06	46%	6,37	69%	7,16	65%
X	9,41	-	11,96	64%	11,42	64%	7,18	47%	6,36	69%	7,18	64%
XI	9,59	-	12,02	63%	11,44	64%	7,05	47%	6,43	70%	7,18	64%
XII	9,64	-	12,19	64%	11,37	63%	7,86	52%	6,53	71%	7,19	65%
2011 I	9,42	-	12,21	62%	11,34	63%	8,24	x	6,80	72%	7,41	66%
II	11,47	-	12,25	61%	11,30	62%	8,03	x	6,93	74%	7,49	66%
III	11,38	-	12,39	61%	11,34	62%	8,01	x	6,97	73%	7,53	66%
IV	11,50	-	12,41	60%	12,59	68%	8,64	x	7,05	73%	7,90	68%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	120,7	x	117,6	x	125,8	x	129,3	x	111,4	x	110,0	x
<u>I-IV 2011</u> <u>I-IV 2010</u>	121,9	x	118,0	x	114,5	x	118,0	x	108,4	x	103,8	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w oleju.	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2010 I-XII	17,46	12,75	15,36	21,37	71,60	10,28	14,75	18,19	20,56	26,23	11,13	13,45
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
VI	17,18	12,56	15,45	21,17	71,10	10,24	14,70	18,26	20,60	26,24	11,15	-
VII	17,38	12,64	15,32	21,38	70,90	10,24	14,72	18,26	20,60	26,18	11,08	-
VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
IX	17,70	12,75	15,27	21,60	71,50	10,34	14,83	18,39	20,72	26,41	11,10	-
X	17,81	12,70	15,14	21,66	72,20	10,43	14,66	18,35	20,92	26,53	11,14	13,91
XI	17,85	12,59	15,10	21,75	72,10	10,35	14,76	18,19	20,92	26,53	11,16	13,91
XII	17,95	12,59	15,21	21,89	72,80	10,36	14,84	18,35	20,96	26,59	11,12	13,46
2011 I	18,05	12,64	b.d.	22,13	73,10	b.d.	14,99	b.d.	b.d.	26,65	11,26	13,73
II	18,18	12,77	b.d.	22,33	72,80	b.d.	15,02	b.d.	b.d.	26,41	11,32	13,99
III	18,25	12,88	b.d.	22,57	73,10	b.d.	15,02	b.d.	b.d.	26,00	11,43	14,15
VI	18,45	12,85	b.d.	23,07	73,70	b.d.	15,27	b.d.	b.d.	26,29	11,63	14,42
Wskaźnik zmian (%)												
<u>IV 2011</u> <u>IV 2010</u>	107,8	100,2	x	109,1	103,4	x	103,7	x	x	100,7	104,7	107,5
<u>I-IV 2011</u> <u>I-IV 2010</u>	105,7	98,7	x	107,0	102,2	x	102,0	x	x	101,2	102,3	106,4

Źródło: Dane GUS.

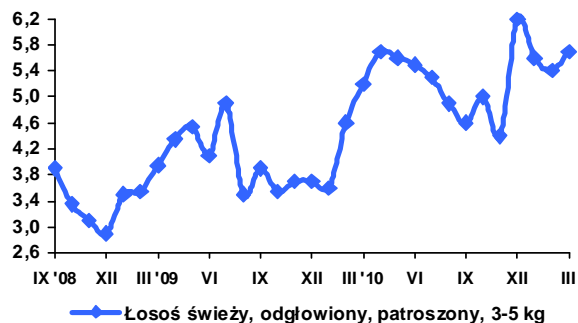
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
Wskaźnik zmian (%)						
<u>2010</u> <u>2009</u>	98,2	96,5	107,8	100,0	96,5	96,0

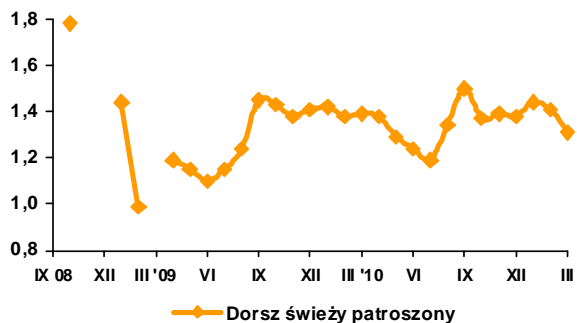
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

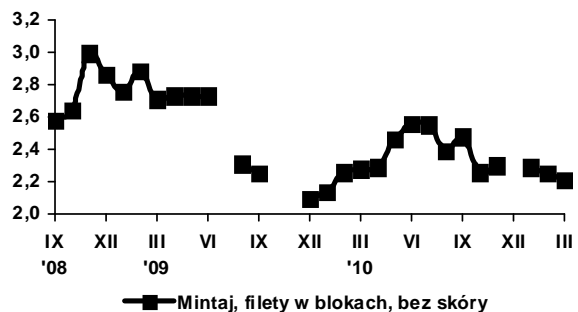
Rys. 1. Cena lososi w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

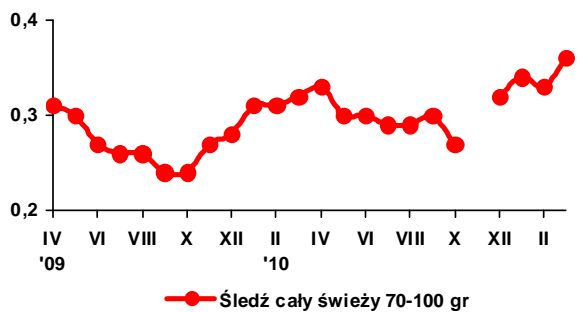
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski (EUR/kg)

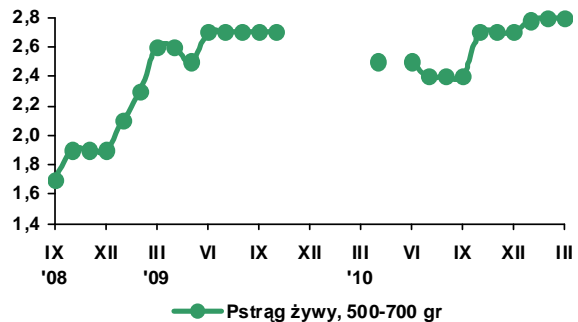
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec (poch. Chiny) EUR/kg

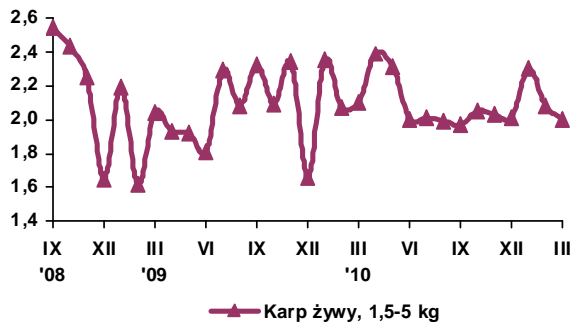
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski (EUR/kg)

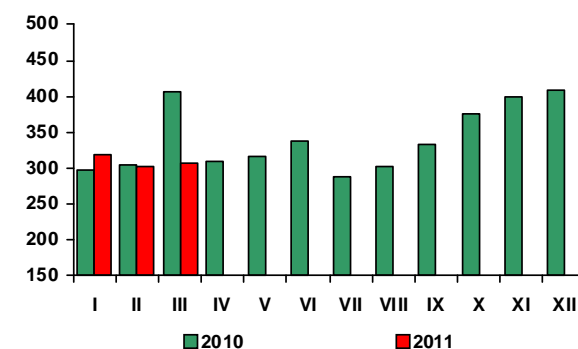
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

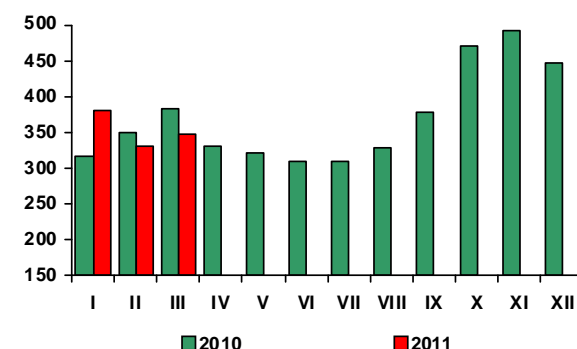
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

W kwietniu 2011 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wrosły o 0,8%, w tym żywności o 0,9%. Najbardziej podrożały: cukier (o 4,7%) i warzywa (o 2,7%). W grupie warzyw istotnie zwiększyły się ceny ziemniaków (o 6,5%), buraków (o 17,3%), kapusty (o 14,2%) i pomidorów (o 8,1%), przy spadku cen ogórków świeżych (o 17%), sałaty (o 12,6%) i cebuli (o 2,1%). Wzrosły ceny mięsa i przetworów mięsnych (o 1%), w tym mięsa wieprzowego o 1,7%, drobiowego o 1,4% a wołowego o 1,3%. Ceny ryb i przetworów rybnych zwiększyły się o 0,9%, a tłuszczów jadalnych o 0,6%, o czym zadecydował głównie wzrost cen olejów roślinnych (o 2,2%) i tłuszczów wieprzowych (o 1,3%). Wzrostowi cen masła (o 0,7%) towarzyszył spadek cen margaryn (o 0,7%). Pieczywo i produkty zbożowe podrożały średnio o 0,4%, w tym ryż o 1,1%, a pieczywo i makarony po 0,5%. Ceny artykułów mleczarskich zwiększyły się o 0,4%, w tym mleka spożywczego o 0,7%. Obniżyły się ceny jaj (o 0,6%) i owoców (o 0,4%), w tym głównie jagodowych (o 15,2%).

W kwietniu 2011 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 7,2% wyższe, w tym żywności o 7,7% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. W kwietniu za cukier konsumenci płacili o 91,7% więcej, a za owoce o 17,8% więcej niż rok wcześniej. W grupie owoców podrożały głównie jabłka (o 81,9%) i banany (o 7,5%), przy spadku cen owoców cytrusowych (o 6,9%). Wydatnie, bo o 11,3% wzrosły ceny pieczywa i produktów zbożowych, w tym pieczywa o 15,6%. Tłuszcze jadalne podrożały średnio o 7,9%, głównie za sprawą istotnej zwwyżki cen masła (o 12,1%) i olejów roślinnych (o 9,9%). Ceny ryb zwiększyły się 5,1%, a warzyw o 4,6%. W kwietniu br. ceny artykułów mięsnych i mleczarskich były odpowiednio o 4,9% i 4,4% wyższe niż rok wcześniej. Znacząco podrożało mięso drobiowe (o 16,8%) i wołowina (o 7,3%). Ceny mięsa wieprzowego wrosły o 3,6%, a przetworów mięsnych o 1,6%. W kwietniu br. niższe niż przed rokiem były ceny jaj (o 5,4%). Ceny napojów bezalkoholowych w porównywanych okresach średnio o 2,5%, w tym kakao o 8,9%, kawy o 4,7%, herbaty o 2,9%, a soków owocowych o 2,5%.

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-kwiecień 2011 r., w stosunku do analogicznego okresu 2010 r., wyniósł 5,9%, w tym żywności 6,3% i był wyższy od stopy inflacji (4,0%). W stopniu wyższym od inflacji podrożały także towary i usługi związane

z transportem (o 7,2%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 13,7%) oraz użytkowaniem mieszkani i nośnikami energii (o 5,8%, w tym nośniki energii o 7,1%), powodując istotny wzrost kosztów utrzymania rodzin. Zjawiska te oraz trudna sytuacja na rynku pracy i relatywnie niskie tempo wzrostu dochodów ludności były istotnymi czynnikami hamującymi tempo wzrostu popytu na żywność. W końcu kwietnia br. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 12,6% i była o 0,2 pkt. proc. wyższa niż przed rokiem; w okresie styczeń-kwiecień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw były o 4,4% wyższe, emerytury i renty pracownicze brutto – o 5,1%, a emerytury i renty rolników indywidualnych o 3,8% wyższe niż w okresie styczeń-kwiecień 2010 r., podczas gdy ceny detaliczne żywności zwiększyły się o 6,3%. W efekcie spadła siła nabywcza dochodów ludności mierzona możliwością nabycia za nie produktów spożywczych. Wprawdzie w kwietniu, w związku z ożywieniem popytu w okresie przedświątecznym, sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 4,9% większa niż w kwietniu 2010 r., ale w okresie styczeń-kwiecień 2011 r. ukształtowała się na poziomie o 2,3% niższym niż w analogicznym okresie przed rokiem.

Według metodologii EUROSTAT-u, w kwietniu br., w porównaniu z kwietniem 2010 r., w UE-27 wzrost przeciętnego poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 3,2%, w tym żywności i napojów bezalkoholowych 3,3%. W Polsce był on wyższy i wyniósł odpowiednio 4,1% i 7,3%. Bardziej niż w Polsce żywność podrożała w Estonii (o 12,2%), Rumunii (o 11,1%), na Węgrzech (o 10,7%), Litwie (o 10,3%) i Łotwie (o 9,9%). Najmniejszy wzrost cen żywności odnotowano we Francji (o 0,2%).

Według FAO w kwietniu br. światowe ceny żywności były średnio o 36,5% wyższe niż rok wcześniej. Ceny zbóż wrosły o 71%, cukru o 49,4%, olejów i pozostałych tłuszczów jadalnych o 48,9%, mięsa o 14,6%, a artykułów mleczarskich o 12,3%.

**Krystyna
Świetlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2011 r.

Wyszczególnienie	IV 2011			I-IV 20100
	III 2011=100	XII 2010=100	IV 2010=100	I-IV 2010=100
O G Ó Ł E M	100,5	102,9	104,5	104,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,8	105,4	107,2	105,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,0	101,2	102,8	103,6
Odzież i obuwie	101,2	98,7	98,9	97,4
Mieszkanie	100,2	103,1	105,0	105,0
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,3	103,5	105,8	105,8
w tym nośniki energii	100,1	103,8	107,0	107,1
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	101,5	101,7	101,6
Zdrowie	100,4	102,1	103,7	103,5
Transport	101,7	104,3	107,6	107,2
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	102,6	106,8	114,2	113,7
Łączność	100,1	99,6	99,2	98,9
Rekreacja i kultura	100,1	100,5	100,8	100,3
Edukacja	100,1	100,6	102,7	102,7
Restauracje i hotele	100,5	102,4	104,3	103,9
Inne towary i usługi	100,3	102,1	103,3	102,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w marcu 2011 r.

Wyszczególnienie	IV 2011			I-IV 2010
	III 2011=100	IV 2010=100	XII 2010=100	I-IV 2010=100
Żywność (bez napojów)	100,9	107,7	105,8	106,3
Pieczywo i produkty zbożowe	100,4	111,3	104,6	109,5
Pieczywo	100,5	115,6	105,4	113,1
Ryż	101,1	100,3	103,8	98,4
Makarony	100,5	102,8	101,6	102,7
Mięso i przetwory	101,0	104,9	105,0	102,5
Mięso wieprzowe	101,7	103,6	103,1	100,6
Mięso wołowe	101,3	107,3	106,2	105,6
Drób	101,4	116,8	120,3	111,7
Przetwory mięsne i wędliny	100,5	101,6	101,0	100,3
Ryby	100,9	105,1	103,4	104,0
Mleko, sery i jaja	100,3	103,1	101,7	103,0
Artykuły mleczarskie	100,4	104,4	101,9	103,7
Mleko	100,7	104,4	103,4	102,9
Sery twarogowe	100,3	104,2	101,6	103,8
Sery dojrzewające i topione	100,5	106,2	101,4	105,5
Jaja	99,4	94,6	100,9	95,6
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,6	107,9	103,2	105,1
Masło	100,7	112,1	102,7	108,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	101,3	100,2	102,2	97,9
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,3	104,2	101,9	103,2
Oleje roślinne	102,2	109,9	106,7	105,6
Owoce	99,6	117,8	107,1	119,1
Jabłka	106,7	181,9	121,0	173,2
Owoce cytrusowe	102,0	93,1	100,8	91,7
Banany	97,8	107,5	110,3	113,7
Warzywa	102,7	104,6	110,7	107,9
Ziemniaki	106,5	165,5	138,2	153,7
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	101,5	123,1	118,0	114,1
Cukier	104,7	191,7	166,4	151,3
Napoje bezalkoholowe	100,0	102,5	101,8	101,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8								
Pieczywo i produkty zbożowe	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4								
Mięso	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0								
Ryby	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9								
Mleko, sery, jaja	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3								
Tłuszcze	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6								
Owoce	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6								
Warzywa	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7								
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5								
Cukier	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5								
III. Średnia płaca ^a	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2								
Pieczywo i produkty zbożowe	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3								
Mięso	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9								
Ryby	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1								
Mleko, sery, jaja	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1								
Tłuszcze	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9								
Owoce	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8								
Warzywa	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6								
Cukier i wyroby cukiernicze	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1								
Cukier	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5								
III. Średnia płaca ^a	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9								

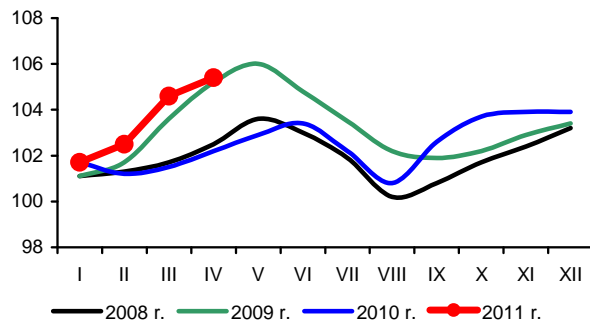
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

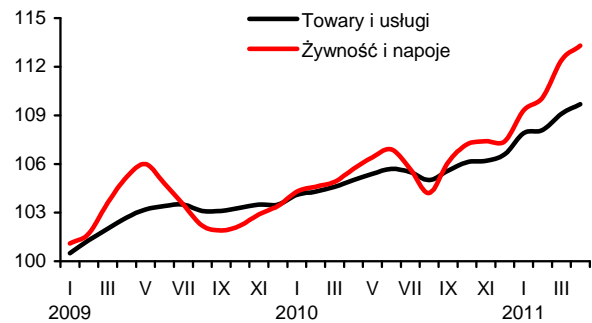
Wyszczególnienie a – 2010 r. b – 2011 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,41	43,6	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13	4,07	4,02	3,95	3,97
	b	4,01	4,04	4,10	4,11								
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	2,01	2,07	2,07	2,08
	b	2,09	2,13	2,20	2,21								
Makaron – 250 g	a	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17	2,16	2,16	2,17	2,18
	b	2,19	2,20	2,20	2,20								
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84	1,96	2,05	2,07	2,09
	b	2,12	2,16	2,29	2,28								
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50	20,53	20,46	20,45	20,54
	b	21,09	21,29	21,39	21,68								
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64	26,50	26,54	26,62	26,85
	b	27,77	27,96	28,16	28,54								
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08	14,08	13,86	13,66	13,68
	b	13,92	13,57	13,73	14,04								
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04	6,86	6,31	6,04	5,96
	b	6,61	6,61	7,59	7,59								
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99	22,03	21,96	21,84	21,65
	b	21,64	21,48	21,79	21,92								
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70	13,87	14,01	13,78	13,93
	b	14,09	14,01	14,07	14,06								
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	17,35	17,32	17,22	17,11	17,05	17,18	17,38	17,59	17,70	17,81	17,85	17,95
	b	18,05	18,18	18,25	18,45								
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68	2,70	2,69	2,69	2,67
	b	2,71	2,69	2,74	2,75								
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96	0,95	0,96	0,97	0,97
	b	0,97	0,97	0,98	0,97								
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13	12,14	12,26	12,27	12,21
	b	12,25	12,26	12,39	12,39								
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34	17,62	17,81	17,92	17,97
	b	18,10	18,12	18,30	18,57								
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19	5,19	5,21	5,22	5,21
	b	5,25	5,29	5,33	5,38								
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44
	b	0,45	0,45	0,45	0,45								
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21	4,22	4,26	4,27	4,27
	b	4,31	4,31	4,42	4,43								
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68	3,72	3,68	3,72	3,72
	b	3,68	3,70	3,74	3,78								
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77	5,84	5,88	6,00	5,97
	b	6,04	6,17	6,48	6,72								
Ślonina – 1 kg	a	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73	4,71	4,66	4,63	4,66
	b	4,72	4,74	4,76	4,82								
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40	1,39	1,38	1,38	1,38
	b	1,38	1,38	1,39	1,41								
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65	2,95	2,99	2,94	2,94
	b	3,07	3,37	4,79	5,01								
Jabłka – 1 kg	a	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05	3,11	3,07	3,15	3,20
	b	3,31	3,41	3,65	3,90								

Źródło: Dane GUS

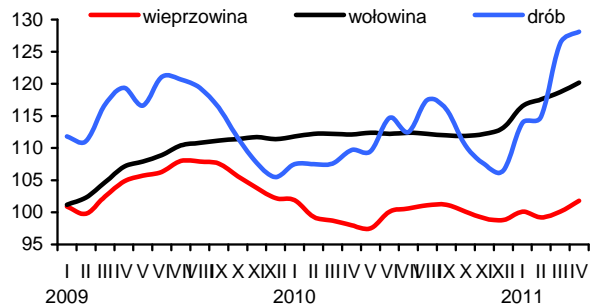
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

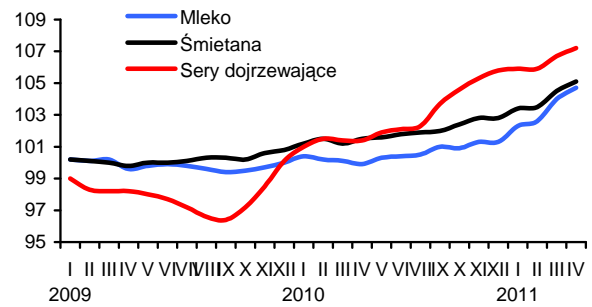
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2008 = 100) (w %)

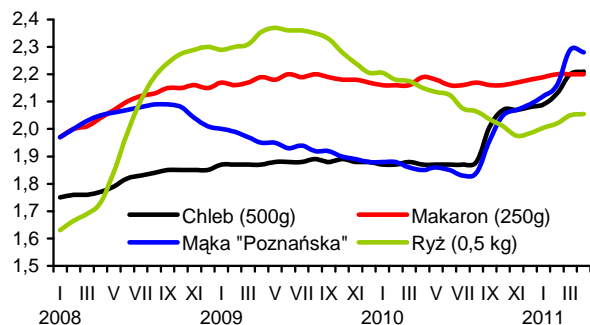
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2008 = 100) (w %)

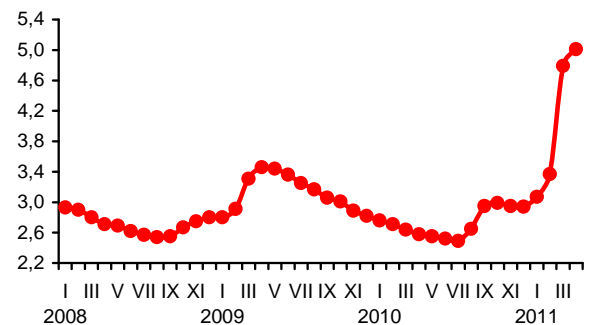
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2008 = 100) (w %)

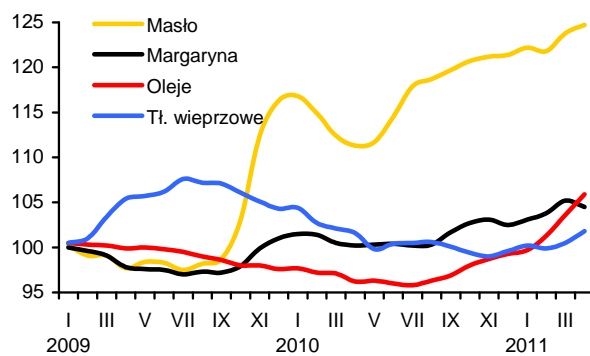
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

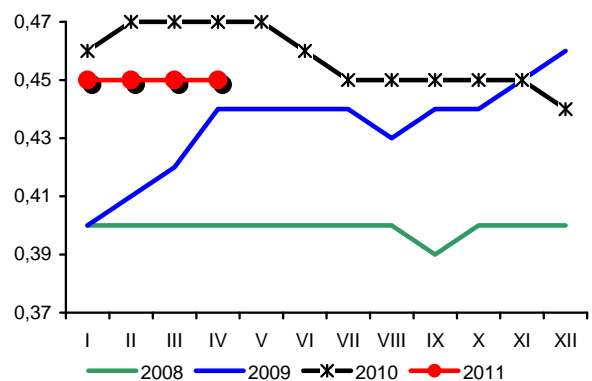
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W kwietniu 2011 r. zmniejszyła się dynamika wzrostu cen środków produkcji. Najbardziej podrożały nawozy mineralne, maszyny rolnicze oraz bezpośrednie nośniki energii. Ceny materiałów budowlanych wzrosły umiarkowanie, natomiast ceny pestycydów pozostały na poziomie miesiąca poprzedniego.

W kwietniu 2011 r. nieznacznie zmniejszyła się dynamika wzrostu cen nawozów mineralnych w porównaniu w porównaniu z pierwszymi miesiącami 2011 r., nadal jednak ceny wzrosły o 1,4% w porównaniu z miesiącem poprzednim. W dalszym ciągu najbardziej drożeją nawozy azotowe. W kwietniu saetrzak podrożał o 5,0%, saetra amonowa o 3,0%, a mocznik o 1,6%. Wzrosły również ceny soli potasowej (o 1,2%) oraz polifoski (o 1,1%). Potaniał natomiast superfosfat prosty (o 1,0%).

Od początku roku średni wzrost cen nawozów mineralnych wyniósł 12,4%, w tym saetrzaku – 30,6%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały średnio o 15,6%, w tym najsilniej saetrzak (o 39,8%) oraz saetra amonowa (o 30,9%). Potaniał natomiast superfosfat prosty o 6,5%.

Pomimo wyraźnego wzrostu cen nawozów mineralnych w pierwszych miesiącach 2011 r. poprawiły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć 4,0 kg pszenicy, o 0,1 kg mniej niż przed miesiącem i o 3,5 kg mniej niż przed rokiem.

Silnie potaniały nawozy wapniowe. W kwietniu spadek ich cen wyniósł aż 9% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Są one obecnie o 4,3% tańsze niż przed rokiem.

W kwietniu silnie wzrosły ceny nawozów na światowych rynkach. Średni wzrost światowych cen nawozów mineralnych wyniósł w kwietniu 2011 r. 7,7%¹, głównie za sprawą soli potasowej² oraz superfosfatu potrójnego³, które podrożały o odpowiednio o 8,9% i 8,4%. Mocznik⁴ zdrożał w tym czasie o 3,8% a fosforan amonu⁵ o 1,9%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały na świecie o 38%, w tym superfosfat potrójny o 44%, mocznik o 35%, fosforan amonu i sól potasowa o 32%. Wysokie ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach są przede wszystkim następstwem dobrej koniunktury na rynkach produktów roślinnych.

Stabilne są ceny środków ochrony roślin. W kwietniu średnie ceny wzrosły o 0,1%, przy czym najbardziej podrożał Miedzian (o 1,8%). W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 2,5%, w tym preparaty owadobójcze o 7,4%, grzybobójcze o 1,7%, a herbicydy potaniały o 0,4%. Najsilniej drożącym środkiem ochrony roślin w tym okresie było Karate (14,6%), potaniał natomiast Roundup (o 8,2%).

W kwietniu, podobnie jak przed miesiącem, silnie podrożały bezpośrednie nośniki energii, głównie z powodu szybko rosnących cen paliw ropopochodnych. Powodem wzrostu cen paliw płynnych w Polsce są rosnące ceny ropy naftowej na światowych rynkach. Od początku roku ropa Brent podrożała o 34%, a w ciągu 12 miesięcy o blisko 45%. W Polsce średni wzrost cen bezpośrednich nośników energii w kwietniu wyniósł 1,1%, przy czym koks podrożał o 4,3%, benzyna o 3,0%, a olej napędowy o 2,6%. Potaniał natomiast gaz

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

propan butan do instalacji samochodowych (o 1,2%). Ceny bezpośrednich nośników energii są obecnie o 13,2% wyższe niż przed rokiem. Olej opałowy podrożał w tym okresie o 32,6%, napędowy o 21,0%, a koks o 25,4%.

Na światowych rynkach energii¹ ropa Brent podrożała w kwietniu 2011 r. o 10,1%, gaz ziemny o 8,5%, a węgiel kamienny potaniał o 2,5%. Obecnie ropa Brent jest o 45% droższa niż przed rokiem, węgiel kamienny o 23%, a gaz ziemny o 9%.

W 2010 r. ceny materiałów budowlanych cechowały się umiarkowaną zmiennością cen, jednak od stycznia 2011 r. zaczęły wyraźnie rosnąć. Wzrost ich średnich cen w kwietniu wyniósł 0,6%, w tym najbardziej podrożały płyty styropianowe – o 1,7%. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 7,0%, w tym tarcica iglasta zdrożała o 19,0%, stal płaska o 15,6%, a płyty styropianowe o 15,5%. Potaniały natomiast cegły (o 3,2%) oraz cement (o 1,3%).

Rosną ceny stali na światowych rynkach¹. W kwietniu wzrosły one o 2,8% i były o 16% wyższe w porównaniu z marcem 2010 r. Stabilne w kwietniu były natomiast ceny miedzi, ale w porównaniu z kwietniem 2010 r. są o 23% wyższe.

W kwietniu 2011 r. po raz kolejny podrożały maszyny rolnicze, a średni wzrost ich cen wyniósł 1,3%. Podrożały m.in. kopaczki elewatorowe (o 3,2%) oraz rozrzutniki obornika (o 3,0%), tańsze były natomiast sadzarki 2-rzędowe (o 0,9%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 6,3%, w tym kultywatory o 18,8%. Tańsze niż przed rokiem o 0,7% były natomiast schładzarki do mleka.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Vancouver

3 Notowania fob Tunis

4 Notowania fob Yuzhnyy

5 Notowania fob US Gulf

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		IV 2010	XII 2010	IV 2011	IV 2011 III 2011	IV 2011 XII 2010	IV 2011 IV 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	91,96	98,44	128,56	105,0	130,6	139,8	4,84	10,27
Saletra amonowa 34%N	„	102,28	106,24	133,84	103,0	126,0	130,9	4,15	8,81
Mocznik 46%N	„	126,64	136,28	159,00	101,6	116,7	125,6	3,64	7,73
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	96,20	90,88	91,60	99,0	100,8	95,2	4,83	10,25
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	172,36	166,44	173,68	100,0	104,3	100,8	4,58	9,71
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	176,72	198,00	211,68	100,5	106,9	119,8	3,49	7,40
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	172,96	166,68	175,92	101,2	105,5	101,7	3,09	6,56
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	172,88	177,84	192,32	101,1	108,1	111,2	3,62	7,68
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 17%N, 17%P, 17%K	„	254,96	232,68	259,20	99,8	111,4	101,7	5,36	11,37
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	78,02	79,23	74,69	91,0	94,3	95,7	1,31	2,78

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		IV 2010	XII 2010	IV 2011	IV 2011 III 2011	IV 2011 XII 2010	IV 2011 IV 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	93,55	94,64	96,35	100,4	101,8	103,0	10,16	21,55
Dursban 480 EC	1 l	49,23	50,52	51,53	101,4	102,0	104,7	5,43	11,53
Karate Zeon O50 CS	250 ml	44,17	49,16	50,63	100,0	103,0	114,6	5,34	11,33
Decis 2,5 EC	250 ml	29,06	29,53	29,74	100,5	100,7	102,3	3,14	6,65
Dithane M-45	1 kg	34,86	35,46	36,07	101,0	101,7	103,5	3,80	8,07
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	46,63	46,39	44,85	98,1	96,7	96,2	4,73	10,03
Bravo	1 l	51,91	53,4	54,44	100,4	101,9	104,9	5,74	12,18
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,33	54,55	56,95	101,8	104,4	104,8	6,01	12,74
Roundup	1 l	42,17	41,33	37,96	95,0	91,8	90,0	4,00	8,49
Granstar	8 g	21,12	20,82	21,13	100,1	101,5	100,0	2,23	4,73
Fusilade Forte	1 l	118,48	118,58	120,77	100,4	101,8	101,9	12,74	27,02
Chwastox extra	1 l	16,31	16,18	16,53	101,2	102,2	101,3	1,74	3,70
Kerb 50 WP	1 kg	172,19	174,70	178,94	101,2	102,4	103,9	18,87	40,03
Środek gryzoniobójczy	1 kg	29,05	30,11	30,28	99,4	100,6	104,2	3,19	6,77

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		IV 2010	XII 2010	IV 2011	IV 2011 III 2011	IV 2011 XII 2010	IV 2011 IV 2010	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	683,24	736,35	744,61	99,8	101,1	109,0	78,52	166,58
Koks opałowy	t	929,01	1103,85	1164,87	104,3	105,5	125,4	122,84	260,60
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,59	4,81	5,15	103,0	107,1	112,2	0,54	1,15
Olej napędowy	1 l	4,2	4,64	5,08	102,6	109,5	121,0	0,54	1,14
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,79	3,21	3,70	102,2	115,3	132,6	0,39	0,83
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,17	2,50	2,54	98,8	101,6	117,1	0,27	0,57
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,09	33,44	33,48	99,9	100,1	101,2	3,53	7,49
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,32	14,46	14,95	100,4	103,4	112,2	1,58	3,34
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,53	12,87	13,26	100,4	103,0	105,8	1,40	2,97
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	10,79	10,96	11,02	100,0	100,5	102,1	1,16	2,47
Energia elektryczna	10 kWh	5,94	5,94	6,34	100,0	106,7	106,7	0,67	1,42

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		IV 2010	XII 2010	IV 2011	IV 2011 III 2011	IV 2011 XII 2010	IV 2011 IV 2010	pszenicy kg	zyw. wiew. kg
Cement	50 kg	22,94	22,00	22,64	100,6	102,9	98,7	2,39	5,06
Wapno	1 t	487,56	490,23	499,53	100,3	101,9	102,5	52,68	111,75
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	120,07	132,28	138,71	101,7	104,9	115,5	14,63	31,03
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3114,07	3304,39	3601,30	100,9	109,0	115,6	379,76	805,66
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,57	12,11	12,57	101,0	103,8	108,6	1,33	2,81
Dwuteownik gruby	1 t	3286,64	3476,66	3711,70	100,4	106,8	112,9	391,41	830,36
Blacha dachowa	1 m ²	27,96	29,46	29,83	100,7	101,3	106,7	3,15	6,67
Tynk „Atlas”	25 kg	48,2	50,89	51,88	100,3	101,9	107,6	5,47	11,61
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,24	1,21	1,20	99,2	99,2	96,8	0,13	0,27
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	685,16	681,39	688,99	100,7	101,1	100,6	72,66	154,14
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	574,66	618,73	683,61	100,7	110,5	119,0	72,09	152,93
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,84	28,28	29,04	100,8	102,7	104,3	3,06	6,50
Okno drewniane szklane	1 szt.	1522,7	1541,62	1589,67	101,0	103,1	104,4	167,63	355,63
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1399,54	1440,40	1476,18	100,3	102,5	105,5	155,67	330,24

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

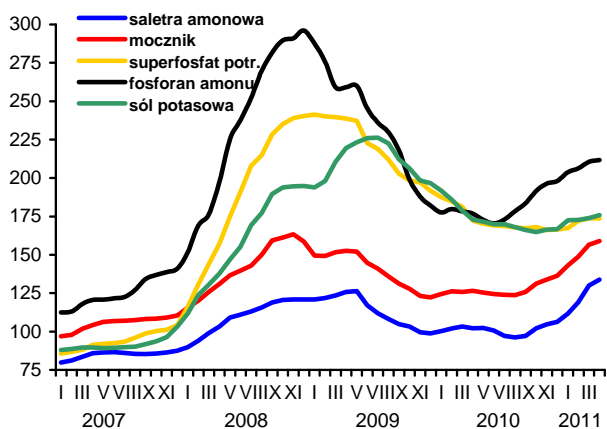
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	IV 2010	XII 2010	IV 2011	IV 2011 III 2011	IV 2011 XII 2010	IV 2011 IV 2010	pszenicy kg	zyw. wiew. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	346674,8	347869,3	358900,3	102,4	103,2	103,5	378,47	802,91
Kombajn do ziemniaków	64706,4	68137,9	71163,5	102,6	104,4	110,0	75,04	159,20
Samochód dostawczy „Iveco”	107840,6	106661,3	107284,6	100,8	100,6	99,5	113,13	240,01
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	37366,3	40256,5	41478,1	103,0	103,0	111,0	43,74	92,79
Siewnik zbożowy 27 redlic	18427,0	19028,7	19653,4	101,7	103,3	106,7	20,72	43,97
Ciągnik „Ursus” 3724	111746,2	113592,0	113711,7	99,7	100,1	101,8	119,91	254,39
Ciągnik 90 kW	163109,3	165291,3	166865,2	100,0	101,0	102,3	175,96	373,30
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	30943,2	32575,3	33781,1	101,2	103,7	109,2	35,62	75,57
Kopaczka elewatorowa	12372,4	12830,2	13685,8	103,2	106,7	110,6	14,43	30,62
Agregat uprawowy do siewnika	14427,0	15194,9	15555,8	101,9	102,4	107,8	16,40	34,80
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5984,3	6151,6	6253,5	101,2	101,7	104,5	6,59	13,99
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	4999,3	5027,0	5290,1	101,6	105,2	105,8	5,58	11,83
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	39415,8	39627,9	41053,5	101,3	103,6	104,2	43,29	91,84
Opryskiwacz 400 l	3746,0	3692,0	3788,6	102,0	102,6	101,1	4,00	8,48
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5472,1	5410,0	5741,9	100,9	106,1	104,9	6,05	12,85
Rozsiewacz nawozów	1694,6	1797,4	1877,3	102,1	104,4	110,8	1,98	4,20
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11195,5	11778,9	11522,0	99,1	97,8	102,9	12,15	25,78
Plug 4 skibowy	9672,8	10115,7	10734,8	101,7	106,1	111,0	11,32	24,02
Kultywator 2,1-2,8 m	2018,2	2090,1	2397,6	101,7	114,7	118,8	2,53	5,36
Dojarka 2 konwie ^a	8342,8	8488,7	8735,9	100,0	102,9	104,7	9,21	72,55
Dojarka z rurociągami ^a	38120,3	39629,5	40919,9	100,0	103,3	107,3	43,15	339,81
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18034,6	17773,7	17907,8	100,0	100,8	99,3	18,88	148,71

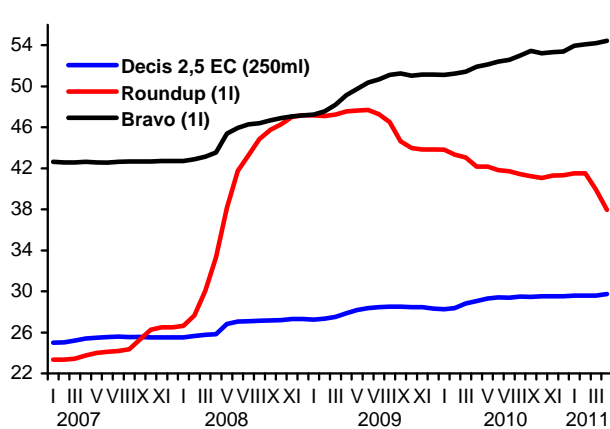
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

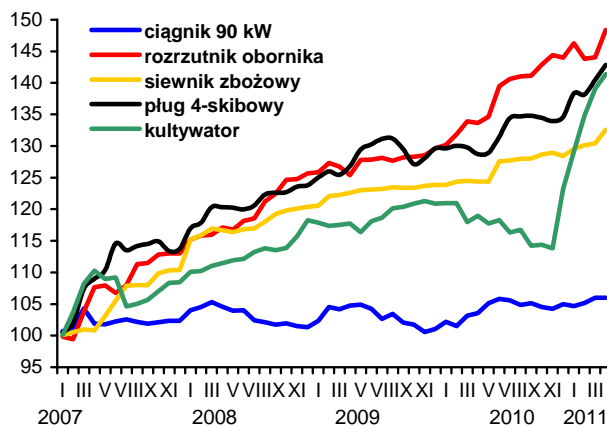
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

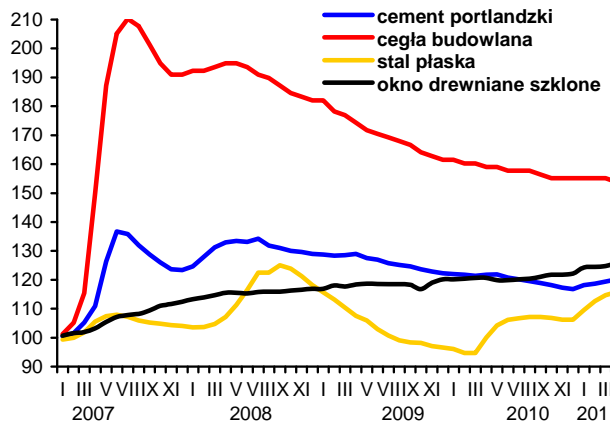
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

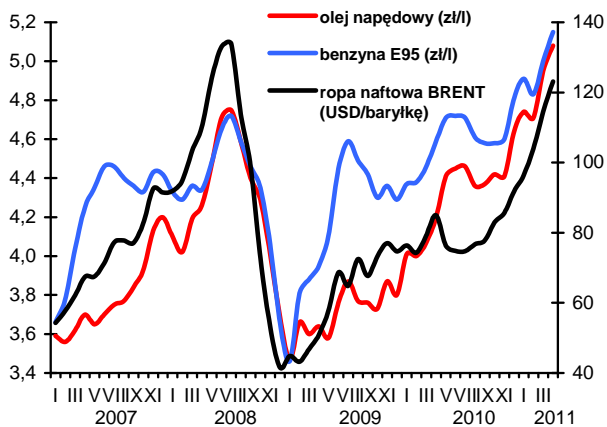
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 6. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

